

Jaarstukken 2020 GR DG&J

14 april 2021

Inleiding

Beste lezer,

Voor u liggen de jaarstukken 2020 en begroting 2022 van de Dienst Gezondheid & Jeugd (DGJ). De DGJ bestaat uit de (vier) merken; Gemeenschappelijke Gezondheids Dienst (GGD), Leerplicht en Voortijdig Schoolverlaten (LVS), Veilig Thuis (VT) en de Service Organisatie Jeugd (SOJ). In de DGJ is een divers palet aan taken ondergebracht. De gemene deler is dat wij de uitvoering van wettelijke taken op een effectieve en efficiënte manier uitvoeren en dat doen op basis van de behoeften van gemeenten en geconstateerde maatschappelijke ontwikkelingen in de regio Zuid-Holland Zuid.

De missie van DGJ is het verkleinen van gezondheidsverschillen en het vergroten van de ontwikkelingskansen van onze inwoners. Werken aan preventie is daarbij de rode draad. Vier opgaven staan de komende jaren centraal: :

1. Gezond en veilig opgroeien
2. Iedereen doet mee
3. Vitaal ouder worden
4. Gezonde leefomgeving, gezonde mensen

De opgaven en prioriteiten worden jaarlijks vertaald in concrete en haalbare ambities die in de begroting, organisatieplan en clusterplannen worden opgenomen.

In de jaarstukken 2020 en de begroting 2022 geven wij u inzicht in onze organisatie, in onze doelen en de wijze waarop wij hieraan invulling geven.

Het jaar 2020 is een jaar geweest waarin het belang van de infectieziektebestrijding voor iedere Nederlander zichtbaar is geworden. De GGD heeft veel energie en menskracht gestoken in adviseren, informeren, testen, traceren en vaccineren. De kosten en inkomsten die verband houden met COVID-19 zijn voor een deel verantwoord in de jaarstukken 2020.

Ook in de begroting 2022 heeft COVID-19 een belangrijke rol. De verwachting is dat COVID-19 een meer endemisch karakter krijgt. Dat betekent dat deze infectieziekte blijvend in onze samenleving aanwezig zal zijn en structureel om meer middelen en een uitgebreidere organisatie vraagt. De DGJ zal ook in 2022 blijven inzetten op: infectieziektebestrijding en preventie, gezonde leefstijl, gezonde leefomgeving, mentale gezondheid en kwetsbare jeugd.

Cees Vermeer

Directeur DGJ/Publieke Gezondheid Zuid- Holland Zuid

Inhoudsopgave

Inleiding	3
1 Samenvatting	6
1.1 Dienst Gezondheid en Jeugd (DG&J)	6
1.2 Regionale Ambulance Voorziening (RAV)	9
1.3 Serviceorganisatie Jeugd (SOJ)	9
1.4 Recapitulatie financiën	10
2 Programmaverantwoording	13
2.1 Dienst Gezondheid en Jeugd	13
2.1.1 Publieke Gezondheid	14
2.1.2 Veilig Thuis	22
2.1.3 Onderwijs en aansluiting arbeidsmarkt	30
2.1.4 Jeugdgezondheidszorg	35
2.1.5 Kennisprogramma	36
2.2 Regionale Ambulance Voorziening	37
2.3 Serviceorganisatie Jeugd	38
2.4 Algemene dekkingsmiddelen	55
3 Verplichte paragrafen	56
3.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing	56
3.2 Onderhoud kapitaalgoederen	63
3.3 Financiering	63
3.4 Bedrijfsvoering	65
3.5 Verbonden partijen	70
3.6 Rechtmatigheid	71
3.7 Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG)	72
3.8 COVID-19 paragraaf	73
4 Jaarrekening 2020	80
4.1 Balans GR DG&J	81
4.2 Het overzicht van baten en lasten	83
4.3 Taakvelden	83
4.4 EMU-saldo	84
4.5 Toelichtingen	85
4.5.1 Grondslagen waardering en resultaatbepaling GR DG&J	85
4.5.2 Toelichting op de balans per 31 december 2020	86
4.6 Wet normering inkomens topfunctionarissen (WNT)	94
4.7 Subsidierelaties	97
5 Vaststelling	98
6 Controleverklaring	99

Bijlagen	100
1. Inwoner- en leerlingenbijdrage 2020	101
2. Verantwoording subsidie gemeente Dordrecht	102
3. Verantwoording subsidie gemeente Nissewaard	103
4. Taakvelden	104
5. Beleidsindicatoren	106
6. GR DG&J 2020 inclusief toerekening overheid naar programma's	107

1 Samenvatting

1.1 Dienst Gezondheid en Jeugd (DG&J)

Het jaar 2020 heeft nagenoeg volledig in het teken van COVID-19 gestaan. Het belang van de infectieziektebestrijding voor iedere Nederlander is zichtbaar geworden. COVID-19 heeft zich helaas breed kunnen verspreiden, maar zonder de inspanningen van de DG&J zou de pandemie vele malen groter zijn geweest. De bestrijding van COVID-19 is allesoverheersend geweest en heeft andere initiatieven, grotendeels naar de achtergrond gedrukt.

De DG&J was in 2020 betrokken bij het Zorgnetwerk antibioticaresistentie Zuidwest Nederland. De DG&J participeert in het Regionaal Coördinatieteam (RCT). In 2020 werd door COVID-19 vanuit het ABR-zorgnetwerk extra aandacht besteed aan het belang van infectiepreventie. Samen met negen andere zorgnetwerken is een landelijk kader gemaakt waarmee de patiënt informatieoverdracht over dragerschap van resistente bacteriën tussen zorginstellingen kan worden verbeterd in Nederland. Dit wordt uitgewerkt naar concrete implementatie in 2021 e.v..

Vanaf 1 januari 2020 heeft de tbc-dienstverlening in de lijn van de realisatie 2019 plaatsgevonden. Vanaf begin maart, als gevolg van de COVID-19, zijn reguliere processen en werkzaamheden in diverse gradaties afgeschaald, kritische processen zijn wel regulier doorgestaan. De opgelopen achterstanden zijn deels tussen juni-september 2020 ingehaald. Het Regionaal Expertise Centrum (REC) Zuid-Holland is volop in ontwikkeling. Door COVID-19 is deze ontwikkeling op een aantal onderdelen gestagneerd in 2020. In het 2e halfjaar van 2021 zal deze ontwikkeling hoogstwaarschijnlijk weer op het gewenste (dienstverlenings-)niveau kunnen worden opgepakt.

De voorlichtingen in het voortgezet en middelbaar beroepsonderwijs over seksuele gezondheid zijn, als gevolg van de tijdelijke scholensluiting, geannuleerd tot eind 2020. De voorbereidingen voor het programma seksuele gezondheid hebben eveneens een periode stilgelegen. De werkzaamheden zijn in juli herstart. Het streven is om in begin 2021 een bestuurlijk voorstel gereed te hebben.

COVID-19 heeft geen effect gehad op de dienstverlening voor het verlenen van vergunningen in het kader van ship sanitation en tattoo en piercing. De hygiëne bezoeken aan de seksinrichtingen konden conform de afspraak met de individuele gemeente worden uitgevoerd. De advisering bij aanvragen van de reguliere evenementen is, door COVID-19, vrijwel stil gevallen in 2020. COVID-19 zorgden juist in andere gevallen dat de DG&J om advies werd gevraagd, zoals bij de opening van de weekmarkten en tal van andere adviezen via de GHOR / Veiligheidsregio ZHZ.

Het reizigersspreekuur was met ingang van 4 maart 2020 volledig gesloten. Hetzelfde geldt voor de vaccinatie van beroepsgroepen. In mei is het vaccineren van beroepsgroepen weer gedeeltelijk opgestart. Met ingang van 1 juni 2020 werden ook wekelijks enkele vaccinatiespreekuren voor reizigers aangeboden. Het aantal reizigers, en daarmee het aantal reizigersconsulten, is in 2020 beperkt gebleven als gevolg van de reisbeperkingen in verband met voortdurende COVID-19 (norm 9.000 realisatie 2.823).

Op het gebied van de medische milieukunde wordt, om informatie over de leefomgeving en gezondheid efficiënter te ontsluiten, vanaf 2020 samengewerkt met een aantal GGD'en bij het onderhouden van de website GGDleefomgeving.nl. Binnen de projectgroep Omgevingswet is de relatie met de gemeenten versterkt door o.a. bij te dragen aan de gemeentelijke Omgevingsvisie of een omgevingsscan uit te voeren.

Samen met de Provincie Zuid-Holland is een webinar ontwikkeld en georganiseerd met de titel "Lokaal hitteplan in 1 dag" om gemeenten te ondersteunen bij het opstellen van lokale hitteplannen. Een factsheet "Wat te doen bij hitte" is voor scholen en kinderopvang samengesteld en beschikbaar op onze website.

Bij toezicht kinderopvang is door COVID-19 geen invulling gegeven aan de wettelijke verplichting om 100% van de locaties te bezoeken. Op basis van een landelijke denklijn zijn keuzes voorgelegd aan de gemeenten. Per gemeente zijn keuzes gemaakt over de inspecties die in 2020 nog wél uitgevoerd konden worden. De in augustus gemaakte afspraken zijn uitgevoerd. In 2020 is een start gemaakt met het uitwerken van de evaluatie-uitkomsten uit het plan "doorontwikkeling van het toezichtkinderopvang". Eén van de onderwerpen betrof de evaluatie van de regionale pilot werkwijze herstelaanbod. Het doel van de werkwijze herstelaanbod is om op informele, maar wel gestructureerde en transparante wijze, binnen het onderzoeksproces snel herstel in gang te zetten. Alle gemeenten zijn akkoord om deze werkwijze in te voeren per 2021.

Gemeenten hebben in 2020 het nieuwe programma publieke gezondheid 2020 -2023 vastgesteld met de bijbehorende lokale jaarplannen 2020. De uitvoering van de lokale jaarplannen is op onderdelen achter gebleven bij de planning vanwege de COVID-19. In overleg met gemeenten zijn activiteiten gefaseerd uitgevoerd, dan wel verplaatst naar 2021. De resterende budgetten van 2020 zijn verschoven en opgenomen in de begroting van 2021.

Voor het beschermen van de gezondheid van inwoners bij rampen en crisis (crisisdienst) zijn er in 2020 diverse activiteiten ondernomen. Deze hangen samen met het op peil houden van de bezetting van de crisisorganisatie en de scholing ervan. Mede vanwege COVID-19 is het niet gelukt het volledige programma in 2020 af te lopen.

Bij het Meldpunt Zorg & Overlast lag in 2020 het aantal meldingen boven de 2.000. Een trend die de afgelopen 3 jaar zichtbaar is. Bij het aantal meldingen over personen waarvoor reeds een dossier is aangemaakt is in 2020 een aanzienlijke stijging waarneembaar: 1.333 in 2020 om 261 in 2019.

Het aantal aanvragen voor benodigde hulp om directe veiligheid te creëren of om deze te verstevigen via een Aware, Ambulante trajecten of opvang bij Veilig Thuis is ten opzichte van 2019 redelijk stabiel gebleven. Het aantal huisverboden daarentegen laat ten opzichte van 2019 een stijging van 18% zien. Bij de meldingen (Kindermishandeling, Huiselijk geweld en Ouderenmishandeling) is er zowel ten opzichte van vorige jaar als ten opzichte van de verwachtingen over 2020 een aanzienlijke stijging. Ten opzichte van de begroting is er sprake van een stijging van 11,2%. Ten opzichte van 2019 valt vooral de stijging van Ouderenmishandeling op (+ 41,8%). Het aantal adviezen laat ten opzichte van zowel de prognose als ten opzichte van 2019 een daling zien (2,5% respectievelijk 3,7%). Bij de meldingen geldt voor de uitvoering een wettelijke triagetermijn van 5 werkdagen. In 2020 is dit in 63% van de gevallen behaald. De gemiddelde doorlooptijd is echter 7 werkdagen. Het niet halen van de norm wordt voornamelijk veroorzaakt door de pieken in de instroom in bepaalde perioden in het jaar. Ondanks de overschrijding heeft altijd de volgende belangrijkste regel gegolden: dat wanneer er een crisis of spoedmelding binnenkomt gaat deze voor op andere meldingen ook al zijn deze ouder. Tevens was er altijd zicht op de nog uit te voeren triages, waardoor er grip was op de situatie. Extra inzet in de maanden november en december heeft ervoor gezorgd dat de achterstanden zijn weggewerkt. Het aantal onderzoeken laat ten opzichte van 2019 een afname zien van 15%. In 56% van de gevallen betrof het een spoedonderzoek. De gemiddelde doorlooptijd van 10 weken is in 2020 in 61% van de gevallen behaald. Om dit percentage toe te laten nemen moet of de capaciteit worden uitgebreid en/of moet het lokale veld minder handelingsverlegen worden.

Ook hier is het belangrijk om te benadrukken dat een beperkte overschrijding van de termijnen niet leidt tot onveilige situaties en wachtlijsten.

Door COVID-19 was het aantal voorlichtingen door Veilig Thuis in 2020 lager dan voorzien. In totaal zijn maar 5 voorlichtingen gehouden. Tevens was in 2020 het voornemen om een jaarlijks terugkerende werkleerbijeenkomst te organiseren met Stichting Jeugdteams en Jong JGZ. Door COVID-19 kon ook deze bijeenkomst niet doorgaan. COVID-19 zorgde er ook voor dat het symposium voor de regio niet door kon gaan.

In 2020 heeft het aanstellen van aandachtsfunctionarissen binnen Veilig Thuis verder vorm gekregen. Het doel van het aanstellen van deze functionarissen is om meer kennis te verkrijgen rondom specifieke onderwerpen. Deze kennis kan ingezet worden in het belang van de regio als een uiting van het expertisecentrum rondom Kindermishandeling, Huiselijk Geweld en Ouderenmishandeling.

COVID-19 heeft verstrekende gevolgen voor het onderwijs en de arbeidsmarkt. Na de periode waarin scholen gesloten waren en afstandsonderwijs verzorgden, is het onderwijs op locatie geleidelijk weer opgestart. In die periode hebben scholen, Jong JGZ en LVS elkaar goed weten te vinden in situaties waarbij ouders hun kinderen wilden thuis houden vanwege angst voor besmetting met COVID-19. In vrijwel alle gevallen is een goede oplossing gevonden. Bij de tweede golf en nieuwe lockdown in december 2020 en de hernieuwde schoolsluitingen kon beter worden geanticipeerd vanuit de eerdere ervaringen.

De overstap van voortgezet onderwijs naar MBO heeft in de zomer van 2020 extra aandacht gekregen van scholen en LVS. Voor een deel van de jongeren was, door de bijzondere omstandigheden van dit jaar, de stap naar een vervolgopleiding minder vanzelfsprekend geworden. LVS heeft in de zomerperiode deurbezoeken afgelegd bij deze groep jongeren en met hen bekeken wat ze nodig hadden om een volgende stap te zetten richting startkwalificatie.

Na een aantal jaren van stijgende aantallen voortijdig schoolverlaters (vsv), hebben in het schooljaar 2019/2020 juist minder jongeren de school zonder diploma verlaten. Een daling van maar liefst 22%. Ondanks deze positieve ontwikkeling bestaan er zorgpunten richting de toekomst. De leden van het bestuurlijk overleg vsv geven aan, dat een deel van de jongeren die in het studiejaar 2019-2020 niet zijn uitgevallen dat in het huidige studiejaar wel zullen doen. Zo zijn er in het studiejaar 2019-2020, door het vervallen van het centraal examen, jongeren geslaagd en doorgestroomd naar het mbo die dat onder normale omstandigheden niet hadden gedaan. Daarnaast zijn er studenten die door het afstandsonderwijs vereenzamen of studievertraging oplopen en bestaat er het risico dat zij hierdoor ontmoedigd raken en afhaken. En tot slot staat de arbeidsmarkt onder druk. De baanperspectieven voor starters op de arbeidsmarkt zijn de komende jaren niet positief.

Als gevolg van COVID-19 verliezen in Zuid-Holland Zuid veel jongeren hun werk. De verwachting is dat de jeugdwerkloosheid verder gaat toenemen. Deze ontwikkeling vormde aanleiding om het team matchmakers uit te breiden.

Per 1 januari 2020 is JONG JGZ gecontracteerd voor de uitvoering van het regionaal basispakket Jeugdgezondheidszorg (JGZ) en het Rijksvaccinatieprogramma. Het regionaal basispakket JGZ en het Rijksvaccinatieprogramma zijn grotendeels uitgevoerd, maar vanwege COVID-19 hebben niet alle onderdelen doorgang kunnen vinden. JONG JGZ heeft een stevige inzet gepleegd op de bestrijding van COVID-19. De verwachting is dat de achterstand de komende periode voor een groot deel wordt ingehaald.

Om hier uitvoering aan te geven zijn de in 2020 niet bestede middelen, zoals al bij de 2de bestuursrapportage 2020 aangegeven, overgeheveld naar 2021. Het gaat hierbij om een bedrag van € 0,4 mln.

Tot slot is in 2020 uitvoering gegeven aan het Kennisprogramma 2020-2023. Het online GGD dashboard www.hoegezondiszhz.nl is voorzien van de meest actuele beschikbare data, die toegankelijk zijn gemaakt voor gemeenten en ketenpartners. Daarnaast zijn periodiek peilingen gehouden onder het inwonerpanel voor Zuid-Holland Zuid. Tevens is in 2020 specifiek COVID-19 gerelateerd onderzoek toegevoegd. COVID-19 heeft er echter ook voor gezorgd, dat onderdelen van het Kennisprogramma 2020 -2023 niet geheel conform planning zijn uitgevoerd. Door herprioritering van de onderzoeken voor de periode tot en met 2023, kunnen geplande onderzoeken conform plan worden uitgevoerd.

1.2 Regionale Ambulance Voorziening (RAV)

Door de oprichting van Coöperatie Ambulancezorg ZHZ U.A. (CAZ) per 1 januari 2019, zijn in de begroting en realisatie van de RAV alleen nog de personele lasten opgenomen van het ambulancepersoneel dat in dienst is van de DG&J en de detacheringsbaten van het ambulancepersoneel dat gedetacheerd is bij de CAZ. Het saldo van deze posten is 0, waardoor er geen resultaat ontstaat voor de GR DG&J.

Voor de CAZ heeft 2020 vooral in het teken gestaan van COVID-19. Er is intensief samengewerkt met alle acute zorgpartners om ook in deze tijden de kwaliteit van zorg en patiëntveiligheid te kunnen waarborgen. Doelstelling was om in 95% van de A1-ritten binnen 15 minuten bij de patiënt ter plaatse zijn. In 2020 is een responsepercentage van 94,5% gerealiseerd, ten opzichte van 94,8% in 2019. In aanmerking genomen dat de bemanning bij veel ritten eerst beschermende kleding moet aantrekken en ambulances per rit langer bezet zijn in verband met reiniging is dit een resultaat om trots op te zijn.

1.3 Serviceorganisatie Jeugd (SOJ)

Elke terugblik op het jaar 2020 brengt ons onvermijdelijk bij de impact die COVID-19 had en heeft op ons leven, ons werken en ons welbevinden. De jeugdprofessionals, jeugdhulpverleners en jeugdbeschermers hebben zich krachtig en flexibel getoond in de zorg en ondersteuning voor hun jeugdigen. Zeker in de eerste golf hebben zij zeer snel geschakeld naar alternatieve vormen van contact met hun kwetsbare cliënten, en waar nodig hebben zij het persoonlijk contact doorgezet. Er is dan ook relatief weinig aanspraak gemaakt op de omzetcompensatieregeling die door het kabinet in het leven was geroepen. Met andere woorden: met uitzondering van de dagbesteding heeft de meeste zorg en ondersteuning gewoon doorgang gevonden.

De stichting Jeugdteams heeft samen met de aanbieders een crisismeldpunt ingericht waar afstemming plaatsvond over in te zetten zorg en ondersteuning. De positieve ervaringen hiermee vormen een belangrijke impuls voor de (door)ontwikkeling naar een regionaal expertteam.

Ook op andere vlakken is er in 2020 gewerkt aan verbetering van de kwaliteit en doelmatigheid van de jeugdhulp en jeugdbescherming in de regio. Zo hebben bijvoorbeeld de pilots uit het project "Veilig opgroeien is teamwork" laten zien dat vroegtijdige inzet van regie en begeleiding via de jeugdteams, met ondersteuning van jeugdbeschermers en Veilig Thuis, goed werkt. De uitdaging is om dit nu ook te realiseren in de andere gemeenten en uit te breiden naar de andere delen van de jeugdbescherming.

Een ander voorbeeld is dat er voor de jeugdigen die toch zwaardere begeleiding en opvang nodig hebben, een begin is gemaakt met de ontwikkeling van 'binnenregionale' 24-uurs opvang (mede onder druk van de sluiting van de Hoenderloo groep). Deze ontwikkeling wordt ook in de inkoopstrategie voor 2022 en verder meegenomen.

Daarnaast moeten we vaststellen dat de uitgaven aan jeugdhulp nog steeds een stijgende lijn vertonen. Positief is dat de stijging afvlakt en dat de genomen maatregelen langzaam vruchten beginnen af te werpen. Maar de verwachte daling van de uitgaven heeft nog niet ingezet. Het aanjaagteam dat was ingesteld om de verbetervoorstellen uit de 'omdenknotitie' te sturen en borgen heeft hierin grote stappen gezet; 28 projecten zijn geïdentificeerd, in gang gezet en gemonitord. Dit betreft vier projecten bij de SOJ, zes projecten bij de jeugdteams en achttien projecten bij de gemeenten. Daarnaast heeft de SOJ in 2020 samen met de gemeenten een start gemaakt met de ontwikkeling en transformatie van het jeugdhulplandschap in Zuid-Holland Zuid vanaf 2022. Dit krijgt vorm in nieuwe inkoopcontracten met jeugdhulpaanbieders. De gemeenten hebben hiertoe een bestuurlijk inkoopkader opgesteld dat momenteel met gemeenten, aanbieders, professionals en cliënten wordt uitgewerkt tot een inkoopstrategie waarin dromen en ambities worden geconcretiseerd naar doelen en resultaten.

De SOJ heeft stevig ingezet op verbetering van de kwaliteit van de management- en sturingsinformatie. Naast de halfjaarlijkse bestuurlijke rapportages ontvangen de gemeenten nu maandelijks een managementrapportage en hebben zij 'realtime' inzage via het dashboard Jeugd. Gemeenten kunnen hier hun beleidskeuzes op afstemmen, maar vooral direct acteren op kostenontwikkelingen. De SOJ ondersteunt de gemeenten met kennis, analyses en maatwerkrapportages.

Er zijn veel ontwikkelingen in gang gezet die invulling geven aan de gewenste transformatie. Een kleine greep hieruit:

- Met Jeugdhulp naar Voren ontstaat er meer handelingsperspectief voor de lokale teams;
- Jeugdhulp op School stelt scholen beter in staat om begeleiding en ondersteuning te bieden ter voorkoming van schooluitval;
- De ontwikkeling van het normenkader (waaronder de business case AWBZ) als alternatief voor de Nee-tenzij regeling en de aanscherping van Nee-tenzij in 2021 ter overbrugging.

We zijn er nog niet, maar we hebben in 2020 in nauwe samenwerking met de gemeenten belangrijke fundamenten gelegd voor de verbetering van de hulp aan onze jeugdigen. Ik geef u daarbij graag het advies mee: bezuinigen leidt niet tot meer kwaliteit, maar meer kwaliteit leidt wel tot lagere kosten. Laten we inzetten op passende zorg voor wie dat nodig heeft.

1.4 Recapitulatie financiën

Dienst Gezondheid en Jeugd (DG&J)

Uitgangspunten COVID-19

COVID-19 heeft een enorme impact op de financiële cijfers over 2020. In een aparte paragraaf (3.8) komen we hier op terug.

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor infectiepreventie. Dit is vastgelegd in de Wet Publieke Gezondheid (Wpg). In februari 2020 werd een landelijke crisisstructuur ingericht om de COVID-19 pandemie te controleren.

Op basis van de Wet Publieke Gezondheid (Wpg) wordt het dan mogelijk dat de directeuren Publieke Gezondheid van de 25 regionale GGD'en vanuit het ministerie van VWS en/of de voorzitters van de Veiligheidsregio's directe opdrachten krijgen. Dat is de afgelopen maanden ook het geval geweest.

De uitvoering van deze opdrachten brengt hoge kosten voor de GGD'en met zich mee. In het Bestuurlijk Overleg tussen GGD GHOR, VNG en VWS is afgesproken dat de meerkosten die een GGD maakt vergoed worden door VWS. De derving van inkomsten wordt ook als 'meerkosten' gezien.

Voor de omvang van deze vergoeding zijn afspraken gemaakt in de vorm van een zogenaamde verantwoordingsinstructie. Hierin is onder meer opgenomen dat:

- eventuele minderkosten in mindering moeten worden gebracht op de meerkosten;
- er geen "resultaat" behaalt mag worden op de uitvoering van de extra COVID-19 taken;
- gemeenten betalen de reguliere inwonerbijdrage, ook al zijn niet alle activiteiten conform begroting uitgevoerd.

In totaal bedraagt onze declaratie voor de gesaldeerde meerkosten over 2020 € 8,6 miljoen.

Resultaat 2020

Als gekeken wordt naar het reguliere resultaat over 2020 dan is dit € 625.000 voordelig. Voor een deel (€ 497.000) wordt dit veroorzaakt door de minderkosten. Deze minderkosten maken onderdeel uit van de declaratie aan VWS, welke al in de jaarstukken is verantwoord. Het daadwerkelijke resultaat over 2020 bedraagt hierdoor € 128.000. Dit resultaat wordt veroorzaakt door financiële afwikkelingen in 2020 welke betrekking hadden op voorgaande jaren. Aangezien deze afwikkelingen los staan van COVID-19 zijn deze niet meegenomen in de afrekening naar VWS. Voorgesteld wordt om dit bedrag aan de deelnemende gemeenten uit te keren.

Overheveling niet ingezette middelen 2020

In de jaarstukken is het besluit van de 2de bestuursrapportage 2020 verwerkt om de middelen die in 2020 niet zijn besteed aan gezondheidsbevordering en de omgevingswet over te hevelen naar 2021. Het gaat hierbij om een bedrag van circa € 380.000 voor gezondheidsbevordering en circa € 130.000 voor de omgevingswet. Daarnaast is met de gemeente Dordrecht afgesproken dat de in 2020 niet bestede RMC middelen ook in 2021 mogen worden ingezet. Het gaat hierbij om een bedrag van circa € 270.000.

Financiële toelichtingen per product

De financiële effecten van COVID-19 hebben nagenoeg op alle producten in de jaarstukken hun weerslag. In de jaarstukken geven wij normaal gesproken een toelichting tussen de begrote cijfers en de werkelijke cijfers. Door COVID-19 is deze toelichting nu lastiger te maken. De inzet van onze eigen medewerkers voor COVID-19 hebben we in de jaarstukken ten laste gebracht van het product COVID-19, hier staat tegenover dat wij minder personeelskosten ten laste hebben gebracht van de overige producten. Per saldo heeft dit geen effect op het jaarrekeningresultaat, het betreft alleen een verschuiving van de kosten. Doordat wij dit nog niet hadden gedaan bij de 2de bestuursrapportage, ontstaan er nu bij diverse producten aanzienlijke verschillen tussen begroting (na 2de bestuursrapportage) en de werkelijkheid.

Daarnaast werken wij ook met interne doorbelastingen van salariskosten naar producten. Doordat wij de inzet van onze eigen medewerkers ten laste van het product COVID-19 hebben gebracht wijzigen deze doorbelastingen ook ten opzichte van de begroting.

Als we bovenstaande per product toe zouden lichten, dan worden het erg technische toelichtingen welke de leesbaarheid van de jaarstukken niet ten goede komt. Wij hebben er daarom voor gekozen om bij de financiële toelichtingen per product alleen de afwijkingen te vermelden die los staan van bovenstaande.

Regionale Ambulance Voorziening (RAV)

In 2020 zijn in de begroting en realisatie van de RAV alleen nog de personele lasten opgenomen van het ambulancepersoneel dat in dienst is van de DG&J en de detacheringsbaten van het ambulancepersoneel dat gedetacheerd is bij de CAZ. Het saldo van deze posten is altijd 0.

Service Organisatie Jeugd (SOJ)

Het resultaat van de SOJ is, ten opzichte van de laatst vastgestelde begroting € 1,1 mln nadelig. De begroting is voor het laatst bijgesteld bij de 1e bestuursrapportage 2020. Het werkelijke tekort komt nagenoeg overeen met het verwachte tekort bij de 2de bestuursrapportage 2020 (€ 37.000 nadeliger). De 2e bestuursrapportage 2020 is niet meer vertaald in een wijziging van de begroting 2020, omdat de vereiste zienswijze procedure hiervoor over de jaargrens heen zou gaan. Het is wettelijk niet toegestaan om begrotingswijzigingen na afloop van het boekjaar vast te stellen.

2 Programmaverantwoording

Binnen de GR DG&J zijn drie organisatieonderdelen samengebracht, namelijk: de Dienst Gezondheid & Jeugd (DG&J) en de Serviceorganisatie Jeugd (SOJ) en de Regionale Ambulancevoorziening (RAV). In onderstaande programmaverantwoording treft u deze in de programma's 2.1, 2.2 en 2.3 aan.

2.1 Dienst Gezondheid en Jeugd

Financieel

De DG&J sluit het jaar 2020 met een positief saldo van € 128.000. Zoals in paragraaf 1.4 aangegeven zijn dit de financiële effecten van de afwikkelingen die betrekking hebben op voorgaande jaren.

In onderstaande tabel is per sub-programma het resultaat weergegeven. In de kolom begroting 2020 is de begroting na wijzigingen weergegeven. Het begrotingsprogramma van de DG&J bestaat uit een zestal sub-programma's. In dit hoofdstuk is per sub-programma een inhoudelijke en financiële verantwoording opgenomen.

(bedragen x € 1.000)

	Begroting 2020*			Realisatie 2020			Afwijking 2020		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
1. Publieke gezondheid	7.304	4.133	-3.171	16.919	7.526	-9.392	-9.615	3.393	-6.221
2. Veilig Thuis	6.131	7.148	1.018	6.167	7.033	866	-36	-115	-151
3. Onderwijs en aansluiting arbeidsmarkt	1.904	2.400	496	1.750	2.255	505	155	-145	9
4. Jeugd(-gezondheidszorg)	11.803	11.907	104	11.685	11.907	223	118	0	118
5. Bestuur en organisatie	1.053	272	-781	717	271	-446	336	-1	335
6. Algemene dekkingsmiddelen	5.360	7.625	2.265	8.044	14.956	6.912	-2.684	7.331	4.648
Saldo baten en lasten	33.555	33.485	-70	45.281	43.948	-1.332	-11.725	10.463	-1.262
Mutaties reserves	0	70	70	105	1.565	1.460	-105	1.495	1.390
Gerealiseerd resultaat	33.555	33.555	0	45.386	45.513	128	-11.831	11.958	128

*Het betreft hier de begroting na alle wijzigingen, ofwel de begroting zoals deze is vastgesteld in het AB van 12 november 2020 (2e burap 2020).

Het positieve saldo wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door:

- Afrekening subsidie 2019 voor de uitvoering van de JGZ: € 116.000 (V);
- Teruggave omzetbelasting voorgaande jaren van de woningcorporaties voor de OGGZ: € 37.000 (V);
- Op basis van de eindcontrole van de ESF subsidie (2016-2018) wordt waarschijnlijk een lagere subsidie beschikbaar gesteld: € 51.000 (N);
- Positief resultaat op het product leerplicht: € 23.000 (V).

De lasten stijgen ten opzichte van de begroting aanzienlijk, circa 12 miljoen. Deze stijging wordt grotendeels veroorzaakt door de COVID-19 kosten. In de 2de bestuursrapportage 2020 was nog geen rekening gehouden met deze kosten. De COVID-19 kosten bedragen circa € 12,7 miljoen. Deze lasten bestaan voor € 8,3 miljoen aan personele lasten, € 3,4 miljoen aan laboratorium testen en € 1,0 miljoen aan overige lasten (huur en inrichting test locaties, persoonlijke beschermingsmiddelen en ICT hardware).

Indicatoren

Evenals in de jaarstukken 2019 hebben wij bij de producten indicatoren opgenomen om in beeld te brengen hetgeen wij hadden voorgenomen en hetgeen wij hebben gerealiseerd. We gebruiken hiervoor de kleuren groen (gerealiseerd), geel (gedeeltelijke gerealiseerd) en rood (niet gerealiseerd). Door COVID-19 zijn er achterstanden opgelopen in de uitvoering van onze activiteiten. Als de activiteiten de komende periode

voor een groot deel worden ingelopen dan hebben wij de indicator geel gemaakt. Mocht de volledige achterstand worden ingelopen, dan is de indicator groen.

2.1.1 Publieke Gezondheid

De kosten en inkomsten welke verband houden met COVID-19 zijn voor een deel verantwoord in dit programma. In dit programma is hierover geen verdere toelichting opgenomen, omdat alle kosten en inkomsten welke verband houden met COVID-19 zijn verantwoord in de paragraaf over Corona (zie hoofdstuk 3, onderdeel 3.8).

Wat wilden wij bereiken?

In dit programma worden zeven maatschappelijke doelstellingen nagestreefd;

A. Het voorkomen van introductie en (verdere) verspreiding van infectieziekten en waar nodig het bestrijden van infectieziekten, waaronder SOA's en TBC. Het voorkomen van hygiëne problemen.
B. Het voorkomen van de introductie van import infectieziekten in het werkgebied en het beschermen van individuele reizigers tegen infectieziekten en andere gezondheidsrisico's.
C. Het adviseren over de gezondheidseffecten van milieuvraagstukken.
D. Het bevorderen van kwalitatief hoogwaardige kinderopvang voor een goede ontwikkeling van het kind in een veilige en gezonde omgeving.
E. Het bevorderen van een gezonde leefstijl en gezondheid gedrag (preventieve publieke gezondheid). Het verbeteren van de (ervaren) fysieke en psychische gezondheid en het verminderen van de psychosociale problematiek van kwetsbare doelgroepen van 0 tot 100 jaar.
F. Het beschermen van de gezondheid van inwoners bij rampen en crisis.
G. De OGGZ is gericht op de coördinatie van de preventieve <i>Openbare Geestelijke Gezondheidszorg</i> voor de gehele bevolking, preventieve zorg voor risicogroepen en zorg voor kwetsbare personen die zelf geen hulp zoeken zoals dak- en thuislozen en zorgwekkende 'zorgmijders'. Het <i>Meldpunt Zorg en Overlast</i> is in de regio Zuid-Holland Zuid belast met de uitvoering van OGGZ taken. Het Meldpunt Zorg en Overlast ZHZ is gericht op het aannemen/triëren van meldingen en coördineren van de zorg en hulpverlening aan de OGGZ doelgroep.

A. Infectieziektebestrijding en technische hygiënezorg

Het jaar 2020 is een jaar geweest waarin het belang van de infectieziektebestrijding voor iedere Nederlander zichtbaar is geworden. COVID-19 heeft zich helaas breed kunnen verspreiden, maar zonder de inspanningen van de GGD zou de pandemie vele malen groter zijn geweest. De bestrijding van COVID-19 is allesoverheersend geweest en heeft andere initiatieven, grotendeels naar de achtergrond gedrukt.

In het kader van infectiepreventie is desondanks een bestuurlijk voorstel gedaan. Dat voorstel is geaccordeerd. In een webinar voor medewerkers in het basisonderwijs is informatie gegeven over infectiepreventie gerelateerd aan COVID-19. Hygiënisch werken in de COVID-19 teststraten werd (en wordt) ondersteund. Medewerkers van instellingen voor mensen met een beperking stelden vragen over infectiepreventie en hygiënisch werken. Deze vragen werden beantwoord en adviezen werden gegeven.

In de GGD Benchmark 2019, gepubliceerd in 2020, scoorde de GGD ZHZ goed op de aanwezige capaciteit voor infectieziektebestrijding. Inmiddels hebben twee van de vier opgeleide artsen infectieziektebestrijding een baan elders aanvaard. De beschikbare capaciteit is daardoor, juist in deze tijd van COVID-19, zwaar onvoldoende. Artsen, opgeleid voor het werk van de GGD, zijn niet te vinden; de GGD ZHZ treft daarom voorbereidingen om zelf geïnteresseerde artsen een opleidingsplek te bieden. Door deze investering in tijd en geld willen wij opnieuw kwalitatief en kwantitatief voldoende capaciteit voor de infectieziektebestrijding aan ons binden.

Infectiepreventie & Zorgnetwerk antibioticaresistentie Zuidwest Nederland

GGD ZHZ was ook in 2020 betrokken bij het Zorgnetwerk antibioticaresistentie Zuidwest Nederland. De GGD participeert in het Regionaal Coördinatieteam (RCT) met zowel een arts maatschappij en gezondheid als een projectleider transmurale werkspraken (TWA). Het RCT coördineert alle projecten die bijdragen aan het tot stilstand brengen van ontwikkeling van antibioticaresistentie. In 2020 werd door COVID-19 vanuit het ABR-zorgnetwerk extra aandacht besteed aan het belang van infectiepreventie, bijvoorbeeld door de infectiepreventieweek in november. Onze GGD heeft bijgedragen aan het opzetten van deze week. Ook de eerder (mede) door onze GGD ontwikkelde bijscholing voor de thuiszorg over handhygiëne, en het netwerk in de thuiszorg dat we daarmee hadden opgebouwd bleken, wederom hun meerwaarde te hebben. Dit gold ook voor het netwerk in de gehandicaptenzorg. De projectleider TWA heeft samen met de projectleiders van de negen andere zorgnetwerken een landelijk kader gemaakt waarmee de patiënt informatieoverdracht over dragerschap van resistente bacteriën tussen zorginstellingen kan worden verbeterd in Nederland. Dit wordt uitgewerkt naar concrete implementatie in 2021 e.v.

Tuberculosebestrijding

Vanaf 1 januari 2020 heeft de tbc-dienstverlening in de lijn van de realisatie 2019 plaatsgevonden. Vanaf begin maart, als gevolg van de COVID-19-uitbraak, zijn reguliere processen en werkzaamheden in diverse gradaties afgeschaald, kritische processen zijn wel regulier doorgestaan. Doordat tbc een melding plichtige ziekte groep B1 betreft, is er gezocht naar een operationele werkvorm waarin aan de wettelijk taak van tbc-bestrijding geen concessies zijn gedaan. Onderzoek naar- en meldingen van besmettelijke patiënten heeft voortdurend doorgang gevonden, evenals het verstrekken van medicatie en behandeling en het uitvoeren van bron- en contactonderzoek. De opgelopen achterstanden zijn deels tussen juni-september 2020 ingehaald door BCG-vaccinatie inhaalacties en extra screeningsdagen voor de immigranten/asielzoekers. In totaal zijn er 8 patiënten uit ZHZ gediagnosticeerd met Tuberculose (tbc) en 8 patiënten met Latente Tuberculose Infectie (LTBI).

Het Regionaal Expertise Centrum (REC) Zuid-Holland is volop in ontwikkeling. Door de corona-uitbraak is deze ontwikkeling op een aantal onderdelen gestagneerd in 2020. In het 2e halfjaar van 2021 zal deze ontwikkeling hoogstwaarschijnlijk weer op het gewenste (dienstverlenings-)niveau kunnen worden opgepakt.

KPI's Tuberculosebestrijding	2020
Absolute aantal tuberculosepatiënten, bestaand en nieuw	16
Aantal tuberculose patiënten per 100.000 inwoners (incidentie)	3.5
Aantal gevonden cliënten met een infectie, die hiervoor behandeling krijgen	8
Aantal BCG vaccinaties	180

SOA/Sense

De voorlichtingen in het voortgezet en middelbaar beroepsonderwijs over seksuele gezondheid zijn als gevolg van de tijdelijke scholensluiting geannuleerd tot eind 2020. De voorbereidingen voor het programma seksuele gezondheid hebben eveneens een periode stilgelegen. De werkzaamheden zijn in juli herstart. Het streven is om in begin 2021 een bestuurlijk voorstel gereed te hebben.

Technische hygiëne zorg

De dienstverlening voor het verlenen van vergunningen in het kader van ship sanitation (WPG) kon onverminderd uitgevoerd worden. De samenwerking met de GGD West-Brabant zorgde ervoor dat de continuïteit gewaarborgd kon worden ondanks de inzet van een aantal scheepsinspecteurs op COVID-19 taken.

Door de looptijd van de vergunning voor Tattoo en piercing fluctueert het aantal per jaar. In 2020 zijn ondanks de beperkingen door de Corona maatregelen meer vergunningen verleend dan in 2019.

De hygiëne bezoeken aan de seksinrichtingen konden conform de afspraak met de individuele gemeente worden uitgevoerd.

De advisering bij aanvragen van de reguliere evenementen is vrijwel stil gevallen in 2020 door de Corona maatregelen. Juist deze maatregelen zorgden er voor dat de GGD in andere gevallen betrokken werd om te adviseren, zoals bij de opening van de weekmarkten en tal van andere adviezen via de GHOR / Veiligheidsregio ZHZ.

B. Voorkómen import infectieziekten

Het reizigersspreekuur was met ingang van 4 maart 2020 volledig gesloten. Hetzelfde geldt voor de vaccinatie van beroepsgroepen. In mei is het vaccineren van beroepsgroepen weer gedeeltelijk opgestart. Met ingang van 1 juni 2020 werden ook wekelijks enkele vaccinatiespreekuren voor reizigers aangeboden.

C. Medische milieukunde

In 2020 zijn er vragen binnen blijven komen waarover onze adviseurs in gesprek zijn gegaan en over hebben geadviseerd. Om informatie over de leefomgeving en gezondheid efficiënter te ontsluiten wordt vanaf 2020 samengewerkt met een aantal GGD'en bij het onderhouden van de website GGDleefomgeving.nl.

Over algemeen bekende onderwerpen als houtrook, schimmels in huis, bodemvervuiling en wat minder bekende onderwerpen zoals vervelende beestjes en planten wordt informatie gegeven. Per onderwerp worden tips gegeven wat iemand zelf zou kunnen doen en daarnaast "veel gestelde vragen".

De adviseurs ondersteunden de gemeenten bij vragen over het fysieke domein zowel reactief als proactief. Binnen de projectgroep Omgevingswet is de relatie met de gemeenten versterkt door o.a. bij te dragen aan de gemeentelijke Omgevingsvisie of een omgevingsscan uit te voeren.

Samen met de Provincie Zuid-Holland is een webinar ontwikkeld en georganiseerd met de titel "Lokaal hitteplan in 1 dag" om gemeenten te ondersteunen bij het opstellen van lokale hitteplannen. Een factsheet "Wat te doen bij hitte" is voor scholen en kinderopvang samengesteld en beschikbaar op onze website.

Het dossier "Chemours / DuPont" blijft continue aandacht vragen binnen de ambtelijke werkgroep met betrokken gemeenten en Omgevingsdienst. De Europese autoriteit voor voedselveiligheid (EFSA) heeft een nieuwe studie gedaan naar de gezondheidsrisico's van PFAS in voedsel. In deze studie heeft EFSA een nieuwe gezondheidkundige grenswaarde voor (de optelsom van) vier PFAS-stoffen vastgesteld, waaronder PFOA. Een lagere gezondheidkundige grenswaarde voor PFAS betekent dat deze stoffen schadelijker lijken te zijn dan tot nu toe bekend was. Het RIVM gaat de nieuwe gezondheidkundige grenswaarde gebruiken voor risicobeoordeling en komt in 2021 met nieuwe onderzoeken met betrekking tot deze stoffen.

D. Toezicht Kinderopvang en Wmo

De COVID-19 heeft een grote impact gehad op de manier waarop Toezicht kinderopvang in 2020 uitgevoerd kon worden. De prioriteit is gegeven aan het adviseren van de gemeenten bij nieuwe aanvragen voor kinderopvang / gastouderopvang locaties en onderzoeken op basis van signalen. Deze onderzoeken zijn uitgevoerd. Tijdens de noodopvang in maart / juni is er nauw contact onderhouden over deze nieuwe taak voor de gemeenten en om daarover mee te denken. Na de opening van de kinderopvang in juni zijn de onderzoeken weer opgestart. Duidelijk was dat de wettelijke verplichting om 100% locaties te bezoeken niet mogelijk was. Op basis van een landelijke denkblij zijn keuzes voorgelegd aan de gemeenten. Per gemeente zijn keuzes gemaakt over de inspecties die in 2020 nog wél uitgevoerd konden worden. De in augustus gemaakte afspraken zijn uitgevoerd.

Er kon geen invulling gegeven worden aan de regio breed gedragen wens om de inspecties op gastouder voorzieningen te intensiveren.

In 2020 is een start gemaakt met het uitwerken van de evaluatie-uitkomsten uit het plan "doorontwikkeling van het toezicht kinderopvang". De doorontwikkeling past binnen de hoofdpoging Veilig & Gezond Opgroeien, zoals benoemd in het meerjarenprogramma 2020-2023 van de Dienst Gezondheid & Jeugd.

De geplande acties uit het plan konden door de impact van de pandemie niet allen opgepakt worden. Wel is er in november 2020 een start gemaakt met een beleidsoverleg tussen de GGD en beleidsambtenaren vanuit elke gemeente. Eén van de onderwerpen betrof de evaluatie van de regionale pilot werkwijze herstel aanbod. Het doel van de werkwijze herstel aanbod is om op informele, maar wel gestructureerde en transparante wijze, binnen het onderzoeksproces snel herstel in gang te zetten. Alle gemeenten zijn akkoord om deze werkwijze in te voeren per 2021.

E. Preventieve Publieke gezondheid

Gemeenten hebben in 2020 het nieuwe programma publieke gezondheid 2020 -2023 vastgesteld met de bijbehorende lokale jaarplannen 2020. De GGD Zuid-Holland Zuid heeft hier in 2020 uitvoering aan gegeven. Onze activiteiten zijn gericht op het behalen gezondheidswinst, waarbij we de inwoner en zijn/haar leefwereld als uitgangspunt nemen. Preventie thema's zoals gezonde leefstijl, mentale gezondheid, rookvrije generatie, vitaal ouder worden en het terugdringen van alcohol- en drugsgebruik staan daarbij centraal. Tevens wordt gewerkt aan het programma gezonde leefomgeving (in het kader van de nieuwe Omgevingswet), het programma verhogen vaccinatiegraad en het programma infectiepreventie.

F. Crisisorganisatie

Voor het beschermen van de gezondheid van inwoners bij rampen en crisis zijn er in 2020 diverse activiteiten ondernomen. Deze hangen samen met het op peil houden van de bezetting van de crisisorganisatie en de scholing ervan. Mede vanwege de corona maatregelen is het niet gelukt het volledige programma in 2020 af te lopen.

G. Meldpunt Zorg & Overlast / OGGZ

De GGD Zuid-Holland Zuid richt zich op de regie en inzet van zorg en ondersteuning voor de meest kwetsbare groepen in onze samenleving, o.a. dak- en thuislozen, personen met verward gedrag. Wij willen ervoor zorgen, samen met gemeenten, zorgpartners en woningcorporaties, dat aangemelde personen bij het Meldpunt Zorg en Overlast een adequaat zorg- of ondersteuningsaanbod krijgt, een woning, een inkomen etc. Hierdoor leveren wij een bijdrage aan de participatie van deze kwetsbare groepen en vermindering van overlast. Door het inzetten van preventieve activiteiten samen met onze lokale netwerk partners proberen wij recidive te voorkomen.

Met elk van de 10 gemeenten in onze regio worden afspraken gemaakt over een lokaal basisdienstverleningspakket OGGZ, vastgelegd in een dienstverleningsovereenkomst (DVO). Gemeenten ontvangen twee maal per jaar een verantwoordingsrapportage OGGZ.

Wat gingen wij doen?

A. Infectieziektebestrijding en technische hygiënezorg

Indicator	Norm	Realisatie 2020	Jaar-rekening	Augustus	April
Aantal meldingen van individuele meldingsplichtige ziekten op basis van de Wet publieke gezondheid	275	IZB: 86 COVID-19: 25.333 Totaal: 25.419	😊	😊	😊
Aantal meldingen van uitbraken op basis van artikel 26 Wet publieke gezondheid	125	IZB: 53 COVID-19: 205 Totaal: 258	😊	😊	😊
Aantal vragen en signalen	1.400	IZB: 345 COVID-19: 1.999 Totaal: 2.344	😊	😊	😞

Het aantal meldingen van meldingsplichtige ziekten en uitbraken in instellingen lag als gevolg van COVID-19 extreem veel hoger dan andere jaren.

Van het aantal meldingen van individuele meldingsplichtige infectieziekten hebben er slechts 86 betrekking op andere ziekten dan COVID-19. Deze meldingen betroffen met name Kinkhoest, Hepatitis B en Legionella. De oorzaak van het relatief lage aantal meldingen van andere ziekten dan COVID-19 is niet precies bekend. Mogelijk heeft de tijdelijke sluiting van huisartsenpraktijken, of vermindering van spreekuren en tijdelijke sluiting van poliklinieken daar invloed op gehad. Het is niet bekend of minder mensen met klachten naar hun huisarts zijn gegaan. Ook de reisbeperkingen en het meer toepassen van hygiënemaatregelen kunnen van invloed zijn geweest. De enorme stijging in het aantal COVID-19 meldingen vanaf augustus tot eind december heeft meerdere oorzaken. Zo konden mensen zonder klachten zich sinds het najaar ook laten testen en is er dus meer getest. Ook was er vanaf september sprake van een tweede golf, dus een grotere verspreiding van COVID-19.

Van de 258 geregistreerde *uitbraken* in het kader van artikel 26 van de Wet publieke gezondheid betroffen er 205 COVID-19. Maagdarmklachten en huiduitslag waren de voornaamste ziekteverschijnselen van de overige uitbraken.

De hier gerapporteerde 2.344 *vragen en signalen* betreffen voornamelijk vragen van burgers en beroepskrachten in de kinderopvang en het onderwijs. Ook beantwoordden de IZB artsen en verpleegkundigen vragen van huisartsen en andere behandelaren. Ze vormen slechts een fractie van alle telefoontjes die in 2020 zijn binnen gekomen bij de GGD. Vanaf maart 2020 hebben we voor COVID-19 gerelateerde vragen een apart call-center ingericht. IZB beantwoorde 2.344 vragen en signalen. 345 daarvan hebben betrekking op een breed scala aan onderwerpen, waaronder scabiës, besmettingsincidenten en andere infectieziekten.

Indicator	Norm	Realisatie 2020	Jaar-rekening	Augustus	April
Aantal soa's gevonden ten opzichte van het aantal cliënten	17%	21%	😊	😊	😊

De reden waarom het vindpercentage hoger is dan andere jaren is niet bekend. Het vindpercentage over 2020 is berekend op basis van 585 consulten. Normaliter zouden er op jaarbasis 1700 consulten zijn gerealiseerd. Echter hebben wij door de COVID-19 tot tweemaal toe de Soa spreekuren volledig stil moeten leggen. De eerste periode liep van 19 maart tot medio mei. De tweede periode van sluiting was van 21 oktober 2020 tot 31 december 2020. Dit lag aan het feit dat alle personele capaciteit volledig ingezet moest worden voor de werkzaamheden voor COVID-19. Inwoners van ZHZ konden ten alle tijden met klachten naar hun huisarts. Hiernaast bleef de mogelijkheid tot het bellen met onze afsprakenlijn voor informatie en/of eventuele testen bij klachten.

B. Voorkomen import infectieziekten

Indicator	Norm	Realisatie 2020	Jaar-rekening	Augustus	April
Aantal (reizigers)consulten	9.000	2.823	😞	😞	😞

Het aantal reizigers, en daarmee het aantal reizigersconsulten, is in 2020 beperkt gebleven als gevolg van de reisbeperkingen in verband met voortdurende COVID-19.

C. Medische Milieukunde

Indicator	Norm	Realisatie 2020	Jaar-rekening	Augustus	April
Aantal uitgebrachte adviezen	Norm is nog niet beschikbaar; indicator is minder geschikt. Zie toelichting.		Zie toelichting	Zie toelichting	Zie toelichting

Deze indicator hebben we geheel 2020 niet kunnen operationaliseren. Voor de begroting van 2022 laten we hem vervallen; het begrip "advies" is onvoldoende eenduidig en daarmee geen geschikte indicator.

D. Toezicht Kinderopvang/Toezicht WMO

Indicator	Norm	Realisatie 2020	Jaar-rekening	Augustus	April
Percentage inspectie dat is uitgevoerd binnen de wettelijke termijn	100 %	100%	😊	😊	😊
Percentage verplichte jaarlijkse inspecties kinderopvang uitgevoerd	100%	40%	😞	😞	😞

Met uitzondering van de Hoeksche Waard voerde de GGD voor alle gemeenten het toezicht uit op WMO voorzieningen binnen een met gemeenten afgesproken kader. De onderzoeken zijn in diverse vormen uitgevoerd (pro-actief, reactief en calamiteiten). Het aantal onderzoeken is in 2020 beperkt in verband met de landelijke Coronamaatregel. Ook omdat het niet logisch is om locaties te bezoeken en in gesprek te gaan met meerdere kwetsbare mensen. Er is steeds gezocht naar een verantwoorde manier van toezichthouden. De calamiteiten meldingen zijn altijd in onderzoek genomen. De Sociale Dienst Drechtsteden (SDD) fungeerde eveneens als opdrachtgever, namens de Drechtsteden gemeenten. De samenwerking met de toezichthouder WMO rechtmatigheid van de SDD is verder geïntensiveerd. Er zijn o.a. gezamenlijke onderzoeken uit gevoerd.

Omdat het aantal meldingen via het calamiteiten meldpunt achter blijft bij landelijke cijfers is er een factsheet gemaakt met een toelichting op de verplichting van zorgaanbieders om calamiteiten of geweld te melden bij de toezichthouder. Deze factsheet is beschikbaar op onze website. De zorgaanbieders in de regio Alblasserwaard / Vijfheerenlanden hebben deze factsheet aangeboden gekregen.

E. Preventieve Publieke gezondheid

Indicator	Norm	Realisatie 2020	Jaar-rekening	Augustus	April
Realiseren van doelstellingen van het programma dat voortkomt uit de lokale nota volksgezondheid 2020-2023	KPI's lokale GGD programma en lokale jaarplannen	De uitvoering van de lokale jaarplannen is op onderdelen achter gebleven bij de planning vanwege COVID-19 epidemie. In overleg met gemeenten zijn activiteiten gefaseerd uitgevoerd, dan wel verplaatst naar 2021. De resterende budgetten 2020 zijn verschoven en opgenomen in de begroting van 2021.	☹️	☹️	☹️
Tevredenheid gemeenten (GB)	Cijfer (schaal 1 op 10); 8,0	7,2 (KTO 2019)	☹️	☹️	☹️
Tevredenheid ketenpartners (GB)	Cijfer (schaal 1 op 10); 8,0	7,2 (KTO 2019)	☹️	☹️	☹️

F. Crisisorganisatie

Indicator	Norm	Realisatie 2020	Jaar-rekening	Augustus	April
Realiseren optimale bezetting van de (piket) poule voor uitvoering van de taken van de GGD in crisissituaties	3x (wnd.) Directeur Publieke Gezondheid. 4 x procesleider Psychosociale Hulpverlening; 4 x procesleider Infectieziektebestrijding 3x procesleider communicatie 4x procesleider geneeskundig onderzoek	In het laatste kwartaal 2020 waren er minder procesleiders communicatie dan genormeerd. Dit is inmiddels (begin 2021) weer op peil.	☹️	😊	😊
Minimaal 1 OTO (opleiden, trainen en oefenen) activiteit per werkproces per jaar	100 %	Mede vanwege de corona maatregelen is het niet gelukt het volledige programma in 2020 af te lopen.	☹️	☹️	😊

G. Meldpunt Zorg & Overlast / OGGZ

Indicator	Norm	Realisatie 2020	Jaar-rekening	Augustus	April
Totaal aantal meldingen (OGGZ)	2.000 (marge van 10 %)	De prognose voor het volume 2020 was >2000 initiële meldingen (*). Het aantal meldingen 2020 bedraagt: 2.145 meldingen (**)	😊	☹️	😊
Percentage recidive van het totaal aantal meldingen (recidive is dossier gesloten of laatste meldingen is meer dan 6 maanden geleden)	Nulmeting	In 2020 ontving het meldpunt Zorg en Overlast 1.333 meldingen (**) over personen waarvoor reeds een dossier was aangemaakt in 2020. Dit is een forse stijging ten opzichte van vorig jaar.	☹️	☹️	😊

*Voor het kunnen afhandelen van het geraamde aantal meldingen van 2.000 is in 2018, 2019, 2020 en ook voor 2021 een incidentele begrotingswijziging voorgesteld en goedgekeurd voor de extra inzet van 0,7 fte voor het Meldpunt Zorg en Overlast. De jaarcijfers over de afgelopen 3 jaar laten een structureel hoger niveau zien boven de 2.000 meldingen.

** Vanwege COVID-19 zijn er in de twee lock-down periodes (april 2020) en september – december 2020) meer meldingen geweest dan gebruikelijk is voor deze maanden. Daarnaast is tevens het landelijke Meldpunt zorgwekkend gedrag in 2020 gestart, waardoor er meer burgermeldingen bij het Meldpunt Zorg en Overlast binnenkomen.

Wat heeft het gekost?

(bedragen x € 1.000)

	Begroting 2020*			Realisatie 2020			Afwijking 2020		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Infectieziektebestrijding	921	16	-905	167	63	-105	754	47	800
SOA/sense	442	604	161	268	597	329	175	-7	168
TBC	424	41	-383	424	65	-360	0	24	24
Reizigers	461	193	-268	247	207	-39	215	14	229
Medische Milieukunde	223	0	-223	172	0	-172	51	0	51
Technische Hygiënezorg	71	60	-11	56	56	1	15	-4	12
Toezicht kinderopvang en WMO	1.024	422	-602	697	549	-148	327	127	454
Gezondheidsbevordering	1.670	879	-792	1.251	501	-750	419	-378	41
Crisisorganisatie	214	65	-149	189	68	-120	25	3	28
OGGZ	1.853	1.853	0	1.889	1.797	-92	-36	-57	-92
Outbreakmanagement Covid-19	0	0	0	11.559	3.624	-7.936	-11.559	3.624	-7.936
Saldo baten en lasten	7.304	4.133	-3.171	16.919	7.526	-9.392	-9.615	3.393	-6.221
Mutaties reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	7.304	4.133	-3.171	16.919	7.526	-9.392	-9.615	3.393	-6.221

*Het betreft hier de begroting na alle wijzigingen, ofwel de begroting zoals deze is vastgesteld in het AB van 12 november 2020 (2e burap 2020).

Resultaatanalyse

De overschrijding wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door de COVID-19 kosten € 7.935.000. Deze kosten waren nog niet meegenomen in de 2de bestuursrapportage 2020. De inkomsten die hier tegenover staan zijn verantwoord bij paragraaf 2.4 Algemene dekkingsmiddelen.

Binnen dit programma staat tegenover de overschrijding door COVID-19 onderschrijdingen op de verschillende overige producten. Dit komt doordat de personele inzet voor COVID-19 bij de 2de bestuursrapportage nog niet in mindering was gebracht op de kosten van de verschillende producten. Bij de jaarrekening is deze personele inzet wel in mindering gebracht bij de producten, waardoor er positieve resultaten ontstaan.

Hieronder wordt een toelichting gegeven op de over- en onderschrijdingen welke geen verband houden met COVID-19.

- Hogere omzet toezicht kinderopvang en toezicht WMO € 79.000 (V)
- OGGZ: Terugbetaling WvGGZ middelen € 164.000 (N)

Toelichting:

De hogere omzet bij toezicht kinderopvang bedraagt € 59.000 en bij WMO € 20.000. Bij kinderopvang zijn de reguliere toezichttaken in het 2de halfjaar weer opgepakt. Bij de 2de bestuursrapportage was dit nog niet voorzien, waardoor bij de jaarrekening de inkomsten hoger liggen. Bij toezicht WMO zijn in het tweede deel van 2020 meer reactieve onderzoeken verricht dan voorzien. Ondanks de positieve afwijking ten opzichte van de 2de bestuursrapportage, is de omzet in 2020 aanzienlijk lager dan in 2019 ook wijkt de omzet aanzienlijk af van de oorspronkelijke begroting. De gerealiseerde omzet in 2020 is circa € 200.000, in 2019 bedroeg de omzet circa € 700.000. In de begroting was uitgegaan van een omzet van circa € 690.000.

Als gevolg van een lagere inzet voor de Wet verplichte GGZ, is een bedrag van circa € 164.000 afgerekend met de gemeenten. Bij de bestuursrapportage was nog geen rekening gehouden met een eventuele terugbetaling.

2.1.2 Veilig Thuis

Wat wilden wij bereiken?

Het zorgen voor bescherming bij kindermishandeling en huiselijk geweld, het voorkomen en verminderen van sociale uitsluiting en het verbeteren van de kwaliteit van leven van kwetsbare groepen in de samenleving.

Wat gingen wij doen?

Veilig Thuis Zuid-Holland Zuid

Veilig Thuis ZHZ is gericht op interventies in situaties waar de veiligheid in het geding is van kinderen en volwassenen in afhankelijkheidsrelaties. Veilig Thuis ZHZ zet in op de borging van de veiligheid en stabilisatie van de gemelde situatie. Veilig Thuis ZHZ doet dit in samenwerking met politie en de hulpverlening. Daarnaast is Veilig Thuis ZHZ een 'expertisecentrum' waar kinderen, volwassenen, betrokkene(n) en professionals deskundige steun en advies krijgen bij hun vragen op het gebied van (vermoedens van) huiselijk geweld, ouderenmishandeling en kindermishandeling.

Veilig Thuis ZHZ is het regionale meldpunt waar inwoners en professionals vermoedens en signalen van kindermishandeling, huiselijk geweld en ouderenmishandeling kunnen melden. De meldingen worden gewogen en beoordeeld (triage), om vervolgens een interventie te plegen of toe te leiden naar passende hulpverlening. Als het nodig is, vindt er nader onderzoek plaats door Veilig Thuis ZHZ. Wanneer het een acute situatie betreft wordt er directe inzet verleent door het Crisisinterventieteam van Veilig Thuis om deze acute situatie op te heffen. Veilig Thuis ZHZ is zowel via de telefoon, chat en eventueel bij persoon beschikbaar voor overleg en advisering. Veilig Thuis ZHZ heeft voor de regio 7 x 24 uur bereikbaarheid en beschikbaarheid georganiseerd.

Procescoördinatie Aware, Ambulant traject en Opvang

Veilig Thuis ZHZ voert de coördinatie en screening van aanvragen m.b.t. Aware, Ambulante trajecten, Opvang uit. Dit vindt zowel binnen als buiten kantoortijden (bereikbaarheidsdienst) plaats. Veilig Thuis ontvangt van volwassenen zelf of van betrokken hulpverlening het verzoek dat er Opvang of een Aware dan wel een Ambulant traject nodig is (soms ook combinaties hiervan). Veilig Thuis screent het verzoek, waar nodig worden er gesprekken of verdiepende vragen gesteld. Wanneer uit de screening blijkt dat het verzoek passend is, wordt er een aanmeldformulier opgesteld en wordt de betrokkenen aangemeld bij Safegroup of Enver (afhankelijk van de gemeente waar men woonachtig is).

In 2020 heeft Veilig Thuis 217 aanvragen gehad m.b.t. benodigde hulp om directe veiligheid te creëren of om deze te verstevigen door middel van een Aware (59 keer), Ambulante trajecten (62 keer) of Opvang (43 keer). In 53 gevallen was er geen traject nodig, omdat vanuit de screening bleek dat de vraag niet passend was of omdat er andere middelen beschikbaar waren om de benodigde veilig te verkrijgen. In vergelijking met 2019 is het aantal redelijk stabiel gebleven met maar een groei van 1,4%. In absolute zin waren er in 2019 maar 3 verzoeken minder, namelijk 214 (52 Aware, 69 Ambulante trajecten en 39 Opvangvragen en 54 keer kwam er geen traject tot stand).

Procescoördinatie Wet Tijdelijk Huisverbod

Veilig Thuis ZHZ voert de coördinatie van de Wet Tijdelijk Huisverbod uit. De procescoördinatie is beschikbaar binnen kantoortijden. Veilig Thuis ZHZ zorgt voor de coördinatie tussen strafketen en zorgketen.

Veilig Thuis voert met betrekking tot het huisverbod, zowel binnen en buiten kantoortijden (bereikbaarheidsdienst) vanaf de melding van de hulpofficier van justitie, de risicotaxatie van slachtoffer en pleger uit, rapporteert en adviseert de burgemeester en fungeert als eerste aanpreekpunt voor politie en zorginstanties (zoals het wijkteam en DOK).

Veilig Thuis coördineert tevens de uitvoering van de 'Geplande Screening Huisverbod bij kindermishandeling'. Dit is een maatregel die kan worden ingezet bij kindermishandeling.

Anders dan bij een 'regulier' huisverbod is er bij een Geplande Screening (nog) geen sprake van een incident. Er loopt dus ook nog geen justitieel traject als gevolg van een strafrechtelijke aangifte. Bij een Geplande Screening gaat het er om dat er sprake is van (een vermoeden van) een onmiddellijke dreiging. Met andere woorden: als er niet wordt ingegrepen dan volgt er een escalatie c.q. geweldsuitbarsting. In geval van een Geplande Screening wordt onderzocht of een Tijdelijk Huisverbod opgelegd kan worden. De Geplande Screening vormt dan ook een uitwerking van de door de wetgever mede beoogde (meer) preventieve inzet van het huisverbod bij huiselijk geweld en kindermishandeling.

In 2020 heeft Veilig Thuis 76 keer in het kader van een huisverbod de procescoördinatie gehad (53 nieuwe meldingen en 23 verlengingen). Voorafgaand aan het proces van het tijdelijk huisverbod vindt er altijd een eerste screening plaats of de situatie geschikt is om een tijdelijk huisverbod op te leggen. In 2020 zijn er 64 screenings uitgevoerd waarvan er 53 tot een tijdelijk huisverbod hebben geleid hebben en 11 niet. In vergelijking met de cijfers van 2019 is er een stijging van 18% m.b.t. het aantal huisverboden. Wanneer het aantal tijdelijk huisverbod trajecten komend jaar verder stijgt, zal bekeken moeten worden of het huidige budget toereikend genoeg is om deze groei op te vangen.

Voorlichting geven over kindermishandeling, huiselijk geweld en ouderenmishandeling. Naast het uitvoerende werk om de burgers van Zuid-Holland Zuid te helpen geweld in afhankelijkheid te stoppen / te voorkomen, besteedt Veilig Thuis tijd en aandacht aan het geven van voorlichting aan professionals, vrijwilligers en inwoners. Middels deze voorlichtingen legt Veilig Thuis het belang van bestrijding van ouderen- en kindermishandeling uit, wat het is en wat men ter voorkoming er aan kan doen.

In totaal zijn er in 2020 maar 5 voorlichtingen gegeven door medewerkers van Veilig Thuis, terwijl er meerdere voorlichtingen waren gepland. Echter vanwege COVID-19 en de bijbehorende maatregelen konden meerdere voorlichtingen niet doorgaan. Wanneer de situatie het weer toelaat, zal bekeken worden in hoeverre de behoefte er nog steeds is m.b.t. het krijgen van een voorlichting. Als dit het geval is, zal deze opnieuw ingepland worden.

In het onderstaande overzicht is er voor 2020 weergegeven welke beroepsgroep een voorlichting heeft gekregen en wat het onderwerp van de voorlichting was.

Organisatie/beroepsgroep	Soort voorlichting
Kinderopvang	Signaleren kindermishandeling, Meldcode en werkwijze Veilig thuis
Youz	Meldcode HG/KM en werkwijze Veilig Thuis
Da Vinci College	Meldcode HG/KM en werkwijze Veilig Thuis
Trivium Lindenhof (2x)	Meldcode HG/KM en werkwijze Veilig Thuis

Naast het geven van voorlichting heeft Veilig Thuis in het kader van de samenwerking tussen jeugdteams, sociaal (wijk) teams werk-leerbijeenkomsten georganiseerd met betrekking tot meldingen over vermoedens van Huiselijk geweld en Kindermishandeling. Het doel van deze werk-leerbijeenkomsten is te evalueren wat anders/beter kan, elkaars taal leren en partnerschap verder vorm geven.

In 2020 zou er met Stichting Jeugdteams en Jong JGZ, de jaarlijks terugkerende werk-leerbijeenkomst op basis van de gemaakte samenwerkingsafspraken, opgepakt worden. Echter door de invloed van COVID-19 en de daarbij behorende maatregelen heeft dit in 2020 geen vervolg gekregen. Dit zal in 2021 opnieuw bekeken en gepland worden. Ook waren er werk-leerbijeenkomsten gepland voor de Volwassenmeldingen, maar ook in dit geval is dit vanwege COVID-19 niet door gegaan. In 2020 heeft er enkel een werk-leerbijeenkomst Volwassenmelding plaats gevonden voor Gorinchem.

In november had Veilig Thuis voor de regio een symposium willen organiseren met als thema Eer Gerelateerd Geweld. Echter vanwege COVID-19 heeft dit helaas niet kunnen plaatsvinden. De wens is er om dit in 2021 als nog te gaan organiseren.

In het verlengde hiervan heeft Veilig Thuis vanwege de complexiteit, vasthoudend maar zeker ook de eigenheid van de aanwezige problematiek bij betrokkenen er voor gekozen om op verschillende thema's aandachtsfunctionarissen aan te stellen. Doel hiervan is om intern meer kennis te verkrijgen rondom deze onderwerpen en over hoe hier het beste mee om gegaan dient te worden wanneer een specifiek onderwerp aanwezig is binnen een bepaalde casus. Onderwerpen in dit kader zijn: Radicalisering, Stalking, Seksueel geweld, Eergerelateerd geweld, Letsel, Huwelijksdwang, VGV, Complexe echtscheiding, Mensenhandel, Ouderenmishandeling en Cultuur en Religie.

Naast het interne doel heeft het ook tot doel om deze kennis in te zetten in het belang van de regio als een uiting van het expertisecentrum rondom Kindermishandeling, Huiselijk Geweld en Ouderenmishandeling dat Veilig Thuis wil zijn.

In 2019 is er gestart om deze thema's te onderscheiden en een start te maken met het opdoen van kennis middels landelijke trainingen. In 2020 heeft dit een vervolg gekregen en zijn er wederom verschillende trainingen gevolgd en is tevens het gebruikmaken van aandachtsfunctionarissen in de werkprocessen van Veilig Thuis verwerkt.

Resultaten en duiding

In 2020 zijn er 4.003 meldingen (3.235 Kindermishandeling, 707 Huiselijk geweld en 61 Ouderenmishandeling) bij Veilig Thuis ZHZ gedaan. Dit aantal is 11,2% meer dan de vooraf gestelde prognose voor 2020 van 3.600 meldingen.

Wanneer de cijfers worden vergeleken met de cijfers van 2019 dan blijkt het aantal meldingen van Kindermishandeling met 6,7%, Huiselijk geweld met 17,8% en Ouderenmishandeling met 41,8% zijn gestegen.

Vanuit de jaarcijfers is met betrekking tot de adviezen te zien dat er in 2020 totaal 2.626 adviezen (2.181 Kindermishandeling, 346 Huiselijk geweld en 99 Ouderenmishandeling) door Veilig Thuis zijn gegeven. Wanneer er gekeken wordt naar de prognose dan is het aantal adviezen in 2020 met 2,5% afgenomen. Daarnaast zijn er door Veilig Thuis 58 consulttrajecten en 89 ondersteuningstrajecten uitgevoerd voor de lokale teams.

In vergelijking met de cijfers van 2019 is zichtbaar dat de adviezen in 2020 met 3,7% zijn afgenomen.

Een groeiend aantal meldingen wordt na triage door Veilig Thuis (risicotaxatie) overgedragen aan het lokale veld (de hulpverlening). De uitvoering van de triage binnen de wettelijke termijn (5 werkdagen triagetermijn) is in 2020 in 63% van de gevallen behaald. De gemiddelde doorlooptijd is echter 7 werkdagen.

De overschrijding van 2 werkdagen t.o.v. de 5 werkdagen termijn heeft verschillende oorzaken. De meest belangrijke zijn:

- De toename van het aantal meldingen was een stuk hoger dan geprognostiseerd.
- De beschikbare capaciteit stond niet in verhouding met de stijging van het aantal meldingen om deze binnen de 5 dagen termijn te kunnen verwerken.
- De periode van het jaar en de mate van instroom van meldingen per dag heeft invloed op het behalen van de gestelde termijn. Achterstanden in het aanleveren van meldingen door ketenpartners zoals politie.
- Ook de aard en ernst van sommige meldingen maakt dat zij eerder beoordeeld dienen te worden dan de meldingen die eerder zijn binnengekomen. Hierdoor wordt de volgorde van de te triëren meldingen beïnvloed en daarmee het risico dat de doorlooptijd langer wordt.
- De opvraging van benodigde informatie bij derden (betrokkenen zelf of professionals) duurt langer dan gewenst, maar is noodzakelijk om tot zorgvuldige afwegingen te kunnen komen over het vervolg van de melding.

- COVID-19 heeft er voor gezorgd dat het werk van Veilig Thuis niet makkelijker werd. Het werd lastiger om professionals / betrokkenen te pakken en te spreken te krijgen. Ook het fysiek overdragen van casuïstiek bleek een grotere opgave te zijn.

Een belangrijke hierboven genoemde oorzaak van het niet behalen van de norm is te wijten aan de pieken van instroom door het jaar heen, zoals in maart (34% groei t.o.v. 2019) of zoals in de maanden juni tot en met september (7% groei t.o.v. 2019). De laatste piek wordt nog eens versterkt doordat in deze maanden van zomervakantie er minder capaciteit beschikbaar is om het benodigde werk te doen. Het gevolg van deze pieken is dat dit altijd een negatief effect heeft op de gemiddelde doorlooptijden door het jaar heen. Dit wordt mede veroorzaakt doordat er geen overcapaciteit beschikbaar is bij Veilig Thuis om op die momenten in te kunnen zetten. Er wordt middels 'inhaaldagen / overwerken' geprobeerd om met de beschikbare capaciteit meer te doen in de hoop om dan als nog de grote toestroom te kunnen verwerken.

Echter ondanks de overschrijding heeft altijd de volgende belangrijkste regel gegolden: dat wanneer er een crisis of spoedmelding binnenkomt gaat deze voor op andere meldingen ook al zijn deze ouder. Tevens was er altijd zicht op de nog uit te voeren triages, waardoor er grip was op de situatie.

Om de stijging van het percentage van meldingen buiten de termijn tot stilstand te brengen, is er in oktober en november extra capaciteit ingezet. Deze extra capaciteit heeft er voor gezorgd dat de achterstanden van die maanden zijn weggewerkt. Het effect hiervan is dan ook dat vanaf november en december alle binnengekomen meldingen voor 100% binnen de 5 dagen termijn zijn verwerkt. Tevens is er voor komend jaar capaciteit gereserveerd om deze ten tijden van de piek in te zetten. Het is dan ook de verwachting dat aan het einde van volgend jaar het gemiddelde percentage binnen de 5 werkdagen termijn aanzienlijk hoger uitkomt dan dit jaar.

Het aantal onderzoeken inclusief, de dienst voorwaarden en vervolg, laat over het hele jaar 2020 een afname van 15% zien ten opzichte van 2019. Van het aantal uit te voeren onderzoeken en/of dienst voorwaarden en vervolg betrof het in 56% van de meldingen een spoedonderzoek. Spoedonderzoeken hebben altijd voorrang op reguliere onderzoeken. De gemiddelde doorlooptijd van 10 weken is in 2020 in 61% van afgeronde diensten behaald.

Afwijkingen op de doorlooptijd zijn over het algemeen het gevolg van:

- dossiers waarin de mogelijkheid op gesprek te komen met betrokkenen ernstige wordt belemmerd of de complexiteit is dusdanig dat er meer tijd nodig is om te kunnen komen tot een goede beoordeling en een passend vervolg.
- het voorrang geven aan de uitvoering van een spoedonderzoek ten overstaan van al lopende onderzoeken waarbij het spoedgevende karakter al was weggenomen.
- vertraging bij het overdragen naar een vorm van hulpverlening. Bij veel van de overdrachten heeft Veilig Thuis te maken met wachtlijsten van de overdrachtspartij. Hierdoor kan er niet direct overdragen worden en blijft Veilig Thuis langer dan zou moeten verantwoordelijk voor de veiligheid van gezinnen en kinderen. Dit speelt bij zowel overdrachten naar het vrijwillig kader als bij het gedwongen kader.
- het ontbreken of niet beschikbaar hebben van benodigde expertise omtrent het verantwoordelijk zijn voor veiligheid, maken van veiligheidsplannen, werken aan directe veiligheid bij het lokale veld, waardoor de medewerkers van het onderzoeksteam op verzoek van het lokale veld, langer betrokken blijven en dossiers niet worden afgesloten.
- dat er meer inzet gevraagd wordt van de Veilig Thuis medewerker dan eigenlijk de bedoeling is binnen de monitoringsfase van de afgeronde dienst. Er wordt een groot beroep gedaan op de inzet, meedenken dan wel aanjagen van overgedragen zaken.

Het komt voor dat bij het eerst volgende monitoringsmoment blijkt dat de hulpverlening nog niets heeft gedaan omdat er sprake is van een wachtlijst of omdat men toch handelingsverlegen blijkt te zijn. Ondanks dat er al in 2019 een wijziging heeft plaatsgevonden in de manier van monitoren, is het effect dat er meer inzet wordt gevraagd van Veilig Thuis pas in 2020 zichtbaar geworden. Dit komt omdat de monitoring pas aan het einde van het traject zit en daardoor pas echt in 2020 een rol is gaan spelen.

Om het percentage diensten binnen de 10 weken termijn toe te laten nemen, zijn er eigenlijk een tweetal opties of een combinatie van beide mogelijk. Of de capaciteit bij Veilig Thuis moet toenemen of en dat lijkt duurzamer maar is wel ingewikkelder is dat het lokale veld minder handelingsverlegen wordt. Wanneer dat op orde komt kunnen zij beter en sneller zaken vanuit Veilig Thuis overnemen en zullen zij ook minder om ondersteuning van Veilig Thuis vragen. In dit kader dient ook meegenomen te worden of er sprake is van een wachtlijst. Deze wachtlijsten zorgen naast het handelingsverlegen zijn voor een stagnatie in het doorlopen van de keten en dat heeft ook effect op Veilig Thuis.

Het is belangrijk om wederom te benadrukken dat een beperkte overschrijding van de termijnen niet leidt tot onveilige situaties en wachtlijsten. Alle meldingen worden immers direct bij ontvangst gescreend op spoed dan wel crisis en met voorrang in behandeling genomen

Volwassenen & Jeugd

Indicator	Norm	Realisatie 2020	Jaar-rekening	Augustus	April
Meldingen Veilig Thuis ZHZ	Aantal meldingen op jaarbasis 3.600	4.003	😊	😊	😊
Doorlooptijden Veilig Thuis ZHZ	Triage: binnen 5 werkdagen (norm tussen 95-100%)	63% (gemiddelde doorlooptijd in dagen: 7 dagen) 83% van de meldingen zijn binnen 15 dagen getrieerd.	😞	😞	😞
	Onderzoek afgerond binnen 10 weken (norm tussen 85-100%)	61%, (gemiddelde doorlooptijd in dagen: 84 dagen)	😞	😞	😞
Direct overdragen van meldingen *	62%	62%	😊	😊	😊
Overdracht met Ondersteuning	26%	24%	😊	😊	😊
Onderzoek	12%	14%	😊	😊	😊
Behandeling advies aanvragen	Aantal adviezen op jaarbasis 2.693	2.626	😊	😊	😊
Tevredenheid ketenpartners **	Cijfer (schaal 1 op 10); 7,5	7,6	😊	😊	😊

* Het betreft hier het percentage van het aantal genomen besluiten na triage en niet het percentage van het aantal feitelijk overgedragen zaken.

*** Afgelopen jaar heeft er geen ketenpartners tevredenheidsonderzoek plaatsgevonden, maar het jaar er voor wel en daarin werd het mooie cijfer van een 7,6 behaald.*

Het Crisisinterventieteam Veilig Thuis Zuid-Holland Zuid

Het Crisisinterventieteam Veilig Thuis Zuid-Holland Zuid (CIT) is 24/7 bereikbaar voor inwoners en professionals. Het CIT heeft net als de rest van Veilig Thuis een brede doelgroep in de leeftijd van -9 maanden tot en met 100+ jaar. Wie het CIT belt, krijgt direct een deskundige medewerker aan de telefoon. Deze medewerker onderzoekt of de veiligheid van kinderen en/of volwassenen acuut gevaar loopt. Als dit niet het geval is, adviseert de medewerker de beller over mogelijke vervolgacties. Er wordt indien nodig intern multidisciplinair overleg gevoerd met de vertrouwensarts en / of gedragswetenschapper van Veilig Thuis. Ook werkt men nauw samen met de Crisisdienst van de Geestelijke Gezondheidszorg (GGZ). Mocht er directe actie nodig zijn dan gaat de medewerker van het CIT zo snel als mogelijk naar het adres van de betrokkenen of naar de plek waar deze zich op dat moment verblijft.

De medewerker van het CIT zorgt dat de crisis wordt gestabiliseerd en dat de primaire veiligheid teruggebracht wordt. Hierbij wordt zo veel als mogelijk gebruik gemaakt van het eigen netwerk van de cliënt. De medewerker van het CIT stelt een veiligheidsplan op en draagt zo spoedig mogelijk over naar de reguliere zorg.

Resultaten en duiding

In 2020 zijn er 542 crisisinterventies met betrekking tot jeugdigen uitgevoerd. Dit aantal is lager dan het begrote aantal van 600 crisisinterventies voor jeugdigen. In 2019 kwam het CIT 523 keer in actie. Ten opzicht van 2019 wordt zichtbaar dat er in 2020 een toename is van 4%.

In 2020 is het CIT met betrekking tot volwassenen 99 keer in actie gekomen. Dit aantal is bijna gelijk aan het begrote aantal van 100 crisisinterventies voor volwassenen. In 2019 betrof het 136 interventies en dat laat dus een afname zien van 27%. Zowel de toename als afname zijn positief te labelen. In beide gevallen is Veilig Thuis binnen de begrote aantallen gebleven. Er zijn geen situaties geweest die niet opgepakt konden worden. Ondanks dat het aantal interventies gericht op volwassenen is afgenomen, is het aantal van 99 interventies een positief gegeven vanwege het feit dat het melden van volwassen problematiek minder gewoon is dan het melden van kinder- / jeugd problematiek.

Tevens dient hier vooral opgemerkt te worden dat crisissituaties zich slecht laten voorspellen en daarom wordt er bij het maken van de begroting uitgegaan van een aanname.

In de avond en/of weekenduren heeft het CIT 33 keer uitvoering gegeven aan de risicotaxatie m.b.t. het tijdelijk huisverbod. Ook in dit geval is het resultaat van 33 keer een positief resultaat doordat dit binnen het begrote aantal is gebleven. Echter ook hier geldt dat het beeld door het jaar en de jaren heen grillig is. De reden hiervan is dat ook hier crisissituaties zich slecht laten voorspellen. Het zijn namelijk de crisissituaties die maken dat er mogelijk een tijdelijk huisverbod wordt opgelegd door de burgemeester om daarmee de crisis middels een 'time-out' op te heffen.

Tot slot had Veilig Thuis de ambitie uitgesproken dat in 2020 60% van de behandelde crisiszaken binnen 48 uur overgedragen zouden worden aan het betreffende lokale team. Vanuit navraag bij het CIT is gebleken dat dit helaas maar in 25% van de gevallen is gelukt. De oorzaak hiervan ligt in het feit dat in een groot aantal gevallen er sprake is van een hoge werkdruk of wachtlijst dan wel handelingsverlegenheid bij de lokale teams. Aan de andere kant zullen er altijd crisissituaties zijn die pas kunnen worden overgedragen als de acute onveiligheid is opgeheven. Dat vraagt in sommige situaties meer tijd, maar daarmee wordt de continuïteit en kwaliteit van de geboden hulp wel geborgd.

Indicator	Norm	Realisatie 2020	Jaar-rekening	Augustus	April
Geleverde crisisdiensten jeugd	Aantal aanvragen op jaarbasis <600	542	😊	😊	😊
Geleverde crisisdiensten volwassenen	Aantal aanvragen op jaarbasis <100	99	😊	😊	😊
Bijdrage aan huisverbod buiten kantooruren	40	23	😊	😊	😊
Direct overdragen van casus aan lokaal	60 % binnen 48 uur	25% binnen 48 uur	😞	😐	😐
Tevredenheid ketenpartners*	Cijfer (schaal 1 op 10): 7,5	7,6	😊	😊	😊

* Afgelopen jaar heeft er geen ketenpartners tevredenheidsonderzoek plaatsgevonden, maar het jaar er voor wel en daarin werd het mooie cijfer van een 7,6 behaald.

Wat heeft het gekost?

(bedragen x € 1.000)

	Begroting 2020*			Realisatie 2020			Afwijking 2020		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Veilig Thuis Volwassenen	1.059	1.448	389	1.080	1.390	310	-20	-58	-79
Veilig Thuis Jeugd	4.236	4.674	437	4.226	4.656	430	11	-18	-7
Crisisdienst	835	1.027	192	861	988	126	-27	-39	-65
Saldo baten en lasten	6.131	7.148	1.018	6.167	7.033	866	-36	-115	-151
Mutaties reserves	0	70	70	0	70	70	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	6.131	7.218	1.088	6.167	7.103	936	-36	-115	-151

*Het betreft hier de begroting na alle wijzigingen, ofwel de begroting zoals deze is vastgesteld in het AB van 12 november 2020 (2e burap 2020).

Resultaatanalyse

Vanuit Veilig Thuis heeft geen inzet plaatsgevonden voor de COVID-19, waardoor geen verschuiving heeft plaatsgevonden van salarislasteren vanuit Veilig Thuis naar COVID-19 (programma 1).

Veilig Thuis Volwassenen

Op de lasten is een nadelig resultaat van circa € 20.000 ontstaan als gevolg van het aantrekken van een aantal inhuurkrachten voor het wegwerken van achterstanden (€ 17.000).

De totale lasten (inclusief overhead) van Veilig Thuis vallen per saldo circa € 60.000 lager uit dan waar subsidie voor is ontvangen. Dit is het gevolg van een lagere overhead dan wat was begroot. Doordat Veilig Thuis Volwassenen volledig gedekt is vanuit subsidies, gaat dit saldo terug naar de centrum gemeenten Dordrecht en Nissewaard. Hierdoor ontstaat een negatief resultaat op de baten.

Veilig Thuis Jeugd

Het resultaat op Veilig Thuis Jeugd is het gevolg van beperkte afwijkingen, waaronder op personeel en operationele lasten (met name huisvesting). Het resultaat op de baten is het gevolg van een nadeel op een detachering van een medewerker.

Crisisdienst

Net als bij Veilig Thuis, is in het najaar tijdelijk extra personeel aangetrokken om achterstanden weg te werken. Hierdoor vallen de lasten circa € 14.000 hoger uit.

Daarnaast zijn er diverse nadelen op operationele posten, waaronder telefonie lasten (€ 5.500) en huisvesting (€ 5.000).

Per 1 januari 2020 is de Wet Verplichte GGZ van start gegaan. Voor de crisisdienst is hierin een taak weggelegd. Hiervoor is, middels een dienstverleningsovereenkomst, € 52.000 beschikbaar gesteld vanuit de gemeenten. De daadwerkelijke inzet over 2020 was aanzienlijk lager dan wat was voorzien. Uiteindelijk heeft dit ertoe geleid dat per saldo de daadwerkelijke lasten circa € 39.000 lager uit zijn gevallen. Dit saldo gaat terug naar de gemeenten, waardoor een negatief resultaat op de baten is ontstaan.

2.1.3 Onderwijs en aansluiting arbeidsmarkt

Wat wilden wij bereiken?

De Dienst zet erop in om het recht op onderwijs te waarborgen. We bieden perspectief op onderwijs of een passend leerwerktraject, zodat de ontwikkelingskansen van kinderen en jongeren benut worden.

Schoolbezoek en het behalen van minimaal een startkwalificatie zijn wezenlijk voor een goede start in het leven. Nationaal en regionaal bestaan zorgen over het te grote aantal kinderen en jongeren dat spijbelt of helemaal geen onderwijs volgt. Wij willen bereiken dat kinderen en jongeren de kans krijgen hun talenten te ontplooien. Als er drempels zijn voor schoolbezoek zorgt (Leerplicht en Voortijdig Schoolverlaten) LVS voor het verbinden van onderwijs, zorg en zo nodig handhaving, zodat elk kind en elke jongere het onderwijs en zo nodig de hulp krijgt, die bij hem of haar past.

Leerplicht

Wat gingen wij doen?

COVID-19 heeft verstrekken gevolgen voor het onderwijs en de arbeidsmarkt. De gevolgen voor gemeenten, onderwijsinstellingen, leerlingen en werknemers zijn groot. De collega's van Leerplicht en Voortijdig Schoolverlaten hebben in nauw contact gestaan (en doen dat nog steeds) met scholen, wijkteams, jeugdgezondheidszorg, gemeenten en andere partners om te doen wat nodig is, en om zich voor te bereiden op veranderingen die de komende jaren zeker nodig zullen zijn.

Na de periode waarin scholen op last van de overheid gesloten waren en afstandsonderwijs verzorgden, is het onderwijs op locatie geleidelijk weer opgestart. In die periode hebben scholen, Jong JGZ en LVS elkaar goed weten te vinden in situaties waarbij ouders hun kinderen wilden thuis houden vanwege angst voor besmetting met COVID-19. In vrijwel alle gevallen is een goede oplossing gevonden. Bij de tweede golf en nieuwe lockdown in december 2020 en de hernieuwde schoolsluitingen kon beter worden geanticipeerd vanuit de eerdere ervaringen.

De overstap van voortgezet onderwijs naar het MBO heeft in de zomer van 2020 extra aandacht gekregen van scholen en LVS. Voor een deel van de jongeren was, door de bijzondere omstandigheden van dit jaar, de stap naar een vervolgopleiding minder vanzelfsprekend geworden. Ze hadden immers een behoorlijke periode niet in de schoolbanken gezeten. LVS heeft in de zomerperiode bij deze groep jongeren deurbezoeken afgelegd en met hen bekeken wat ze nodig hadden om een volgende stap te zetten richting startkwalificatie.

Uit de AB nieuwsbrief van 16 juli 2020

Op 16 maart 2020 werd besloten dat de scholen dicht moesten om het coronavirus te stoppen. Dit betekende voor LVS dat de werkzaamheden gedeeltelijk wegvielen. In overleg met het management werd besloten om consultants en ondersteuners in te zetten in de crisisorganisatie. We kunnen niet anders zeggen dat de collega's van LVS dit de afgelopen periode fantastisch gedaan hebben. Ondertussen liepen werkzaamheden bij LVS door en is hier goed op ingezet door collega's met onder meer een belactie naar de basisscholen en het in beeld hebben van kwetsbare jongeren. Consultants zijn vindingrijk geweest in het vinden en bereiken van jongeren en hun ouders.

Op dit moment zijn de scholen bezig in de laatste week voor de zomervakantie en ziet het er naar uit dat vanaf het nieuwe schooljaar alles weer "normaal" zal zijn. Dit houdt in dat vanaf het nieuwe schooljaar alle consultants en ondersteuners van LVS weer geheel beschikbaar zijn voor de kinderen, jongeren, ouders en samenwerkingspartners van Zuid-Holland Zuid om leerplichttaken en werkzaamheden m.b.t. voortijdig schoolverlaten op te pakken. Het PO en V(S)O gaan na de zomervakantie volledig open. Het MBO krijgt na de zomervakantie meer ruimte voor onderwijs op school.

Vanaf 1 juli 2020 mag er onder voorwaarden weer gehandhaafd worden, zoals een verwijzing naar Halt of eventueel opmaken van proces-verbaal, mits de oorzaak niet corona gerelateerd is.

Vanaf het schooljaar 2020-2021 geldt dat ongeoorloofd verzuim op de reguliere wijze worden gemeld, zowel voor leer- en kwalificatieplichtige jongeren als jongeren tussen de 18 en 23 jaar die nog geen startkwalificatie hebben behaald.

Wat hebben we gedaan?

In samenwerking met scholen, jeugd- of wijkteams en waar nodig andere partijen, heeft LVS namens de gemeenten toegezien op waarborging van het recht op onderwijs. Door de goede samenwerking kon ook goed geanticipeerd worden op het in beeld brengen en houden van kwetsbare jongeren.

Schoolverzuim dat door scholen bij LVS is gemeld werd door een consultant LVS opgevolgd. De oorzaak van het verzuim is achterhaald en een passende interventie ingezet. Deze varieert met de oorzaak en ernst van het verzuim. Waar nodig is samenwerking gezocht met partijen uit het veld van onderwijs, zorg en/of handhaving.

Kinderen zonder onderwijs/thuiszitters

In opdracht van de gemeenten zijn de inspanningen van LVS erop gericht om schoolverzuim tegen te gaan en het aantal thuiszitters en kinderen met een vrijstelling op lichamelijke of psychische gronden zoveel mogelijk te beperken.

LVS heeft hierin een signalerende, agenderende, uitvoerende en verwijzende functie. In aansluiting op het Thuiszitterspact is in 2020 een "Doe-agenda" gerealiseerd met betrekking tot het organiseren van een vooral praktische aanpak in het voorkomen van thuiszitters. LVS verbindt partijen, waaronder de samenwerkingsverbanden passend onderwijs, scholen en zorginstellingen, met elkaar om tot gezamenlijke doelstellingen te komen. LVS monitort voor de gemeenten de realisatie van deze doelstellingen. De ambitie voor de regio ZHZ is om het aantal kinderen dat geen onderwijs volgt terug te dringen.

Vroegsignalering van problematiek in het primair onderwijs, zodat voorkomen kan worden dat problematiek onbeheersbaar wordt in het middelbaar onderwijs, is een beleidsspeerpunt. Vroegsignalering is ook helpend bij het indammen van de hoge kosten van de jeugdhulpverlening. In de regio wordt met samenwerkingspartners hard gewerkt om onderwijs(perspectief) en zorg beter op elkaar af te stemmen.

Schoolverzuim kan, zeker in het middelbaar en beroepsonderwijs, een voorbode zijn van schooluitval. Door goede samenwerking met, en aanwezigheid in, middelbare scholen, wordt gewerkt aan het voorkomen en terugdringen van schoolverzuim en schooluitval. Wanneer hulpverlening en handhaving in samenhang worden ingezet, versterken zij elkaar.

Indicator	Norm	Realisatie 2020	Jaar-rekening	Augustus	April
Alle leer- en kwalificatieplichtige kinderen en jongeren staan ingeschreven op een school en volgen onderwijs	100 %	Het aantal leerlingen zonder schoolinschrijving was tijdens de lockdown relatief hoog, waarschijnlijk agv administratieve oorzaken	☹️	☹️	☹️
Absoluut verzuim per 1.000 leerlingen	0 Het meest recente cijfer op www.waarstaatje-gemeente.nl voor heel ZHZ heeft betrekking op schooljaar 2017-2018 en bedraagt 0,7 per 1000 leerlingen	Het meest recente cijfer op www.waarstaatje-gemeente.nl voor heel ZHZ heeft betrekking op schooljaar 2018-2019 en bedraagt 0,9 per 1000 leerlingen	☹️	😊	
Relatief verzuim per 1.000 leerlingen	10 Het meest recente cijfer op www.waarstaatje-gemeente.nl voor heel ZHZ heeft betrekking op schooljaar 2017-2018 en bedraagt 13 leerlingen per 1.000.	Het meest recente cijfer op www.waarstaatje-gemeente.nl voor heel ZHZ heeft betrekking op schooljaar 2018-2019 en bedraagt 10 leerlingen per 1.000	😊	😊	
Aantal afgehandelde meldingen relatief verzuim	2.200	1006 (duidelijk effect COVID-19; geen relevante indicator dit jaar)	☹️	😊	
Aantal afgehandelde meldingen absoluut verzuim	220	136	😊	😊	☹️
Aantal verleende vrijstellingen	200	186	😊	😊	😊

* Aantal leer en-kwalificatieplichtigen per januari 2020 in de regio: 68.992

Wat gingen wij doen?

Regionaal programma vsv 2020-2023

Na een aantal jaren van stijgende aantallen voortijdig schoolverlaters, hebben in het schooljaar 2019/2020 juist minder jongeren de school zonder diploma verlaten. Dit aantal daalde van 781 in schooljaar 2018/2019 tot 625 in schooljaar 2019/2020. Een daling van maar liefst 22%. In 2019/2020 bedroeg het aantal vsv'ers in het mbo 554, dat is ongeveer 85% van het totaal aantal vsv'ers. Uit de cijfers blijkt dat het aantal voortijdig schoolverlaters op alle onderwijsniveaus is gedaald. Behalve op mbo1. Daar is sprake van een stijging. Percentueel is het aandeel vsv in mbo1/bbl het grootst. 35% van de jongeren is daar uitgevallen.

De daling van het aantal vsv'ers is een positieve ontwikkeling, maar betekent helaas niet dat de coronacrisis zonder negatieve gevolgen voor vsv zal zijn geweest. In het bestuurlijk overleg vsv zijn twee belangrijke factoren gegeven die de vsv-daling voor studiejaar 2019-2020 helpen verklaren. Als eerste de effectieve inzet van alle professionals van scholen, leerplicht en voortijdig schoolverlaten, gemeenten en zorgpartijen. Ten tweede de verslechterde arbeidsmarkt, waardoor werk voor jongeren een minder aantrekkelijk alternatief voor onderwijs is.

Tegelijkertijd geven de leden van het bestuurlijk overleg vsv aan, dat een deel van de jongeren die in het studiejaar 2019-2020 niet zijn uitgevallen dat in het huidige studiejaar wel zullen doen. De pandemie en de gevolgen die deze heeft op het onderwijs zijn nog niet voorbij. Zo zijn er in het studiejaar 2019-2020, door het vervallen van het centraal examen, jongeren geslaagd en doorgestroomd naar het mbo die dat onder normale omstandigheden niet hadden gedaan. Daarnaast zijn er studenten die door het afstandsonderwijs vereenzamen of studieoverstapting oplopen en bestaat er het risico dat zij hierdoor ontmoedigd raken en afhaken. En tot slot staat de arbeidsmarkt onder druk. De baanperspectieven voor starters op de arbeidsmarkt zijn de komende jaren niet positief. De regionale VSV-aanpak is erop gericht jongeren goed te laten kiezen, hen voor het gekozen onderwijs te behouden en waar nodig te ondersteunen bij de overstap van onderwijs naar arbeidsmarkt.

Waar voortijdig schoolverlaten toch optreedt is de aanpak van LVS erop gericht om in samenspraak met de sociale diensten en werkgevers in te zetten op omscholing naar kansrijke sectoren en beroepen. In het kader van de zomeractie zijn in de maanden juni, juli en augustus 350 jongeren door de consultants van LVS bezocht en begeleidt richting een traject naar onderwijs, werk, een combinatie van leren en werken of hulpverlening.

Begeleiden van jongeren in een kwetsbare positie

In 2020 is de Gemeente Hoeksche Waard, afdeling participatie toegevoegd aan de aanpak Matchmakers. De aanpak Matchmakers is een bewezen effectieve aanpak¹, waarbij Matchmakers kwetsbare jongeren in de thuissituatie benaderen en met maatwerk ondersteunen op weg (terug) naar werk, school of combinatie daarvan. Maatwerk is mogelijk doordat LVS, AVRES, SDD en nu dus ook de gemeente Hoeksche Waard gezamenlijk optrekken. Jongeren worden in beeld gebracht op basis van gegevens die door LVS/RMC worden geanalyseerd. Op deze wijze hebben de Matchmakers gezamenlijk meer dan 600 jongeren in beeld gebracht. Ruim 330 van hen volgen inmiddels weer een opleiding of hebben (leer)werk of vorm van dagbesteding gevonden. Voor 50 jongeren is een zorgtraject gestart. Ongeveer 100 jongeren zijn hiervoor intensief door de Matchmakers ondersteund.

¹ Zie Tussenevaluatie van de pilot MatchMakers, Movisie, 2017

Uitbreiding Matchmakers

Als gevolg van de coronacrisis verliezen in Zuid-Holland Zuid veel jongeren hun werk. In de periode februari 2020 (voor Corona) tot augustus 2020 hebben al bijna 200 jongeren zonder startkwalificatie uit de regio hun baan verloren. Branches waar (relatief) veel jongeren nu hun baan verliezen zijn de uitzendbranche, vervoer en opslag, detailhandel, zakelijke dienstverlening, metaalektro en metaalbewerking en in de horeca en verblijfsrecreatie. De verwachting is dat de jeugdwerkloosheid verder gaat toenemen. Deze ontwikkeling vormde aanleiding voor het dagelijks bestuur het team matchmakers uit te breiden. De uitbreiding wordt betaald uit de 'regeling specifieke uitkering extra financiële middelen RMC-functie'.

Regionale Meld & Coördinatie (RMC) & Voortijdig Schoolverlaten (VSV)-trajectbegeleiding

Indicator	Norm	Realisatie 2020	Jaar-rekening	Augustus	April
% voortijdig schoolverlaters	2,02% (landelijk gemiddelde)	Prognose 2019-2020: 2,1% Realisatie: 2,09%	😊	😐	

Voor leerplicht en RMC dient tevens onderstaande tabel ingevuld te worden. Dit omdat dit wettelijk voorgeschreven indicatoren zijn. Voor de andere onderdelen van de DG&J zijn deze indicatoren er niet (wel voor de SOJ).

Product	Beeoogde maatschappelijk effect	Beleidsindicator (omschrijving)	Bron	Waarde beleidsindicator	
Leerplicht	Jongeren nemen deel aan het onderwijs	Absoluut verzuim per 1.000 leerlingen	DUO	Schooljaar 2018-2019	0,9
Leerplicht	Jongeren nemen deel aan het onderwijs	Relatief verzuim per 1.000 leerlingen	DUO	Schooljaar 2018-2019	10
RMC/VSV	Jongeren nemen deel aan het onderwijs	% voortijdig schoolverlaters	DUO	Schooljaar 2018-2019	2,09

Wat heeft het gekost?

(bedragen x € 1.000)

	Begroting 2020*			Realisatie 2020			Afwijking 2020		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Leerplicht	1.292	1.307	14	1.054	1.311	257	239	4	243
RMC/VSV	612	1.094	481	696	944	248	-84	-150	-234
Saldo baten en lasten	1.904	2.400	496	1.750	2.255	505	155	-145	9
Mutaties reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	1.904	2.400	496	1.750	2.255	505	155	-145	9

*Het betreft hier de begroting na alle wijzigingen, ofwel de begroting zoals deze is vastgesteld in het AB van 12 november 2020 (2e burap 2020).

Resultaatanalyse

De onderschrijding bij leerplicht wordt veroorzaakt door lagere personeelskosten die ten laste van COVID-19 zijn gebracht.

Het nadeel bij RMC/VSV is tweeledig. Op basis van de eindcontrole van de ESF subsidie (2016-2018) wordt waarschijnlijk een lagere subsidie beschikbaar gesteld (€ 51.000). In de jaarrekening 2019 was rekening gehouden met een volledige subsidie ontvangst. Dit voordeel is ten gunste gekomen van het jaarrekeningresultaat 2019, dat is uitgekeerd aan de deelnemende gemeenten. Het nadeel over 2020 wordt ten laste gebracht van het jaarrekeningresultaat en komt daarmee ten laste van de deelnemende gemeenten. De verwachte verlaging van de subsidie komt doordat enkele trajecten niet aan de voorwaarden voldoen om voor subsidie in aanmerking te komen.

Daarnaast moet een deel van de RMC middelen aan de gemeente Dordrecht worden terugbetaald (€ 270.901), doordat in 2020 minder activiteiten zijn verricht als gevolg van COVID-19. Met de gemeente Dordrecht is afgesproken dat de middelen in 2021 mogen worden ingezet voor de problemen die bij deze doelgroep zijn ontstaan door COVID-19.

2.1.4 Jeugdgezondheidszorg

Wat wilden wij bereiken?

Per 1 januari 2020 is JONG JGZ gecontracteerd voor de uitvoering van het regionaal basispakket Jeugdgezondheidszorg (JGZ) en het Rijksvaccinatieprogramma. Het regionaal beleidskader 'Zorg voor Jeugd' en de uitvoeringsovereenkomst JGZ 2020 -2023 zijn de inhoudelijke en financiële onderleggers voor de uitvoering van de jeugdgezondheidszorg. De GGD ZHZ geeft invulling aan het contractmanagement namens de 10 gemeenten.

Wat gingen wij doen?

JONG JGZ heeft in 2020 conform de gemaakte contractafspraken uitvoering gegeven aan het basispakket Jeugdgezondheidszorg en het Rijksvaccinatieprogramma. Het Jaarplan JGZ 2020 en de verantwoordingsrapportage JGZ 2020 met de daaraan gekoppelde Key Performance Indicators (stoplichtenmodel) vormen de basis voor het contractmanagement.

Indicator	Norm	Realisatie 2020	Jaar-rekening	Augustus	April
De JGZ verricht de uitvoering van het regionaal basispakket JGZ en het Rijksvaccinatieprogramma (RVP) conform het Uitvoeringskader JGZ en de jaarlijkse geactualiseerde richtlijn uitvoering RVP.	Landelijke richtlijnen en protocollen	Het regionaal basispakket JGZ en het Rijksvaccinatieprogramma zijn grotendeels uitgevoerd, maar vanwege COVID-19 hebben niet alle onderdelen doorgang kunnen vinden. JONG JGZ heeft een stevige inzet gepleegd op de bestrijding van COVID-19. De verwachting is dat de achterstand de komende periode voor een groot deel wordt ingehaald.	☹️	☹️	☹️

Wat heeft het gekost?

(bedragen x € 1.000)

	Begroting 2020*			Realisatie 2020			Afwijking 2020		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Jeugdgezondheidszorg	11.803	11.907	104	11.685	11.907	223	118	0	118
Saldo baten en lasten	11.803	11.907	104	11.685	11.907	223	118	0	118
Mutaties reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	11.803	11.907	104	11.685	11.907	223	118	0	118

*Het betreft hier de begroting na alle wijzigingen, ofwel de begroting zoals deze is vastgesteld in het AB van 12 november 2020 (2e burap 2020).

Resultaatanalyse

Vanuit dit programma heeft geen inzet plaatsgevonden voor de COVID-19, waardoor geen verschuiving heeft plaatsgevonden van salarislasteren vanuit dit programma naar COVID-19 (programma 1).

Het resultaat op de Jeugdgezondheidszorg is voor circa € 116.000 het gevolg van de afrekening van de subsidie die in 2019 is verstrekt aan Rivas/Careyn voor de uitvoering van de Jeugdgezondheidszorg. Doordat het hier een resultaat betreft uit 2019, is dit bedrag geen onderdeel is van de meerkosten regeling van VWS inzake de COVID-19.

2.1.5 Kennisprogramma

Wat wilden wij bereiken?

Het uitvoeren van het Kennisprogramma 2020 -2023 als onderdeel van de wettelijke taak (Wet publieke gezondheid) om op basis van epidemiologische analyses en onderzoek gemeenten inzicht te geven in diverse aspecten van de gezondheidstoestand en gezondheid bevorderende en -bedreigende factoren van de inwoners in Zuid-Holland Zuid en daarover gevraagd en ongevraagd te adviseren.

Wat gingen wij doen?

De GGD Zuid-Holland Zuid (afdeling Epidemiologie) heeft uitvoering gegeven aan het Kennisprogramma 2020 -2023. Het online GGD dashboard www.hoegezondishz.nl is voorzien van de meest actuele beschikbare data, die toegankelijk zijn gemaakt voor gemeenten en ketenpartners. Daarnaast worden periodiek peilingen gehouden onder het inwonerspanel voor Zuid-Holland Zuid.

Indicator	Norm	Realisatie 2020	Jaar-rekening	Augustus	April
Het online GGD dashboard is geactualiseerd op basis van de gezondheidsmonitor Kinderen, Jeugd en Volwassenen & Ouderen.	100% Elk jaar wordt er een deel herijkt, in vier jaar tijd zijn alle cijfers aan de beurt geweest	GGD dashboard is geactualiseerd.	😊	😊	😊
De gezondheidsmonitor en de specifieke ontwikkelingen van het Kennisprogramma zijn conform plan uitgevoerd	100% van de gezondheidsmonitoren en ontwikkelingen van het kennisprogramma zijn uitgevoerd	De monitor 'Volwassenen en Ouderen' is gestart en de Monitor Jeugd Voortgezet Onderwijs is opgeleverd. Onderdelen van het Kennisprogramma 2020 -2023 zijn niet	😊	😊	😐

		geheel conform planning uitgevoerd vanwege COVID-19. Daarnaast is in 2020 specifiek COVID-19 gerelateerd onderzoek toegevoegd. Door herprioritering van de onderzoeken voor de periode tot en met 2023, kunnen geplande onderzoeken conform plan worden uitgevoerd.			
--	--	---	--	--	--

Wat heeft het gekost?

(bedragen x € 1.000)

	Begroting 2020*			Realisatie 2020			Afwijking 2020		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Kennisprogramma	1.053	272	-781	717	271	-446	336	-1	335
Saldo baten en lasten	1.053	272	-781	717	271	-446	336	-1	335
Mutaties reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	1.053	272	-781	717	271	-446	336	-1	335

*Het betreft hier de begroting na alle wijzigingen, ofwel de begroting zoals deze is vastgesteld in het AB van 12 november 2020 (2e burap 2020).

Resultaatanalyse

Vanuit het Kennisprogramma zijn diverse medewerkers werkzaam geweest voor de COVID-19. De hiermee samenhangende salarislasteren bedragen circa € 250.000. Een voordeel van € 40.000 is op de lasten ontstaan als gevolg van een vertraging op een ontvangen subsidie voor een onderzoek naar de sociaaleconomische verschillen in gediagnosticeerde COVID-19 prevalentie in Zuid-West Nederland. Tot slot is een voordeel van circa € 40.000 ontstaan doordat uren van een beleidsmedewerker zijn doorbelast naar de OGGZ, dit vanwege de Wet Verplichte GGZ.

2.2 Regionale Ambulance Voorziening

Om voorbereid te zijn op de nieuwe wet ambulancezorg en de eisen die de WTzi stelt aan de onafhankelijkheid van bestuur is de RAV, onderdeel van de GR Dienst Gezondheid & Jeugd (DG&J), met ingang van 1 januari 2019 verzelfstandigd tot de Coöperatie Ambulancezorg ZHZ U.A. (CAZ). Met de inwerkingtreding van de nieuwe wet ambulancezorg (WAZ) per 1 januari 2021 gaat ook de vergunning voor de ambulancezorg in de regio Zuid-Holland Zuid over van de DG&J naar de CAZ.

De CAZ is een coöperatie met de DG&J, de Stichting Albert Schweitzer Ziekenhuis en de Erasmus MC Zorg Holding BV als haar leden. De leden zijn vertegenwoordigd in de Algemene Ledenvergadering, het hoogste bestuurlijk orgaan binnen de coöperatie. De Raad van Bestuur bestuurt de coöperatie in opdracht van de Algemene Vergadering en de Raad van Commissarissen houdt toezicht op het beleid van de Raad van Bestuur en op de algemene gang van zaken binnen de coöperatie. Door de CAZ wordt periodiek gerapporteerd aan haar leden middels een aparte bestuursrapportage.

Ook voor de CAZ heeft 2020 vooral in het teken gestaan van COVID-19. Er is intensief samengewerkt met alle acute zorgpartners om ook in deze tijden de kwaliteit van zorg en patiëntveiligheid te kunnen waarborgen. Doelstelling was om in 95% van de A1-ritten binnen 15 minuten bij de patiënt ter plaatse zijn.

In 2020 is een responsepercentage van 94,5% gerealiseerd, ten opzichte van 94,8% in 2019. In aanmerking genomen dat de bemanning bij veel ritten eerst beschermende kleding moet aantrekken en ambulances per rit langer bezet zijn in verband met reiniging is dit een resultaat om trots op te zijn.

In 2020 zijn in de begroting en realisatie van de RAV alleen nog de personele lasten opgenomen van het ambulancepersoneel dat in dienst is van de DG&J en de detacheringsbaten van het ambulancepersoneel dat gedetacheerd is bij de CAZ. Het saldo van deze posten is altijd 0.

Wat heeft het gekost?

(bedragen x € 1.000)

	Begroting 2020*			Realisatie 2020			Afwijking 2020		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Ambulancezorg	11.185	11.185	0	11.926	11.926	0	-741	741	0
Saldo baten en lasten	11.185	11.185	0	11.926	11.926	0	-741	741	0
Mutaties reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	11.185	11.185	0	11.926	11.926	0	-741	741	0

*Het betreft hier de begroting na alle wijzigingen, ofwel de begroting zoals deze is vastgesteld in het AB van 12 november 2020 (2e burap 2020).

De totale lasten van de gedetacheerde werknemers bedragen circa € 11,9 miljoen. Dit is een fractie hoger dan begroot door de hogere inschaling van de functie van verpleegkundige als gevolg van een landelijk functiewaarderingstraject. De baten bestaan volledig uit de detacheringsbaten die van CAZ worden ontvangen. Dit betreft alle medewerkers die al voor 1 april 2018 in dienst waren bij de RAV. Medewerkers die na 1 april 2019 in dienst zijn getreden én de directeur zijn per 1 april 2019, respectievelijk 1 juni 2019 in dienst getreden van de CAZ.

2.3 Serviceorganisatie Jeugd

De Serviceorganisatie Jeugd Zuid-Holland Zuid (SOJ) ondersteunt de gemeenten in Zuid-Holland Zuid bij de uitvoering van hun taken in het kader van de Jeugdwet. De gemeenten hebben hiervoor bevoegdheden gedelegeerd en gemandateerd aan de Gemeenschappelijke regeling Dienst Gezondheid & Jeugd. De kernactiviteiten van de SOJ bestaan uit het sturen op, ontwikkelen en contracteren van de uitvoering van de jeugdhulp.

Wat gingen wij doen?

De Serviceorganisatie Jeugd Zuid-Holland Zuid (SOJ) voert namens de deelnemende gemeenten de gedelegeerde en gemandateerde taken uit de Jeugdwet uit. Hiervoor heeft de SOJ in 2020 de volgende activiteiten verricht:

- de Stichting Jeugdteams, jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen gecontracteerd,
- de uitgevoerde jeugdhulp, jeugdbeschermingsmaatregelen en jeugdreclassering bekostigd,
- de uitvoering gemonitord en
- met de uitvoering van de projecten uit het Meerjarenperspectief jeugdhulp ZHZ, Transformatiefonds en het plan van aanpak Grip op jeugdhulp bijgedragen aan de transformatie van de jeugdhulp.

Wat hebben we bereikt?

In onderstaande tabel is per activiteit van de SOJ aangegeven welke resultaten zijn behaald in 2020.

Product/activiteit/project	Beoogd resultaat	Stand van zaken
Contracteren van de jeugdhulp	Contractering vindt plaats middels het open house model. Dit model maakt het mogelijk tussentijds (elk kwartaal) aanbieders, die voldoen aan de criteria, te contracteren, contractvoorwaarden aan te passen en nieuwe zorgvormen toe te laten.	In 2020 zijn er 145 aanbieders gecontracteerd waarvan 140 aanbieders ook een contract hadden in 2019. 1 partij die in 2019 een contract had, heeft per 1-5-2020 het contract opgezegd en is deze partij samengegaan met een andere aanbieder. 7 nieuwe aanbieders zijn tussentijds ingestroomd, waarvan 5 nieuw in de regio en 2 bestaande aanbieders op nieuwe percelen. Deze cijfers zijn exclusief de aanbieders die via het Landelijk Transitie Arrangement zijn gecontracteerd. Contracteren middels het open house model maakt het ook mogelijk contracten van nieuwe aanbieders al dan niet tijdelijk te staken (i.v.m. voldoende aanbod). Dit is voor de percelen AWBZ, GGZ, J&O en EED per 8-7-2019 doorgevoerd. Op de percelen Pleegzorg/gezinshuizen, GI's en Jeugdhulp op school kunnen nog steeds partijen worden gecontracteerd. Indien blijkt dat er alsnog onvoldoende aanbod is of als een aanbieder ontbrekend uniek aanbod kan aanbieden, dan kan ondanks dat percelen gesloten zijn op aanbieder niveau alsnog een overeenkomst worden afgesloten. Lopende het jaar hebben er inhoudelijke contractwijzigingen plaatsgevonden. In totaal is er in 2020 3 keer een wijzigingsdocument opgesteld en zijn nog enkele aanbieders gecontracteerd.
	Noodzakelijke zorg blijft geboden bij cliëntenstops.	In 2020 hadden 82 aanbieders in de loop van het jaar een cliëntenstop voor één of meer gecontracteerde percelen en is er in totaal voor afgerond 3.300 jeugdigen gebruik gemaakt van de Nee-tenzij regeling met een totale budgettaire omvang van 14,3 miljoen euro.
	Het bekostigingsproces verloopt zo optimaal mogelijk, onder andere door bij het optimaliseren gebruik te maken van ervaringen van aanbieders en cliënten.	Het werken met zorgprofielen is in 2020 steeds meer een bekende werkwijze geworden. Aanbieders kunnen elkaar steeds beter vinden om gezamenlijk integrale zorg te bieden. Aanbieders en cliëntenvertegenwoordigers denken mee over o.a. de bekostiging van jeugdhulp bij de voorbereidingen op de inkoop voor 2022 en verder.
	Er is een perceel Jeugdhulp op school opengesteld.	Het perceel Jeugdhulp op school is in 2019 opengesteld. Hiervoor is een aantal aanbieders gecontracteerd die reeds voor andere percelen waren gecontracteerd. Deze aanbieders voeren Jeugdhulp op school uit binnen de reeds aan hen toegekende jeugdhulpbudgetten. Om Jeugdhulp op school als algemene voorziening te kunnen aanbieden, is in 2020 een alternatieve toegang georganiseerd in de vorm van een poortwachters-duo op elke school. Deze duo's bestaan uit een medewerker van het Samenwerkingsverband Passend Onderwijs en een jeugdprofessional van de stichting Jeugdteams.

Product/activiteit/project	Beoogd resultaat	Stand van zaken
		Daarnaast is per school het volume (de ondersteuningsbehoefte aan) jeugdhulp op school geïnventariseerd. De poortwachters-duo's toetsen of verzoeken overeenkomen met de behoeften en wensen behorende bij de jeugdigen en zorgstructuur van de school en daarmee of de jeugdhulpaanbieder jeugdhulp op school mag gaan bieden op een specifieke school. Bij een positieve beoordeling informeert het poortwachters-duo de SOJ hierover. Op deze manier is in 2020 alle lopende jeugdhulp op school per jeugdige in beeld gebracht. Alle scholen hebben een preferente aanbieder gekozen die past bij het type ondersteuningsvragen die er op school zijn. Voor elk van de 23 schoollocaties zijn/worden samenwerkings- en uitvoeringsplannen gemaakt. Deze zijn uiterlijk in het eerste kwartaal van 2021 gereed.
	Er is voorzien in vervoer van jeugdigen van en naar jeugdhulplocaties.	Uitvoering van het vervoer via Stroomlijn loopt naar verwachting. In 2020 is verder gegaan met onderzoek uit 2019 naar de steeds hoger wordende vervoerskosten, omdat meer jeugdigen vervoer afnemen. Dit onderzoek heeft meer inzicht gegeven in samenstelling van de gestegen kosten en mogelijkheden die wellicht kunnen bijdragen aan het terugdringen van kosten. Het vervoer is ondanks Corona-perikelen nagenoeg vlekkeloos verlopen.
	Het aantal gesloten 'bedden' in de regio is vervangen door kleinschalige alternatieven.	De SOJ participeert in de bovenregionale werkgroep Jeugdzorg Plus (4 jeugdhulpregio's, 2 GI's, 2 Jeugdzorg Plus aanbieders) die als doel heeft het aantal gesloten bedden af te bouwen van 235 in 2020 naar 100 eind 2024 en deze te vervangen door alternatieven zoveel als mogelijk buiten 'gesloten muren'. Omdat naar verwachting een kleine groep jeugdigen een vorm van Jeugdhulp Plus nodig heeft, worden er bovenregionaal 100 Jeugdhulp Plus plaatsen behouden en doorontwikkeld. De ambitie van de werkgroep heeft geleid tot een werkagenda aan de hand van de volgende thema's: • Verbetering van de zorg • Opbouw van alternatieven • Ontwikkelperspectief leidend • Veiligheid nauw aangesloten • Aansluiting landelijke beweging Door de sluiting van locatie Midgaard van Horizon in 2020 heeft de afbouw van gesloten bedden een extra impuls gekregen. Hierdoor zijn er bovenregionaal 34 bedden versneld afgebouwd.
	Voorbereiden inkoop 2022 en verder	In 2020 heeft het Algemeen Bestuur na een zienswijzeprocedure voor de gemeente(raden), het Inkoopkader jeugdhulp 2022 en verder vastgesteld met daarin de bestuurlijke uitgangspunten voor de inkoop vanaf 2022. Op basis van dit kader heeft de SOJ samen met gemeenten, Stichting Jeugdteams, aanbieders en cliëntvertegenwoordigers gewerkt aan de voorbereidingen van een inkoopstrategie. Er zijn 6 inkoopsegmenten onderscheiden. Per segment is aan zogenoemde ontwikkeltafels met stakeholders nagedacht over de

Product/activiteit/project	Beoogd resultaat	Stand van zaken
		ontwikkelopgave voor 2022 en verder. De contractering van de jeugdhulp en jeugdbescherming vanaf 2022 vindt plaats in 2021.
	Passend aanbod voor opvang van jeugdigen met een extra zorgvraag ('BSO+')	Vanuit het project Definitie Jeugdhulp en de voorbereidingen van de inkoop voor 2022 en verder, werd duidelijk dat er nog onvoldoende aanbod is voor de opvang van jeugdigen met een extra zorgvraag. Het signaal is dat deze jeugdigen individuele begeleiding krijgen in plaats van opvang in een groep. De SOJ heeft samen met een werkgroep van de gemeenten Dordrecht, Molenlanden, Zwijndrecht, het JET en de Stichting Jeugdteams een start gemaakt met een uitvoeringsplan hoe gemeenten dit lokaal kunnen organiseren.
Bekostigen van de jeugdhulp	Jeugdhulpaanbieders en Stichting Jeugdteams zijn in staat te voldoen aan de vraag naar jeugdhulp.	<i>Zie de financiële paragraaf in deze jaarstukken.</i>
	Gecertificeerde instellingen zijn in staat te voldoen aan de vraag naar jeugdbescherming en jeugdreclassering.	Naar aanleiding van het inspectierapport 'Kwetsbare kinderen onvoldoende beschermd' hebben de vier bovenregionaal samenwerkende jeugdhulpregio's in Zuid-Holland samen met de GI's een verbeterplan opgesteld. Dit heeft in 2020 onder andere geleid tot het bovenregionaal harmoniseren van tarieven. Eind 2020 is een tussenrapportage van de inspecties uitgekomen, waarin wordt geconcludeerd dat er voor de lange termijn een positieve beweging in gang is gezet, maar voor de korte termijn verbetering nodig is voor jeugdigen met een maatregel die te lang moeten wachten op passende hulp. Op het meetmoment van de inspecties wachtten 96 jeugdigen uit onze regio langer dan 3 maanden op passende hulp. Daarnaast hadden 7 jeugdigen niet binnen 5 dagen een vaste jeugdbeschermer bij het Leger des Heils JB & JR. De jeugdhulpregio's hebben in antwoord op het aantal jeugdigen dat wacht op jeugdhulp elk een regionale 'doorbraakaanpak' ontwikkeld en zijn gestart met het uitvoeren ervan.
Monitoren van de uitvoering van de jeugdhulp	De SOJ en gemeenten beschikken over sturings- en beleidsinformatie over de uitvoering van de jeugdhulp.	Nadat in 2019 de herimplementatie van de Business Intelligence (BI) omgeving was afgerond, is het dataplatform in 2020 verder doorontwikkeld. Samen met het Onderzoekcentrum Drechtsteden (OCD) en de Sociale Dienst Drechtsteden (SDD) is gewerkt aan een Moederdashboard Sociaal Domein, dat in 2020 is opgeleverd. Verder is in 2020 gestart om de technische architectuur van het dataplatform te vereenvoudigen en te optimaliseren. Dit stelt de SOJ in staat om in de toekomst sneller en zelfstandiger door te ontwikkelen en minder afhankelijk te zijn van leveranciers. Daarnaast is in 2020 gewerkt aan diverse maatwerkanalyses naar aanleiding van vragen van gemeenten. De beschikbare data, analyse en duiding zorgt ervoor dat beleid gericht kan worden getoetst en waar nodig aangepast. In 2020 heeft het OCD nadrukkelijker de regierol overgenomen in de doorontwikkeling van het dataplatform zodat het breder regionaal

Product/activiteit/project	Beoogd resultaat	Stand van zaken
		beschikbaar is gekomen voor andere gemeenten en organisaties. Er is de afgelopen jaren vanuit meerdere organisaties zoals de SOJ, SDD en OCD geïnvesteerd in een goede onderlinge samenwerking waarbij er veelvuldig gebruik wordt gemaakt van onderlinge kennis, ervaring en resources. In 2019 en een deel van 2020 is samen met het ketenbureau I-sociaaldomein op basis van de beschikbare data binnen de SOJ een impactanalyse gemaakt in verband met de implementatie van het nieuwe Woonplaatsbeginsel. De invoering van het nieuwe woonplaatsbeginsel was eerder gepland op 1-1-2021, maar is vanuit de landelijke overheid vanwege de Corona-crisis uitgesteld tot 1-1-2022. Met de jaarovergang van 2020 naar 2021 heeft de SOJ verdere aanpassingen doorgevoerd in de toepassing van het landelijk berichtenverkeer (versie 3.0) zodat er meer wordt aangesloten bij de landelijke standaard van het berichtenverkeer en het standaardadministratieprotocol (SAP) van het ketenbureau. Tot slot is er in 2020 vanuit informatievoorziening een belangrijk bijdrage geleverd aan de voorbereidingen van de inkoop voor 2022 en verder. Uitgangspunt is dat de SOJ op dat moment volledig op de landelijke standaard van het berichtenverkeer en SAP. Verdere landelijke standaardisering draagt bij aan een aanzienlijke vermindering van de administratieve lasten.
	Er is een dashboard EED voor het monitoren van de inzet op schoolniveau	De SOJ ontvangt kwartaalrapportages van de poortwachters EED (Ernstige Enkelvoudig Dyslexie) over de gescreende dossiers. De SOJ heeft met alle Samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs het dashboard EED verder ontwikkeld, zodat dit naast controle op rechtmatigheid ook monitoring van de inzet van EED op schoolniveau voor elke gemeente mogelijk maakt. De inmiddels duurzame samenwerking (4 jaar) in de leesketen is in het land uniek te noemen en is opgemerkt door onder andere het ministerie van VWS en VNG.
Bijstellen van de Verordening Jeugdhulp, Nadere regels en Beleidsregels op basis van jurisprudentie, uitvoeringspraktijk en beleidsontwikkelingen ten behoeve van de deelnemende gemeenten	De aangepaste Verordening Jeugdhulp, Nadere regels en Beleidsregels is vastgesteld door de deelnemende gemeenten.	In 2020 heeft geen (regionaal ingegeven) aanpassing plaatsgevonden van gemeentelijke Verordeningen Jeugdhulp, Nadere regels en Beleidsregels. Wel hebben de SOJ en gemeenten gezamenlijk voorbereidingen getroffen voor aanpassingen vanwege Jeugdhulp naar Voren en als gevolg van jurisprudentie.
Uitvoeren van projecten uit het Meerjarenperspectief jeugdhulp ZHZ (MJP)	Transformatie van de jeugdhulp en vermindering van de kosten, door een gebundelde inzet op drie niveaus: 1) elke gemeente voert een lokaal plan van	1) Elke gemeenten heeft zich in 2020, mede met behulp van de lokale data-analyses

Product/activiteit/project	Beoogd resultaat	Stand van zaken
	aanpak uit voor een betere inrichting van het (preventieve) voorveld en de verbinding met het bredere sociale domein; 2) gemeenten en de SOJ zorgen voor meer lokale sturing op de taakuitvoering van de jeugdprofessionals in de (sociale) teams; 3) De SOJ voert verschillende MJP-projecten uit om de regionale specialistische zorgmarkt te transformeren, waardoor jeugdigen en gezinnen effectiever worden ondersteund en (sneller) de passende hulp ontvangen.	ondersteund door de SOJ, nader georiënteerd op de inrichting van het (preventieve) voorveld en de wijze waarop dit moet worden verbonden met het bredere sociale domein waaronder ook de jeugdhulp. Dit heeft geleid tot een lokale verbinding met jeugdhulpaanbieders (de uitvoering van jeugdhulp naar voren), waarbij gemeenten zelf middels een eenvoudige onderhandse procedure jeugdhulpaanbieders contracteren voor hun lokale opgave. 2) Gemeenten en de SOJ hebben gezamenlijk de opdracht 2021 voor de Stichting Jeugdteams opgesteld. 3) Projecten: <u>Passend onderwijs en verbinding jeugdhulp:</u> voor de verdere uitwerking van de in 2018 met alle stakeholders geformuleerde doelen, zijn in 2020: • in de lokale overleggen van gemeenten met het onderwijs (LEA) in elke gemeente afspraken gemaakt over de inzet van een vaste schakel binnen de zorgstructuur van de scholen; • de uitvoering van jeugdhulp op school contractueel mogelijk gemaakt vanaf het schooljaar 2020-2021. <u>Middelen naar de voorkant:</u> op 5 maart 2020 heeft het Algemeen Bestuur besloten dat gemeenten uiteindelijk maximaal 13% van de gemeentelijke bijdrage aan de regionale jeugdhulp (peiljaar 2018) per gemeente kunnen inzetten om ambulante jeugdhulp naar de voorkant te organiseren. Om dit proces op gang te brengen is in totaal 400.000 euro uit het Transformatiefonds vrijgemaakt voor gemeenten om uitbreiding van de lokale teams mogelijk te maken in de vorm van jeugd- en opvoedingshulp. <u>Veilig opgroeien is teamwerk:</u> op basis van de positieve ervaringen in de pilot in Sliedrecht, Gorinchem en Zwijndrecht hebben de betrokken organisaties, ondersteund door de SOJ, een gezamenlijk werkproces vastgelegd en de regionale uitrol van de werkwijze Veilig opgroeien is teamwerk voorbereid. Vanwege de Corona-crisis heeft de uitrol met vertraging per 15 juni 2020 plaatsgevonden. Naast de 3 teams in de pilot-gemeenten, zijn er ook samenwerkende teams gevormd om de 15 andere lokale teams in de regio. Met middelen uit het Transformatiefonds heeft de SOJ de teams gefaciliteerd met externe procesbegeleiding om het proces van elkaar leren kennen en het op gang brengen van samenwerking te ondersteunen en stimuleren. Daarnaast zit de SOJ het Actieteam Veilig opgroeien is teamwerk voor, waarin de Stichting Jeugdteams, Veilig Thuis, Gecertificeerde Instellingen en Raad voor de Kinderbescherming met elkaar de uitrol volgen en waar nodig bijsturen.

Product/activiteit/project	Beoogd resultaat	Stand van zaken
		Verder zijn in 2020 de voorbereidingen getroffen om de regionale beschermingstafel te vervangen door lokale beschermingsgesprekken als onderdeel van de werkwijze Veilig opgroeien is teamwerk. Tot slot heeft de SOJ in 2020 vanuit het regionale jeugdhulpbudget bijgedragen aan de procesregie voor de jeugd(straf)tafel in het Veiligheidshuis. Humanitas heeft in het kader van het project Wel Thuis in 2020 20 koppelingen van vrijwilligers gerealiseerd met gezinnen waarin de veiligheid van kinderen in het geding was en/of de ontwikkeling werd bedreigd. Er zijn 15 koppelingen gemaakt met gezinnen met een kindbeschermingsmaatregel en 5 met gezinnen in het vrijwillig kader al dan niet in de combinatie met de werkwijze Veilig opgroeien is teamwerk. <u>Aanpassing Nee, tenzij-regeling</u>: het Algemeen Bestuur heeft op 24 september 2020 besloten tot het ontwikkelen van een normenkader als alternatief voor de Nee-tenzij regeling. Tevens is besloten dat de regeling in 2021 strenger moet worden toegepast totdat het normenkader is ontwikkeld en contractueel ingebed. Het normenkader maakt onderdeel uit van de inkoop voor 2022 en verder. <u>Analyse aanpak versterking zelfredzaamheid en dagbesteding</u>: de analyse die is uitgevoerd heeft geen afzonderlijk vervolg gekregen in 2020. Versterking zelfredzaamheid en dagbesteding maken onderdeel uit van de voorbereidingen op de inkoop voor 2022 en verder. <u>Perspectiefbenadering</u>: de SOJ heeft in 2020 een eerste voorstel gedaan voor de uitwerking van de perspectiefbenadering. Hieruit bleek dat dit thema niet uitsluitend vanuit de jeugdhulp is te benaderen, maar een sociaal domein brede aanpak vraagt. In overleg met gemeenten is de opdracht in 2020 overgedragen aan het regionale Netwerk MT plus van de 10 gemeenten. <u>Expertiseteam</u>: in 2020 is intensief gewerkt aan de (landelijke) kerntaken die een regionaal expertteam moet vervullen. Tevens is onderzocht hoe verschillende casuïstiekoverleggen in de regio samengevoegd kunnen worden tot een goed werkend regionaal expertteam dat de expertise (lokaal) dichtbij brengt. De ervaringen met het crisismeldpunt dat in 2020 is ontstaan als gevolg van de Corona-crisis zijn hierbij betrokken. Een voorstel voor een regionaal expertteam is aangeboden aan het regionale Netwerk MT plus van de 10 gemeenten ter besluitvorming. <u>Contractmanagement 2.0</u>: contractmanagement is een continue proces om in control te blijven i.r.t. contractuele afspraken. In 2019 zijn stappen gezet voor de verdere borging van contractmanagement

Product/activiteit/project	Beoogd resultaat	Stand van zaken
		binnen de SOJ. Eén van de stappen hierin is de aanschaf en start van implementatie van een contract- en leveranciersmanagementsysteem. Dit systeem (Negometrix) stelt ons samen met het dashboard inkoop in staat om op termijn nog beter in control te komen voor wat betreft contractuele afspraken tussen de SOJ en gecontracteerde partijen. Ontwikkelingen zoals Jeugdhulp naar Voren vragen om verdere doorontwikkeling van het contractmanagement, waarbij wordt getoetst op basis van ervaringen van jeugdprofessionals en cliënttevredenheid over zowel de geleverde jeugdhulp als de mate van samenwerking van aanbieder(s) met de Stichting Jeugdteams. De SOJ en gemeenten werken dit verder uit in 2021.
Uitvoeren van projecten in het kader van het transformatiefonds	Er is een Alliantie van jeugdhulpaanbieders die zorgt voor maatwerkoplossingen voor kinderen die complexe hulp nodig hebben die niet in de regio voorhanden is.	De Alliantie heeft in meerdere casussen langdurige buitenregionale plaatsingen weten te voorkomen. De leerresultaten zijn verwerkt in de voorstellen voor het regionaal expertteam en de perspectiefbenadering en worden betrokken bij de voorbereidingen op de inkoop voor 2022 en verder.
	Versnelling van de transformatie van de jeugdhulp.	Voor vier projecten in het kader van het Transformatiefonds (Overbruggingszorg, Harmonicavoorziening, Alliantieteam en Expertiseteam) is in 2020 aan de hand van de methodiek van het 'social profit canvas' de (maatschappelijk toegevoegde) waarde van de projecten en de samenhang tussen de projecten in kaart gebracht. Dit heeft de samenwerking tussen de betrokken partijen versterkt. De adviezen vanuit dit proces zijn verwerkt in de voorstellen voor het regionaal expertteam en de perspectiefbenadering.
Faciliteren gemeenten voor bezwaar en beroep	De ingekomen bezwaarschriften zijn behandeld door de bezwaarschriften-commissie Jeugd ZHZ. De bezwaarschriften-commissie Jeugd ZHZ maakt een eigen jaarverslag over 2020. De ingekomen (hoger) beroepschriften zijn behandeld. Bij de behandeling van beroepschriften is de SOJ juridisch ondersteund door het Juridisch Kenniscentrum van het Servicecentrum Drechtsteden.	In 2020 zijn er in totaal 8 bezwaarschriften ingekomen. Van de 8 zaken zijn er 2 bezwaarschriften ingetrokken en 6 ongegrond verklaard. Er stonden nog 4 zaken open uit 2019. Daarvan zijn 4 openstaande bezwaarschriften in 2020 afgerond. De resultaten zijn als volgt: 1 ingetrokken, 2 gegrond en 1 ongegrond. Er is 1 voorlopige voorziening hangende een bezwaarschrift ingediend die door de rechtbank ongegrond is verklaard. In 2020 is er 1 beroepschrift bij de rechtbank Rotterdam ingediend en zijn er 3 hoger beroepschriften bij de Centrale Raad van Beroep ingekomen. Het beroep staat open en wacht op behandeling. De hoger beroepschriften staan nog open en wachten op een zitting bij de Centrale Raad van Beroep. De rechtbank heeft in 2020 uitspraak gedaan in 10 zaken met het resultaat: 4 gegrond en 6 ongegrond. 7 beroepen zijn ingetrokken.

Product/activiteit/project	Beoogd resultaat	Stand van zaken
		In 2020 zijn 3 uitspraken van de Centrale Raad van Beroep geweest. Het resultaat was: 1 ongegrond en 2 gegrond. 1 hoger beroep is ingetrokken. De wachttijd bij zowel rechtbank als Centrale Raad van Beroep was in 2020 erg lang vanwege de Corona-crisis, zowel voor de inhoudelijke behandeling/zitting als de uitspraak. Opvallend is dat over 2020 redelijk veel beroepen zijn ingetrokken. Dit is altijd op verzoek van advocaat en/of ouders. Dit kan zonder opgaaf van reden worden gedaan. Het aantal bezwaarschriften over 2020 is minimaal afgenomen in aantal. De resultaten in 2020 zijn wel opvallend meer ongegrond dan gegrond zoals voorgaande jaren.
Borgen van inbreng cliëntervaringen	Het Jeugd ervaringsdeskundigen team (JET) geeft gevraagd en ongevraagd advies aan de SOJ. Het Ouderplatform behartigt de belangen van ouders uit de regio wiens kind te maken heeft (gehad) met jeugdhulp of jeugdbescherming. De ervaringen van cliënten met jeugdhulp zijn kwantitatief en kwalitatief gemeten door middel van het cliëntervaringsonderzoek (CEO)	In 2020 is extra geïnvesteerd in het betrekken van het cliëntperspectief. Door het JET is een regionaal cliënten netwerk opgericht met advies- en cliëntenraden uit de gehele regio. Het JET en het Ouderplatform zijn sinds 2020 op structurele wijze betrokken bij lopende en nieuwe projecten in de regio. De SOJ overlegt maandelijks met het JET, waarbij het JET input geeft op belangrijke thema's, zoals het inkoopproces voor 2022 en verder, de impact van de Corona-crisis en het project Veilig opgroeien is teamwerk. Vertegenwoordigers van het JET en het Ouderplatform hebben actief deelgenomen aan de gesprekken met alle stakeholders aan de ontwikkeltafels voor de inkoop voor 2022 en verder. Dit heeft geleid tot concrete aandachtspunten voor de inkoop, onder andere bijvoorbeeld over het inzetten van ervaringsdeskundigheid door jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen. Daarnaast hebben het JET, het Ouderplatform en de Adviesraad WMO/Jeugd Dordrecht gezamenlijk een brief aan de gemeenten geschreven over de impact van de Corona-crisis op de jeugdhulp. Verschillende gemeenten en de SOJ hebben hier vervolgens acties op ondernomen. Vanaf 2019 wordt het CEO middels continue meten uitgevoerd. Gemeenten beschikken over een digitaal dashboard met actuele cijfers, zowel regionaal als lokaal. De uitkomsten van het CEO 2019 zijn in 2020 besproken met de gemeenten. Een belangrijke uitkomst is dat cliënten over het algemeen tevreden zijn met de jeugdhulp in de regio. De werkwijze van het CEO is geëvalueerd met een werkgroep van gemeenten, cliëntvertegenwoordigers, Stichting Jeugdteams en de SOJ. Dit heeft geresulteerd in korte termijn verbeteringen in vragenlijsten en de organisatie van focusgroepen met cliënten. Daarnaast is nagedacht over de verdere doorontwikkeling van het CEO vanaf 2022 in

Product/activiteit/project	Beoogd resultaat	Stand van zaken
		nauwe samenhang met de voorbereidingen op de inkoop voor 2022 en verder.

Wat heeft het gekost?

(bedragen x € 1.000)

	Begroting 2020*			Realisatie 2020			Afwijking 2020		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Producten	114.751	114.751	0	121.050	121.050	0	-6.299	6.299	0
Saldo baten en lasten	114.751	114.751	0	121.050	121.050	0	-6.299	6.299	0
Mutaties reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	114.751	114.751	0	121.050	121.050	0	-6.299	6.299	0

*Het betreft hier de begroting na alle wijzigingen, ofwel de begroting zoals deze is vastgesteld in het AB van 9 juli 2020 (1ste burap 2020).

**Met ingang van 2018 mogen de overhead en de algemene dekkingsmiddelen niet meer aan de programma's worden toegerekend. Deze dienen in een afzonderlijk begrotingsprogramma te worden gepresenteerd. Indien rekening wordt gehouden met de overhead en de algemene dekkingsmiddelen bedragen de begrote baten en lasten € 119,2 mln en de werkelijke baten en lasten € 125,3 mln. Waarbij bij de baten rekening is gehouden dat het tekort nog wordt opgehaald bij de gemeenten.

Resultaatanalyse

Hieronder wordt inzicht gegeven in de financiële resultaten over 2020, hierbij is wel rekening gehouden met de overheadkosten en de algemene dekkingsmiddelen.

Overzicht van baten en lasten

Tabel 1

	Primaire begroting 2020			Actuele begroting 2020			Resultaat 2020			Afwijking tov actuele begroting		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Saldo van baten en lasten	107.415	107.158	-257	119.157	118.925	-232	125.295	125.064	-232	6.139	6.139	0
Mutaties reserve	-	257	257	-	232	232		232	232	-	-0	-0
(Gerealiseerd) resultaat	107.415	107.415	-	119.157	119.157	-	125.295	125.295	0	6.139	6.139	0

De primaire begroting met begrote lasten van € 107,4 mln. is in twee stappen aangepast. De eerste wijziging betrof de begrotingswijziging van € 5,2 mln. bij de Omdenknotitie. Hier is enerzijds een hoger kostenniveau 2019 van € 10,2 mln. verwerkt en anderzijds de eerste jaarschijf van € 5,0 mln. aan te realiseren besparingen. De tweede wijziging betrof de begrotingswijziging van € 6,6 mln. bij de eerste bestuursrapportage 2020. Hier is een hoger kosten niveau 2019 en 2020 van € 11,6 mln. verminderd met een taakstelling van € 5,0 mln. verwerkt. Dit is opgenomen in onderstaand schema.

Tabel 2

(bedragen x € 1 mln)

Lasten primaire begroting		107,4
Begrotingswijziging omdenknotitie		
- hogere lasten 2019	10,2	
- 1 ^{ste} jaarschijf kostenreductie	-5,0	
<i>Subtotaal begrotingswijziging omdenknotitie</i>		5,2
Begrotingswijziging 1 ^{ste} bestuursrapportage 2020		
- hogere lasten 2019 en 2020	11,6	
- taakstelling	-5,0	

Subtotaal 1 ^{ste} begrotingswijziging		6,6
Actuele begroting		119,2

Toelichting op overzicht van baten en lasten

Tabel 3

Bedragen * € 1.000,-	Realisatie 2020	Realisatie 2019	Raming na wijziging (1e burap)	Prognose 2e burap	Realisatie 2020 -/- Prognose 2e burap	Realisatie 2020 -/- realisatie 2019
Regionale zorgmarkt	96.496	89.617	89.899	96.200	296	6.879
LTA	5.602	5.311	5.600	5.600	2	291
PGB	5.700	5.503	6.000	5.800	-100	197
Stichting Jeugdteams	13.252	12.927	13.252	13.252	0	326
Serviceorganisatie	4.246	3.797	4.406	4.406	-160	448
Totaal lasten exclusief reserve uittreding Leerdam + Zederik	125.295	117.155	119.157	125.258	37	8.141
Vorming reserve frictiekosten uittreding Leerdam + Zederik		1.026			-	
Totaal lasten inclusief vorming reserve frictiekosten	125.295	118.181	119.157	125.258	37	7.115
Baten exclusief uittreding reserve Leerdam + Zederik	125.064	116.802	118.925	125.026	37	8.262
Ontvangst vergoeding uittreding Leerdam + Zederik		1.026			-	-1.026
Onttrekking reserve frictiekosten uittreding Leerdam + Zederik	232	353	232	232	0	-121
Totaal baten	125.295	118.181	119.157	125.258	37	7.115
Saldo baten -/- lasten	0	0	0	0	0	-0

Samenvatting resultaat en aandachtspunten

Samenvatting resultaat

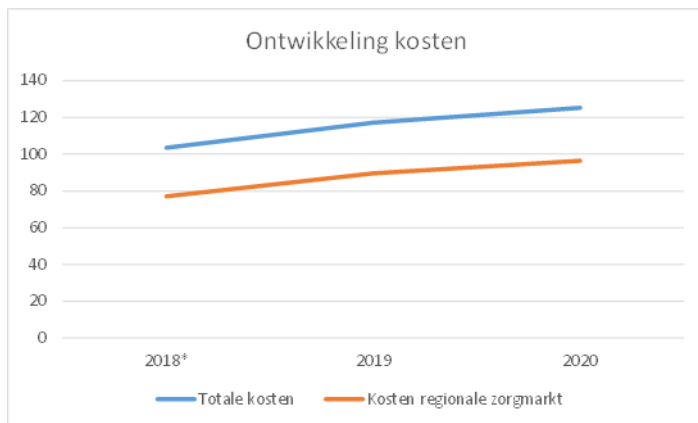
De realisatie 2020 is nagenoeg gelijk aan de prognose in de tweede bestuursrapportage. De gemelde overschrijdingen gedurende het jaar zijn als volgt gerapporteerd:

Tabel 4

(bedragen x € 1 mln)			
Stand begroting 1-1-2020		112,6	
1 ^{ste} bestuursrapportage	11,6		Waarvan 6,6 verwerkt in een begrotingswijziging
2 ^{de} bestuursrapportage	1,1		Geen begrotingswijziging
Voorlopige jaarrekening	0		
Totaal mutaties		12,7	
Realisatie 2020		125,3	

Het overgrote deel hiervan zit op de post regionale zorgmarkt. De toelichting hierop en op de overige posten is opgenomen in onderstaande paragraaf 'Afwijkingen ten opzichte van de prognose 2e bestuursrapportage en realisatie 2019'.

Ten opzichte van 2019 zijn de kosten met € 8,1 mln. gestegen. Gecorrigeerd voor prijsindexatie is de overschrijding € 5,1 mln. (4,3%). De kostenstijging van afgelopen jaar is daarmee lager dan het jaar ervoor (10,9% gecorrigeerd voor indexatie). In de volgende grafiek is de kostenontwikkeling van 2018 tot en met 2020 weergegeven.

Nee tenzij regeling

Wegens ontoereikende budgetten en toegepaste afslagen op budgetten door onzekerheid over de spreiding van de zorg over alle aanbieders is een groot bedrag aan jeugdhulp via de Nee tenzij regeling in opdracht gegeven. De Nee tenzij regeling is een regeling waarbij een aanbieder welke geen ruimte meer heeft in zijn budget, een jeugdige toch in zorg mag nemen als de zorg niet uitstelbaar is en er bij een andere aanbieder geen (budget)ruimte is. Dit heeft geleid tot een forse administratieve belasting voor alle betrokkenen en maakt de uitkomst minder voorspelbaar ten opzichte van een situatie van vaste budgetten zonder Nee tenzij regeling. Het volume van de Nee tenzij regeling 2020 is € 14,3 mln. (2019 € 14,8 mln.).

Overproductie

De door de zorgaanbieders gemaakte zorgkosten zijn € 0,8 mln. hoger dan in de jaarrekening opgenomen wegens niet vergoede overproductie boven budget. Dit betekent dat aanbieders meer zorg hebben geleverd dan budget, maar deze zorg niet vergoed krijgen. Vorig jaar was dat € 1,0 mln. Aanbieders sturen hier steeds scherper op. Verwacht mag worden dat de zorgaanbieders die het betreft druk zullen uitoefenen om de overproductie alsnog vergoed te krijgen.

Voorspelbaarheid

De realisatie is nagenoeg gelijk aan de prognose. De prognose was mede gebaseerd op de prognose van aanbieders. Op aanbieder niveau (ook per gemeente) zijn er net als voorgaande jaren significante verschillen tussen jaarverantwoording en hun prognose. Op regioniveau hebben de plussen en minnen elkaar gecompenseerd. Hierbij wordt opgemerkt dat er voor € 0,9 aan baten (niet meer gedeclareerde of gecrediteerde zorg) uit voorgaande jaren zijn gerealiseerd.

Landelijke ontwikkeling kosten jeugdhulp

In opdracht van het Ministerie heeft onderzoeksbureau AEF een landelijk onderzoek uitgevoerd naar de kostenstijging en tekorten op de jeugdhulp. Geconcludeerd werd dat er in 2019 een landelijk tekort van € 1,6 tot 1,8 miljard is (exclusief incidentele rijksbijdragen). Dit tekort is met name ontstaan in de laatste jaren. De regio ZHZ heeft een aandeel van circa 2,6 procent. Dit komt overeen met € 44 mln. Daaruit kan geconcludeerd worden dat de tekorten in onze regio zich ruim onder het landelijk gemiddelde bewegen. Onderzoeksbureau It's-Public heeft een landelijke benchmark over de tekorten 2019 van alle gemeenten gepubliceerd. Daarin wordt geconcludeerd dat het gemiddelde tekort op jeugdhulp inclusief kosten voorvold 30 procent bedroeg. Voor de gemeenten in onze regio was dat gemiddeld 13%.

Opgemerkt wordt dat er binnen onze regio grote verschillen zijn in het tekort per gemeente en de rijksmiddelen voor jeugdhulp per jeugdige per gemeente. De tekorten worden voornamelijk veroorzaakt door kostenstijgingen in de laatste jaren.

De belangrijkste oorzaken genoemd in het AEF-rapport zijn dat jeugdigen langer in zorg blijven en de kosten per jeugdige stijgen. Daarbij wordt opgemerkt dat investering in preventie en het voorveld niet tot lagere kosten hebben geleid in de jeugdwet. Het AEF-rapport en de brief van de staatssecretaris signaleren dat de oplossing moet komen uit een combinatie van meer middelen en te treffen maatregelen. Het te realiseren voorzieningenniveau moet hierbij worden betrokken. Daarnaast wordt het invoeren van een eigen bijdrage genoemd. AEF stelt dat de budgetten voor jeugdhulp zijn gestoeld op onrealistische aannames en dat de onderzochte maatregelen maar voor een klein deel van het tekort soelaas bieden. Bij ongewijzigde kaders (discussie over voorzieningenniveau, wat is jeugdhulp en wat niet en (ontbrekende) eigen bijdragen) wordt een verdere stijging van de kosten van jeugdhulp verwacht door AEF.

Bovenstaande betekent dat het naar het oordeel van AEF niet mogelijk is de tekorten te overbruggen met maatregelen. Extra middelen van het Rijk zijn nodig al dan niet in combinatie met eigen bijdragen van burger en fundamentele aanpassing van het voorzieningenniveau.

Onzekerheden

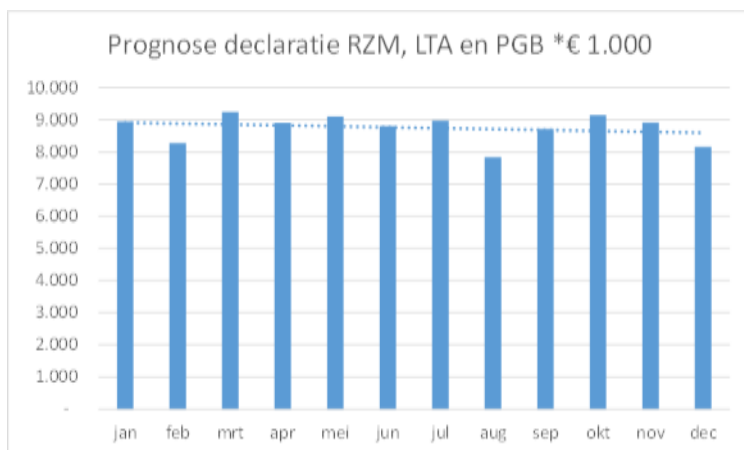
Deze voorlopige jaarrekening is gebaseerd op de voorlopige productieverantwoordingen van zorgaanbieders. Bij de opmaak van de jaarrekening was naar eurovolume voor 95 procent van het totaal een voorlopige productieverantwoording ontvangen. Voor het resterend deel is een inschatting gemaakt. In de definitieve jaarrekening zullen de productieverantwoording met controleverklaring van de accountant worden verwerkt. Dit, samen met de nog te ontvangen productieverantwoordingen, kan nog tot afwijkingen leiden. Dit geldt ook voor de kosten per gemeente, gezien de gedeeltelijke afbouw van de solidariteit met 20%.

Vooruitblik financieel

De kosten in 2020 zijn in reële termen in 2020 (4,3 procent) beperkter gestegen dan in 2019 (10,9 procent). In de begroting 2021 is geen groei, maar een ombuiging verwerkt van € 5,0 mln. Op basis van de recent ontwikkelde forecast tool wordt een overschrijding van € 5,0 mln. verwacht. Deze overschrijding van € 5,0 mln. is inclusief de thans door gemeenten aangegeven verwachte kosten voor jeugdhulp naar van € 3,3 mln. Hierbij wordt opgemerkt dat de begroting 2021 is gebaseerd op het verwachte kostenniveau 2020 uit de eerste bestuursrapportage minus € 5 mln. kostenreductie. In de tweede bestuursrapportage is de prognose 2020 nog met € 1,1 mln. naar boven bijgesteld.

Op basis van de voorlopige jaarrekening wordt geconstateerd dat de werkelijke productie 4 % hoger is dan de forecast volgens de forecast tool ten tijde van de tweede bestuursrapportage. Inclusief vrijval lasten voorgaande jaren (zorg die uiteindelijk niet meer gedeclareerd wordt en crediteringen van onterechte declaraties) is dat 3%. Indien dit representatief blijkt voor 2021 levert dit een totale overschrijding op de begroting op van € 8 mln.

De prognose van de declaraties regionale zorgmarkt, LTA en PGB per maand is in onderstaande tabel opgenomen. Hierin zijn niet meegenomen jeugdhulp naar voren, subsidies en overige vergoedingen regionale zorgmarkt, jeugdteams en apparaatskosten Serviceorganisatie

Het is van groot belang dat de voorgenomen maatregelen uit het Aanjaagplan voortvarend worden uitgevoerd. De afschaffing van de Nee tenzij regeling is overigens op verzoek van gemeenten niet doorgevoerd. Als alternatief is voor het jaar 2021 scherpere sturing op de Nee tenzij door contractmanagement en versterken van casus regie door de jeugdprofessionals ingesteld.

Toelichting per post: afwijkingen t.o.v. de prognose 2e bestuursrapportage en realisatie 2019

Regionale zorgmarkt

De post is € 0,3 mln. hoger dan de prognose bij de tweede bestuursrapportage en € 6,9 mln. hoger dan vorig jaar.

Ontwikkeling kosten en aantal jeugdigen 2020 ten opzichte van 2019

In onderstaand overzicht is per jeugdhulpcategorie (perceel) de ontwikkeling van de declaraties en het aantal jeugdigen 2020 ten opzichte van 2019 weergegeven, alsmede de kosten per jeugdige. De declaraties en aantal jeugdigen 2019 zijn geëxtrapoleerd voor de nog niet gedeclareerde zorg (€ 9,4 mln.). In dit overzicht zijn niet de omzetcompensatie en meerkosten COVID-19, de vrijgevalle last voorgaande jaren en subsidies voor in totaal € 1,3 mln. opgenomen. Dit verklaart het verschil tussen totaal regionale zorgmarkt volgens tabel 3 en onderstaande tabel 5.

Tabel 5

Perceel / jeugdhulp categorie	Declaraties * € 1.000			Aantal jeugdigen			Kosten per jeugdige	
	2019	2020	2020	2019	2020	2020	2019	2020
		per 15-3-'21	extrapolatie		per 15-3-'21	extrapolatie		
SGGZ (specialistische geestelijke gezondheidszorg)	22.998	21.137	23.463	5.649	5.007	5.187	4.071	4.523
BGGZ (basis geestelijke gezondheidszorg)	1.042	723	964	1.222	781	1.041	853	926
EED (ernstige enkelvoudige dyslexie)	1.733	1.979	2.197	816	829	859	2.124	2.558
Jeugd en opvoedhulp	20.367	19.254	21.374	1.752	2.141	2.218	11.625	9.636
Pleegzorg	10.493	11.150	12.377	747	762	789	14.047	15.679
Jeugdbescherming & jeugdreclassering	10.117	9.294	10.317	1.710	1.520	1.575	5.916	6.552
AWBZ (algemene wet bijzondere ziektekosten)	20.591	20.741	23.025	1.919	2.147	2.224	10.730	10.351
Vervoer (taxikosten)	1.392	1.527	1.527	369	402	402	3.773	3.800
Totaal	88.733	85.805	95.244	10.418	9.769	10.121	8.517	9.411

Uit bovenstaande tabel valt af te leiden dat het aantal jeugdigen licht is gedaald (-3%) en dat de kosten (ingezette zorg) per jeugdige fors is gestegen (+10% inclusief tariefsverhoging, exclusief COVID-19 vergoeding). De oorzaak van de kostenstijging ligt dus bij een gestegen inzet van zorg per jeugdige. Opgemerkt wordt dat het totaal aantal unieke jeugdigen fors lager is dan de som van de percelen (som der percelen is 41% hoger). Dit wordt veroorzaakt door het feit jeugdigen in toenemende mate in meerdere percelen en van meerdere aanbieders zorg krijgen. Aanbieders zetten ook andere aanbieders in. Perceel overstijgende inzet van zorg draagt vermoedelijk bij aan de kwaliteit van de zorg, maar veroorzaakt mogelijk ook extra kosten.

Ten slotte wordt opgemerkt dat nog € 9,4 mln. gedeclareerd moet worden en daarom de werkelijke uitkomst per perceel anders kan uitpakken dan de nu opgenomen extrapolatie. De totale last kan ook nog wijzigen als de definitieve productieverantwoordingen zijn ontvangen.

LTA

Het LTA (Landelijk Transitie Arrangement) is conform de prognose bij de tweede bestuursrapportage. Ten opzichte van vorig jaar stijgt de post € 0,3 mln. Voor corona meerkosten en omzetcompensatie is € 0,4 mln. opgenomen. De contracten worden gesloten door de VNG, contractbeheer en monitoring wordt uitgevoerd door de VNG en gemeenten moeten de werkelijke kosten betalen.

PGB

De post PGB is € 0,1 mln. lager dan de prognose bij de tweede bestuursrapportage en € 0,2 mln. hoger dan vorig jaar. De kosten PGB stijgen sinds 2019 fors. Dit wordt mede veroorzaakt door het feit dat zowel het afgegeven budget per jeugdige als het gedeclareerde bedrag per jeugdige stijgt.

Tabel 6

	2017	2018	2019	2020
budget * € 1.000	8.059	8.043	8.789	9.499
declaraties * € 1.000 *	5.254	4.987	5.383	5.918
aantal unieke jeugdigen	1.006	979	929	953
<i>budget per jeugdige * € 1</i>	<i>8.011</i>	<i>8.215</i>	<i>9.460</i>	<i>9.968</i>
<i>declaratie per jeugdige * € 1 *</i>	<i>5.223</i>	<i>5.094</i>	<i>5.794</i>	<i>6.210</i>

Ten tijde van het bepalen van de last in jaarrekening waren de declaraties nog fors lager dan bovenstaande geactualiseerde tabel. Bij de definitieve jaarrekening zal de last waarschijnlijk nog iets toenemen. Verder is er een vrijval van € 0,4 mln. in 2020 vanwege uiteindelijk lagere lasten 2019 dan ingeschat bij de jaarrekening 2019.

De budgetten zijn veel hoger dan de besteding. PGB-houders hebben het recht niet benutte budgetten uit voorgaande jaren nog te besteden. Over de afgelopen 4 jaar is dat € 13,1 mln. In de praktijk doet dit risico zich zeer beperkt voor. De SVB geeft aan dat landelijk gemiddeld 10 procent van het budget niet besteed wordt.

Stichting Jeugdteams

Deze post is conform begroting en prognose bij de tweede bestuursrapportage. De besteding per gemeente, exclusief de verstrekte subsidie voor het project Anders zorgen ten laste van het transformatiefonds is als volgt

Bron: Jaarstukken Stichting Jeugdteams

		Stichting Jeugdteams Zuid-Holland zuid										
		Service Organisatie										
		Alblasserdam	Dordrecht	Gorinchem	Hardinxveld-Giessendam	Hendrik-Ido-Ambacht	Papendrecht	Sliedrecht	Zwijndrecht	Hoeksche Waard	Molenlanden	Totaal SO
Budgetcategorie		Realisatie	Realisatie	Realisatie	Realisatie	Realisatie	Realisatie	Realisatie	Realisatie	Realisatie	Realisatie	Realisatie
SLEUTEL												
	fte jeugdprof regulier	5,78	38,77	10,14	4,65	6,15	8,07	7,54	12,88	15,76	9,56	119,30
	Regulier budget SO	632.631	4.139.150	1.047.960	452.405	734.681	817.406	852.243	1.363.946	1.708.346	1.019.279	12.768.046
	JPT	23.993	156.981	39.745	17.158	27.863	31.001	32.322	51.729	64.790	38.657	484.239
Opbrengsten		656.624	4.296.130	1.087.704	469.562	762.544	848.407	884.565	1.415.675	1.773.137	1.057.936	13.252.285
Loonkosten												
	Jeugdprof	385.231	2.708.234	683.755	288.286	425.997	524.863	539.450	837.171	1.093.366	644.945	8.131.298
	JPT	15.379	100.620	25.475	10.998	17.860	19.871	20.717	33.157	41.529	24.778	310.382
	Gedragwetenschapper	22.573	147.693	37.393	16.143	26.215	29.167	30.410	48.668	60.957	36.370	455.588
	Gebiedsmanagers	44.595	291.773	73.872	31.890	51.788	57.620	60.075	96.146	120.423	71.850	900.032
	Secretariaat	9.860	64.512	16.333	7.051	11.451	12.740	13.283	21.258	26.626	15.886	199.002
	Staf	8.063	52.752	13.356	5.766	9.363	10.418	10.862	17.383	21.772	12.990	162.725
	Ondernemingsraad	2.287	14.965	3.789	1.636	2.656	2.955	3.081	4.931	6.176	3.685	46.162
	Expertteam	25.444	166.477	42.149	18.196	29.549	32.876	34.277	54.858	68.710	40.995	513.532
	Zorgbemiddelaar	4.046	26.469	6.701	2.893	4.698	5.227	5.450	8.722	10.924	6.518	81.649
	Care & Able	23.508	153.804	38.941	16.811	27.300	30.374	31.668	50.682	63.479	37.875	474.441
Totaal Loonkosten		540.986	3.727.299	941.764	399.669	606.877	726.110	749.273	1.172.977	1.513.963	895.893	11.274.810
Apparaatkosten		35.067	229.434	58.089	25.077	40.724	45.309	47.240	75.604	94.694	56.499	707.736
Arbeidskosten overig		31.229	204.327	51.732	22.333	36.267	40.351	42.071	67.330	84.332	50.316	630.288
Verzorgingskosten		1.247	8.162	2.066	892	1.449	1.612	1.681	2.690	3.369	2.010	25.177
Huisvestingskosten		32.063	209.778	53.112	22.928	37.235	41.427	43.193	69.127	86.581	51.658	647.102
Totaal kosten		-640.592	-4.379.000	-1.106.763	-470.899	-722.551	-854.809	-883.457	-1.387.727	-1.782.939	-1.056.376	-13.285.113
Eindtotaal (Opbrengsten -/ Kosten)		16.032	-82.869	-19.059	-1.337	39.994	-6.402	1.108	27.948	-9.802	1.559	-32.828

Serviceorganisatie

De kosten van de Serviceorganisatie zijn € 160k lager dan de geactualiseerde begroting en de prognose bij de tweede bestuursrapportage. In 2020 is er veel personeelsverloop geweest. In de begrotingswijziging en de prognose was uitgegaan van een forse post aan extra kosten vanwege het verloop, het project inkoop 2022, de kosten van AEF governance onderzoek, uitvoering covid-19 regelingen meerkosten en omzetcompensatie en controle aanbieders met een omzet van minder dan 100k. De kosten voor extra verloop en inkoop 2022 zijn iets lager uitgevallen. Verder zijn de ICT kosten iets lager uitpakend en heeft de lagere inzet voor bezwaar en beroep door het SCD tot een lagere nota geleid (terwijl contractueel de afgesproken inzet betaald moest worden). Hieronder is een specificatie van de kosten van de Serviceorganisatie opgenomen.

(bedragen x € 1,-)

Omschrijving	Begroot	Realisatie	Vershil
Personeelskosten eigen personeel	1.836.000	1.857.778	21.778
Personeel van derden	778.287	704.293	-73.994
Uitbestede ICT Dienstverlening en overige ICT kosten	971.000	940.500	-30.500
Dienstverlening SCD	225.000	163.251	-61.749
Overige kosten	595.253	579.696	-15.557
Totale kosten	4.405.540	4.245.518	-160.022

Baten

De baten volgen de lasten. De kosten worden in rekening gebracht bij de deelnemers.

Gemeentelijke bijdragen

In onderstaande tabel zijn de voorlopige gemeentelijke bijdragen voor 2020 op basis van de voorlopige productieverantwoordingen van zorgaanbieders opgenomen. Bij opmaak van de definitieve jaarrekening op basis van de definitieve verantwoordingen van zorgaanbieders zullen de definitieve bijdragen vastgesteld worden.

	Stichting Jeugdteams	Zorginkoop	LTA	PGB	GI	Gesloten Jeugdhulp	Uitvoerings kosten SOJ	Reserve uittreding & overige baten	compensatie voogdij 80%	hervdeling voogdij	Totaal bij volledige solidariteit	Sleutel	Correctie wegens afbouw solidariteit	Totaal VJ 20% afbouw solidariteit
Alblasserdam	638.966	4.189.072	277.550	282.408	495.983	109.754	196.740	-11.694	-	-16.394	6.162.385	4,95%	-86.693	6.075.692
Dordrecht	4.368.357	27.408.065	1.815.938	1.847.725	3.245.094	718.096	1.287.218	-76.509	330.869	-107.261	40.837.592	32,42%	-789.277	40.048.315
Gorinchem	1.104.069	6.939.238	459.763	467.811	821.601	181.809	325.901	-19.371	-	-27.157	10.253.664	8,21%	-55.211	10.198.453
Hardinxveld-G.	469.736	2.995.672	198.480	201.954	354.685	78.487	140.692	-8.362	-	-11.724	4.419.620	3,54%	133.238	4.552.857
Hendrik-Ido-Amb.	720.662	4.864.812	322.321	327.963	575.990	127.459	228.476	-13.580	-	-19.038	7.135.064	5,75%	168.683	7.303.748
Hoekschevaard	1.778.547	11.312.097	749.490	762.609	1.339.344	296.379	531.272	-31.578	-	-44.270	16.693.890	13,38%	110.466	16.804.356
Molenvlieden	1.053.756	6.749.322	447.180	455.008	799.115	176.833	316.982	-18.841	-	-26.413	9.952.941	7,98%	277.387	10.230.328
Papendrecht	852.707	5.412.590	358.614	364.892	640.847	141.811	254.202	-15.109	-	-21.182	7.989.371	6,40%	8.622	7.997.993
Sliedrecht	881.266	5.643.267	373.898	380.443	668.159	147.855	265.036	-15.753	-	-22.085	8.322.086	6,67%	-64.351	8.257.734
Zwijndrecht	1.384.220	9.031.597	598.394	608.868	1.069.334	236.629	424.168	-25.212	-	-35.345	13.292.655	10,68%	297.136	13.589.791
Totaal	13.252.285	84.545.731	5.601.630	5.699.681	10.010.151	2.215.113	3.970.686	-236.009	330.869	-330.869	125.059.267	100,00%	0	125.059.267

Het gering verschil met de baten wordt verklaard door overige opbrengsten.

2.4 Algemene dekkingsmiddelen

Door de wijziging van de BBV voorschriften mogen baten en lasten als overhead en de algemene baten niet meer toegerekend worden aan de verschillende programma's.

Wat heeft het gekost?

(bedragen x € 1.000)

	Begroting 2020*			Realisatie 2020			Afwijking 2020		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Financiering	0	0	0	-2	0	2	2	0	2
Vpb heffing	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Onvoorzien	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Algemene dekkingsmiddelen	0	7.565	7.565	1.551	14.875	13.324	-1.551	7.310	5.759
Overhead	5.360	60	-5.300	6.494	81	-6.413	-1.134	22	-1.113
Saldo baten en lasten	5.360	7.625	2.265	8.044	14.956	6.912	-2.684	7.331	4.648
Mutaties reserves	0	0	0	105	1.495	1.390	-105	1.495	1.390
Gerealiseerd resultaat	5.360	7.625	2.265	8.149	16.451	8.302	-2.789	8.826	6.038

*Het betreft hier de begroting na alle wijzigingen, ofwel de begroting zoals deze is vastgesteld in het AB van 12 november 2020 (2e burap 2020) voor wat betreft de DG&J en 9 juli 2020 (1ste burap 2020) voor wat betreft de SOJ.

Het positieve resultaat ontstaat door de COVID-19 lasten welke zijn gedeclareerd bij het Ministerie, in de 2de bestuursrapportage was hier nog geen rekening mee gehouden. De COVID-19 lasten zijn ook deels bij dit programma verantwoord (overhead gerelateerde COVID-19 kosten). Daarnaast zijn de COVID-19 kosten verantwoord op programma 1.

De onttrekking aan de reserve heeft betrekking op het jaarrekeningresultaat 2019. Dit resultaat is gestort in de reserve en in 2020 aan de reserve onttrokken om aan de gemeenten uit te keren. De uitkering aan de gemeenten zorgt voor een verhoging van de lasten.

Hieronder wordt een toelichting gegeven op de over- en onderschrijdingen welke geen verband houden met COVID-19.

- Afname diensten SCD € 100.000 (N)
- Storting voorziening bovenformatieve medewerkers € 131.000 (N)
- Lagere overhead kosten bij de SOJ € 160.000 (V) (zie paragraaf 2.3)

Toelichting:

Er zijn in 2020 meer diensten van het SCD afgenomen. Het betreffen hier voornamelijk extra kosten in verband met thuiswerken. Deze kosten mogen conform de regeling niet worden gedeclareerd bij het Ministerie als COVID-19 kosten.

Een aanvullende storting in de voorziening was nodig in verband met een WW verplichting aan een voormalige medewerker. In 2019 was de verwachting dat deze voormalige medewerker permanent een baan zou gaan betrekken. Dit is helaas niet gelukt, waardoor er voor de DG&J (weer) een WW-verplichting ontstaat.

3 Verplichte paragrafen

3.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Dienst Gezondheid en Jeugd (DG&J)

Kaders

In het AB van 13 december 2018 is de nota risicomanagement en weerstandsvermogen vastgesteld. Hierin is vastgelegd hoe risico's binnen de Dienst Gezondheid en Jeugd worden geïnventariseerd, gekwalificeerd beheerst en waar nodig gekwantificeerd.

Beleid omtrent weerstandsvermogen

Voor het bepalen van een gewenst weerstandsvermogen is inzicht nodig in de omvang en in de achtergronden van de risico's. De Dienst Gezondheid en Jeugd maakt gebruik van het volgende model om de risico's te rangschikken.

Kans Dat het risico zich voordoet	Financiële impact			
	4 $x > € 2 \text{ mln}$	3 $€ 2 \text{ mln} < x < € 0,5 \text{ mln}$	2 $€ 0,5 \text{ mln} < x < € 0,1 \text{ mln}$	1 $x < € 0,1 \text{ mln}$
4 zeer grote kans >75%	16	12	8	4
3 grote kans 50-75%	12	9	6	3
2 middelgrote kans 25-50%	8	6	4	2
1 kleine kans < 25%	4	3	2	1

In onderstaande tabel zijn de geïnventariseerde risico's weergegeven. Ook is aangegeven of het risico incidenteel dan wel structureel is en of er ten opzichte van de vorige rapportage wijzigingen zijn opgetreden. Deze risico's omvatten slechts dat deel van de totaal door de DG&J in kaart gebrachte risico's welke gekwantificeerd kunnen worden en 'resteren' na het nemen van beheersmaatregelen (vermijden/verzekeren/voorzien).

	Omschrijving	Kans	Omvang	Incidenteel/ structureel	Risicobedrag	Gewijzigd ²
1	Batenraming	2	2	S	€ 300.000	Nee
2	Bedrijfsvoering	3	2	I	€ 150.000	Nee
3	Claims-restrisico's	1	2	S	€ 150.000	Nee
4	Effecten uittreding L-Z	1	2	S	€ 150.000	Nee
5	CAO-loonkosten	4	2	S	€ 100.000	Nee
	Totaal				€ 850.000	

Hieronder volgt een toelichting per risico.

1. Batenraming

De producten van de DG&J worden hoofdzakelijk gefinancierd uit inwonerbijdrage en directe gemeentelijke bijdragen. Een deel van de inkomsten hebben een fluctuerend karakter, zoals de subsidies in het kader van Veilig Thuis, OGGZ/Maatschappelijke zorg, de opbrengst van de polikliniek (ca. € 0,5 miljoen) en inspecties toezicht Kinderopvang.

² Aangegeven wordt of er ten opzichte van de vorige inventarisatie (uitgevoerd ten behoeve van de 2^e bestuursrapportage 2020) een wijziging van risico's is opgetreden.

In de begroting 2021 zijn ramingen opgenomen voor onder meer WMO toezicht en kinderopvang waarover nog een traject met gemeenten moet worden doorlopen (offerte/DVO). Hierdoor is er risico dat de realisatie van deze baten afwijkt van de raming.

2. Bedrijfsvoering/primair proces.

Onder dit risico wordt verstaan de mogelijke extra inzet van mensen en middelen indien er een hoger dan voorzien beroep wordt gedaan op de dienstverlening in brede zin (Veilig Thuis, GGD ZHZ, LVS ZHZ en hiermee samenhangende ondersteuning) van de DG&J. Een voorbeeld hiervan is ook de (extra) inzet in crisissituaties.

3. Claims

De DG&J kent een grote verscheidenheid aan producten. Om de kwaliteit hiervan te borgen worden de nodige inspanningen geleverd, mede in het kader van de HKZ-certificatie. Risico's op fouten (miscommunicatie, foutieve registraties) en hieruit mogelijk voortkomende schadeclaims zijn echter nooit in zijn geheel uit te sluiten.

4. Uittreding L-Z (Leerdam-Zederik)

Met de uittreding van Leerdam en Zederik uit de GR is de batenraming structureel neerwaarts bijgesteld. Voor het weer structureel in evenwicht brengen zijn maatregelen genomen waarbij rekening is gehouden met de inzet van de overeengekomen uittredingssom. Er wordt een beperkt risico gezien in het niet volledig kunnen realiseren van de maatregelen.

5. CAO-loonkosten

Conform de notitie kaderstelling op de GR-en houdt de DG&J rekening met een loon en prijs indexatie bij het opstellen van de begroting. Daarvoor moet, conform deze notitie, uitgegaan worden van de indices van de septembercirculaire van het vorige begrotingsjaar.

Er is een risico dat de daadwerkelijke stijgingen hoger uitvallen.

Impact op risico-inventarisatie bij deelnemers aan de GR

De deelnemers aan de GR benoemen in hun gemeentelijke begroting welke risico's er zijn ten aanzien van hun deelname aan de gemeenschappelijke regeling. Daarbij worden verschillende modellen en benaderingen gehanteerd. In dat kader worden de volgende aantekeningen geplaatst;

- De DG&J acht het zeer onwaarschijnlijk dat alle risico's zich in hetzelfde jaar zullen voordoen en schat in dat de beschikbare € 500.000 afdoende is om alle risico's af te dekken.
- Indien de risico's zich voordoen zal er eerst in de lopende begroting naar mogelijke dekking worden gekeken, vervolgens (te accorderen door het Algemeen bestuur) naar het weerstandsvermogen en zal uiteindelijk pas daarna om een (aanvullende) bijdrage van de deelnemers worden gevraagd
- Indien er een bijdrage wordt gevraagd van de deelnemers zal dit naar rato van het aantal inwoners c.q. de relatieve inwonerbijdrage zijn.
- Indien een risico als structureel is benoemd betekent dit dat (als het zich voordoet) het effect ervan zal zijn verwerkt in de eerstvolgende begroting. Daarmee zal de omvang van dit risico zijn afgenomen/beperkt.

COVID-19

Gemeenten, GGD'en en veiligheidsregio's zijn vanaf het begin van COVID-19 actief bezig met het bestrijden van de uitbraak van dit virus. Hoewel de bekostiging van de inzet van de GGD'en via gemeenten loopt is het, zeker vanaf het moment dat COVID-19 als A-ziekte volgens de wet PG werd gecategoriseerd, reëel dat het Rijk garant staat voor de extra kosten die zijn en worden gemaakt.

Op verzoek van de VNG heeft AEF in 2020 in beeld gebracht wat de financiële gevolgen zijn van de COVID-19-crisis voor de GGD'en. In het rapport van AEF zijn de meerkosten gedefinieerd als:

- Specifieke meerkosten: Extra gemaakte kosten die direct aan COVID-19-activiteiten zijn toe te wijzen (bron- en contactonderzoek, bemonstering, etc.) € 368 mln.
- Overige meerkosten: Extra gemaakte kosten voor reguliere taken (bijvoorbeeld voor uitgestelde dienstverlening die moet worden ingehaald en leidt tot externe inhuur) € 51 mln.
- Minder inkomsten: Inkomstenderving (bijvoorbeeld door wegvallen van inkomsten uit reizigersvaccinaties)
- Minder uitgaven: Kosten die GGD'en minder hebben gemaakt voor reguliere dienstverlening die later niet wordt ingehaald (bijvoorbeeld de inkoop van vaccins)
- Laboratoriumkosten: Kosten van GGD'en voorzover deze niet worden gedekt door de vergoeding van het RIVM

De minister van VWS heeft toegezegd dat de GGD-en de meerkosten vergoed krijgen en heeft deze toezegging gestand gedaan middels bevoorschotting van declaraties in 2020 en 2021.

Laat onverlet dat er in de toekomst sprake kan zijn van gewijzigde inzichten en over specifieke posten het gesprek moet worden gevoerd. Bijvoorbeeld als de vaccinatiegraad in regio's achterblijft en er aanvullende inspanningen moeten worden geleverd.

Vooralsnog is er echter geen aanleiding om een risicobedrag op te nemen in deze begroting ten aanzien van het niet vergoed krijgen van de kosten van de uitvoering van onze taken bij de bestrijding van COVID-19.

Regionale Ambulance Voorziening (RAV)

Door de overgang naar de Coöperatie zijn de risico's beperkt. De Coöperatie heeft per 31 december 2020 openstaande verplichtingen uitstaan bij de RAV het niet kunnen voldoen van de verplichtingen is een beperkt risico.

Serviceorganisatie Jeugd (SOJ)

Weerstandsvermogen

De Serviceorganisatie heeft, met uitzondering van de reserve frictiekosten uittreding Leerdam en Zederik geen weerstandsvermogen/reserves. Tegenvallers (en meevallers) ten opzichte van de begroting komen, zoals opgenomen in de bijdrageverordening, ten laste (ten gunste) van de deelnemende gemeenten.

Risicobeheersing

De financiële risico's focussen zich primair op de ontwikkeling van de zorgvraag in relatie tot het budget. In de loop van 2021 zal moeten blijken of de genomen maatregelen voldoende effect sorteren om de beoogde reductiedoelstelling te realiseren. Elke maatregel is voorzien van een geschat besparingsbedrag, waardoor de impact van het niet implementeren van de maatregel of het niet halen van het beoogd effect bekend is. In deze begroting worden gemeenten geadviseerd rekening te houden met een risicomarge van 15 procent van de gemeentelijke bijdrage zoals die is opgenomen in deze begroting. Deze risicomarge is hoog vanwege de opgenomen reductiedoelstelling in de begroting en de onzekerheid in de opgenomen verdeling van de kosten als gevolg van de afbouw van de solidariteit. Aanvullend hierop worden de volgende specifieke risico's met een potentieel significante impact onderscheiden.

PGB-budgetten

Van de verstrekte budgetten wordt circa 65 procent besteed. Volgens de huidige ZHZ-regels / verordening zijn geen beperkingen opgelegd aan het met terugwerkende kracht over oude jaren indienen van declaraties, behoudens de algemene wettelijke regel dat dit na 5 jaar niet meer kan. Over de afgelopen vier jaar betreft dit € 13,1 mln. Dit bedrag zou nog gedeclareerd kunnen worden. De ervaring heeft geleerd dat hier zeer beperkt gebruik van wordt gemaakt.

Tarieven jeugdbescherming en reclassering

Verder wordt nog een risico gelopen met de tarieven van jeugdbescherming en jeugdreclassering. Voor 2021 en verder is al op provinciaal niveau een tariefsverhoging (bovenop indexatie) afgesproken van 5 procent (€0,5 mln.) voor harmonisatie van tarieven (3 procent) naar het provinciegemiddelde en 2 procent risico-opslag voor vermogensvorming. De overige regio's wensen de tarieven nog fors verder op te hogen voor caseload verlaging en meer uit te geven aan wachtlijstbemiddeling. Indien onze regio door landelijke (politieke) druk gedwongen wordt hierin mee te gaan is dit een extra kostenpost van € 1,7 mln.

Gewijzigde producten en tarieven nieuwe inkoop 2022 en verder

Voor de nieuwe inkoop worden de oude percelen, producten en tarieven van voor de decentralisatie losgelaten. Er worden nieuwe segmenten en nieuwe jeugdhulp producten gedefinieerd met daaraan gekoppelde nieuwe tarieven. Alhoewel hier een zo zorgvuldig mogelijk proces wordt gelopen, brengt een dergelijke wijziging altijd risico's met zich mee. Het belangrijkste risico is dat de faire tarieven voor de nieuwe producten (de oude producten vervallen), welke worden berekend door een extern bureau op basis van een landelijke benchmark/database, per saldo leiden tot een kostenstijging.

Jeugdhulp naar voren

Gemeenten mogen tot 13% van het jaarbudget aan jeugdhulp naar voren inkopen, waarbij de kosten kunnen worden ingebracht in de regionale exploitatie en meelopen in de solidariteitsafspraken. Hierbij wordt opgemerkt dat tot en met 2021 de aanbestedingsgrens 750k is. Vanaf 2022 geldt die aanbestedingsgrens niet meer omdat jeugdhulp naar voren dan is ondergebracht in de nieuwe inkoop 2022. Indien deze jeugdhulp naar voren niet leidt tot lagere kosten in de tweedelijns gespecialiseerde zorg, kunnen de totale kosten oplopen.

Naast bovengenoemde specifieke risico's zijn binnen de Serviceorganisatie de reguliere bedrijfsvoeringsrisico's, zowel financieel als niet financieel, voor alle processen in kaart gebracht. Dit heeft geleid tot een omvangrijke lijst. Op alle risico's zijn beheersmaatregelen geformuleerd. Deze worden periodiek geëvalueerd en indien nodig bijgesteld. De risico's zijn geclassificeerd volgens onderstaand model.

Kans Dat het risico zich voordoet	Financiële impact			
	4 $x > € 2 \text{ mln}$	3 $€ 2 \text{ mln} < x < € 0,5 \text{ mln}$	2 $€ 0,5 \text{ mln} < x < € 0,1 \text{ mln}$	1 $x < € 0,1 \text{ mln}$
4 zeer grote kans >75%	16	12	8	4
3 grote kans 50-75%	12	9	6	3
2 middelgrote kans 25-50%	8	6	4	2
1 kleine kans < 25%	4	3	2	1

De oranje en rode risico's zijn in onderstaand schema geplot.

Kans	Ernst			
	4 Catastrofaal	3 Ernstig	2 Matig	1 Klein
4 zeer grote kans dat het zich voordoet			 A4, A8 B, A15	
3 grote kans dat het zich voor doet	 A36	 A25, A27, A32		
2 middelgrote kans dat het zich voor doet	 A 42			
1 kleine kans dat het zich voor doet				

In onderstaande tabel zijn de risico's beschreven. Hierin is niet opgenomen, vanwege lage kans maal impact, het risico dat onderhanden werk financiering voor zorgaanbieders niet wordt terugbetaald of kan worden verrekend met declaraties in het geval een zorgaanbieder haar activiteiten beëindigt vanwege faillissement of andere oorzaken. In het kader van de jaarrekening moet dit risico opgenomen worden. De onderhandenwerkfinanciering bedraagt ruim € 11 mln. De onderhandenwerkfinanciering wordt in 2021 overigens afgebouwd.

Risico-nummer	Scope	Risico's:	Oorzaken/risicofactoren:	Effect:	Ernst (E)*	Kans (K)**	Ex K	Borging (beheersingsmaatregelen / key controls)	Mogelijke aanvullende maatregelen:
		Wat kan er mis gaan?	Wat kunnen oorzaken daarvan zijn?	Wat kunnen gevolgen zijn?				Ja/ nee***	Hoe risico te voorkomen/ te verminderen?
A-4	Zorginzet	Aanbieders continueren zorg te lang (duur) of zetten meer zorg in dan nodig is (intensiteit)	Aanbieders mogen zelf de duur en intensiteit van de zorg bepalen. Casemanagement nog nauwelijks toegepast. Geen inperking in contract en vanuit contractmanagement nog weinig druk.	Er wordt meer zorg geleverd dan nodig.	4	2	8	Nee	Afspraken met aanbieders bij nieuwe inkoopronde 2022 over reductie inzet per jeugdgedide Nomenkader en afbakening jeugdhulp. Perspectiefplan Casemanagement bij jeugdteams. Contractmanagement SOJ.
A-8 B	Declaraties jeugdhulp RTA+LTA	Verwijzer geeft verwijzing af terwijl burger terwijl voorliggend veld of eigen kracht ook een oplossing zou kunnen zijn.	Druk van burger. Burgers ten dienste willen zijn. Te weinig budgetbewustzijn bij verwijzer.	Kosten zorg lopen op.	4	2	8	Gedeeltelijk, door procesinrichting bij Stichting Jeugdteams.	Verhogen budgetbewustzijn door project anders zorgen (in uitvoering). Project uit aanjaagplan verwijzerstroom huisarts via jeugdteams. Project aanjaagplan POH huisarts (bij een aantal gemeenten al operationeel).
A-15	Declaraties jeugdhulp RTA+LTA	Zorgaanbieder declareert niet verleende zorg of declareert onjuist (niet declarabele uren).	Fraude en administratieve onzorgvuldigheid.	Betaling onrechtmatig / frauduleus gedeclareerde zorg.	4	2	8	Gedeeltelijk via controle verklaring accountant bij productieverantwoording >100k. Bij productie < 100k separate controle. Monitoring potentiële dubbele declaraties.	Aanstellen preventiemedewerker fraude. Rechtmatigheid en fraude controles. Aanscherping case en contractmanagement.
A-25	PGB	Te hoog afgegeven beschikking en andere fouten in beschikking.	Gebreken in proces Jeugdteams. Wensen burger teveel leidend. Fraude.	Betaling onrechtmatig / frauduleus gedeclareerde zorg.	3	3	9	Ja voor aspect onrechtmatigheid/fraude door: -Procesinrichting bij Stichting Jeugdteams en toetsingskader SOJ. -Niet recht hebbende cliënten kunnen dit niet direct omzetten in financieel voordeel, muv inzet Sociaal Netwerk. -Er is geen uitbetaling aan cliënten, muv inzet sociaal netwerk. -Alleen geldelijk voordeel met samenspanning in de keten JT-client-aanbieder, bij inzet sociaal netwerk alleen JT-client. Minder borging voor te hoog afgeven beschikking (de gap tussen beschikking en uitnutting is in ZHZ veel hoger dan landelijk).	Fraudepreventie functionaris. Fraude controle. Verhogen budgetbewustzijn door project anders zorgen (in uitvoering). Verhoogde aandacht bij Jeugdteams voor hoogte beschikkingen.
A-27	PGB	Zorgaanbieder declareert niet verleende zorg of declareert onjuist (niet declarabele uren).	Gebrekkig administratief proces aanbieders. Fraude.	Betaling onrechtmatig / frauduleus gedeclareerde zorg.	3	3	9	Gedeeltelijk met proef rechtmatigheidscontroles, huisbezoek ontbreekt door corona.	Fraudepreventie functionaris. Opschaling rechtmatigheid en fraude controle.
A-32	Generiek	Gebrekkig inzicht in de productie/ zorgconsumptie door laat indienen van declaraties door zorgaanbieders.	Gebrekkig administratief proces en/of te hoge administratieve last aanbieders.	Ontbrekend inzicht in zorgconsumptie; als gevolg daarvan minder tijdige bijsturingmogelijkheden en minder betrouwbare prognoses.	3	3	9	Gedeeltelijk, voorschotten zijn afgeschafte en OHW-financiering wordt afgebouwd. Aanspreken aanbieders door contractmanagement.	Boetes op te laat declareren. Niet meer vergoeden te laat gedeclareerde zorg. Sterker aanspreken door contractmanagement.
A-36	Generiek	De jeugdhulpvraag is groter dan het beschikbare budget.	Bezuinigingen vanuit het Rijk. Groei zorgvraag. Bedrijfsbelang aanbieders (meer) zorg te leveren. Ingezette zorg niet doelmatig en niet effectief. Toegang niet streng genoeg.	Onhoudbaarheid financiën en daarmee voortbestaan huidige inrichting en werking stelsel.	4	3	12	Gedeeltelijk (maatregelen in voorbereiding of uitvoering). Maatregelen Aanjaagplan. Overige maatregelen. Nieuwe inkoop 2022.	Strakkere monitoring en sturing op uitvoering maatregelen en effect van maatregelen.
A-42	Generiek	Inzet jeugdhulp (JNV) naar voren leidt niet tot lagere kosten.	JNV wordt ingezet op preventie en preventie leidt mogelijk niet tot lagere 2e lijns gespecialiseerde jeugdhulp.	Hogere kosten.	4	2	8	Gemeenten kunnen elkaar aanspreken op inzet JNV.	

Financiële kengetallen

Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) bepaalt dat de gemeenschappelijke regelingen een aantal kengetallen moeten opnemen in de begroting en de jaarstukken. Naast de door het BBV voorgeschreven kengetallen is tevens de weerstandsratio toegevoegd.

Kengetallen:	Jaarrekening 2019	Begroting 2020	Jaarrekening 2020
netto schuldquote	-3,13%	- 1,36%	-0,98%
netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-3,15%	-1,37%	-2,17%
solvabiliteitsratio	11,56%	3,89%	6,38%
structurele exploitatieruimte	0,00%	0,00%	0,00%
weerstandsratio	2,8	3,2	3,5

Netto schuldquote & netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de DG&J ten opzichte van de eigen middelen. Een percentage tussen de 0% en 100% is voldoende. Een quote boven de 130% is een indicatie voor een te hoge schuld. De norm houdt in dat de netto schuldquote ruim onder de 130% dient te zijn wanneer zij voornemens is een grote investering te doen. De GR DG&J heeft een netto schuldquote van -0,98%. Dit betekent dat ruim onder de norm wordt gebleven.

Het kengetal netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen laat een nog beter beeld zien: -2,17%. Dit komt omdat bij dit kengetal geen rekening wordt gehouden met de verstrekte leningen aan de Stichting Breedband € 27.503 per 31.12.2020, CAZ € 2.141.071 per 31.12.2020.

Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio geeft de mate aan waarmee het bezit gefinancierd is met eigen vermogen. Het ratio is de verhouding tussen het eigen vermogen en het balanstotaal en geeft aan in hoeverre het bezit op de balans is afbetaald. Normaal bevindt het solvabiliteitsratio van een gemeente zich tussen de 30% en 80%. De GR DG&J heeft een ratio van 6,38% wat zou aangeven dat het bezit van de GR DG&J zwaar belast is met schuld. Gezien de wijze waarop de afrekening met zorgaanbieders van de SOJ plaatsvindt, ontstaat per balansdatum een hoge schuld. Tegenover deze schuld staat een hoge vordering/liquide positie. Dit betekent dat de GR DG&J tegenover de schulden voldoende vorderingen/liquide middelen heeft staan heeft staan.

Structurele exploitatieruimte

De structurele exploitatieruimte is een maatstaf voor het verschil tussen structurele baten en lasten met in achtname van beperkingen en verruiming van de exploitatie door dotatie en onttrekking aan reserves. De maatstaf geeft aan welke structurele ruimte de gemeente heeft om de eigen lasten te dragen. Er is geen VNG norm voor het niveau van dit kengetal.

Weerstandsratio

De weerstandsratio geeft de verhouding tussen de risico's en het weerstandsvermogen van de GR DG&J. Het weerstandsvermogen bestaat uit het totaal van de reserves, de post onvoorzien en de stille reserves. De GR DG&J heeft geen post onvoorzien en stille reserves. Dit betekent dat de weerstandscapaciteit gelijk is aan de omvang van de reserves, ofwel € 3,0 miljoen. Gezien de financiële omvang van de risico's, € 850.000, leidt dit tot een weerstandsratio van 3,5. Dit betekent dat de GR DG&J beperkte ruimte heeft om onvoorziene risico's op te kunnen vangen.

Hierbij moet tevens de kanttekening worden geplaatst, dat van de reserves (€ 3,0 miljoen) € 2,5 miljoen is bestemd voor het opvangen van de frictiekosten als gevolg van de uittreding Leerdam/Zederik. Als deze reserve buiten beschouwing wordt gelaten, dan bedraagt de weerstandsratio 0,6.

De SOJ heeft geen reserves/weerstandsvermogen om risico's op te kunnen vangen.

Kengetallen in relatie tot de financiële positie

De GR DG&J hoeft tot op heden geen langlopende leningen af te sluiten om haar activiteiten te financieren. Het niet hoeven afsluiten van langlopende leningen heeft een gunstig effect op de netto schuldquote en op de begroting. De begroting wordt niet belast met langlopende renteverplichtingen vanuit aangetrokken langlopende geldleningen.

Zoals bij de solvabiliteitsratio aangegeven, ontstaat er door de wijze waarop de afrekening met zorgaanbieders van de SOJ plaatsvindt, per balansdatum een hoge schuld. Tegenover deze schuld staat echter een hoge liquide positie. Dit betekent dat de GR DG&J tegenover de schulden voldoende vorderingen/liquide middelen heeft staan. Hierdoor is de lage ratio op dit moment niet zorgwekkend. Daarnaast is in de nota risicomanagement en weerstandsvermogen vastgelegd in hoeverre de GR DG&J reserves mag aanhouden. Hierdoor wordt een verbetering van de ratio door een toename van de reservepositie beperkt. Tevens zorgt dit ervoor dat de GR DG&J in beperkte mate haar risico's kan afdekken. Hier staat tegenover dat mogelijke tekorten ten laste van de deelnemende gemeenten kunnen worden gebracht.

3.2 Onderhoud kapitaalgoederen

De DG&J heeft beperkte investeringen in gebouwen en installaties. Op de vaste activa wordt lineair afgeschreven. De jaarlijkse kapitaal- en onderhoudslasten zijn in de jaarstukken verwerkt.

De SOJ heeft geen kapitaalgoederen.

3.3 Financiering

In december 2018 heeft het Algemeen Bestuur het vernieuwde financieringsstatuut vastgesteld. In het financieringsstatuut zijn de doelstellingen van de financiële functie aangegeven en uitgewerkt:

- beheersen, beperken en spreiden van financiële risico's;
- zorgdragen voor effectief en efficiënt kas- en saldobeleer;
- zorgdragen voor een goed relatiebeheer;
- opereren binnen de kaders zoals die zijn gesteld in de wet Fido;
- realiseren van gedegen informatiestromen.

Risicobeleer

De belangrijkste financiële risico's bij de uitvoering van het treasurybeleid zijn de kasgeldlimiet, de renterisico's en de kredietrisico's.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet is het bedrag dat een gemeente c.q. gemeenschappelijke regeling per jaar maximaal met kort geld mag financieren. Volgens de Wet fido bedraagt deze limiet 8,2% van het totaal van de exploitatiebegroting voor een gemeenschappelijke regeling. Gezien de omvang van de begroting 2020 (ca. € 151,3 miljoen) betekende dit dat de GR DG&J haar financiële huishouding voor maximaal circa € 12,4 miljoen met kort geld mocht financieren.

In 2020 zijn zeven kasgeldleningen van gemiddeld € 8,5 miljoen aangetrokken. Deze hadden een looptijd van gemiddeld 33 dagen en een rente van ca. -0,15%.

Renterisiconorm

De renterisiconorm heeft tot doel om binnen de portefeuille aan langlopende leningen een overmatige afhankelijkheid van de rente in een zeker jaar te voorkomen. Omdat te bereiken mag het totaal aan renteherzieningen en aflossingen op grond van deze norm niet meer dan 20% zijn van het begrotingstotaal. De GR DG&J heeft echter in 2020 geen opgenomen leningen, waardoor deze norm niet van toepassing is.

Kredietrisico's

De GR DG&J heeft één uitzetting (o.a. verstrekte geldleningen) en geen leningen waarop door haar een borgstelling is afgegeven. De uitzetting heeft betrekking op een lening die is verstrekt aan de Coöperatie Ambulancezorg Zuid-Holland. De lening heeft te maken met de overgedragen activa van de Regionale Ambulance Voorziening naar de Coöperatie Ambulancezorg Zuid-Holland per 1.1.2019. De lening kent een beperkte looptijd tot en met 2022.

Financiering

In de met de BNG afgesloten Financieringsovereenkomst fungeert de rekening van de RAV als hoofdrekening. Naast een rekening voor de DG&J zijn er twee rekeningen opgenomen ten behoeve van de SOJ. Eén rekening bevat het inkomend- en uitgaand betalingsverkeer van de SOJ zelf; de andere rekening houdt verband met betalingen en afrekeningen zoals deze door Stipter worden verstrekt.

De BNGkredietlimiet voor het gehele stelsel van bankrekeningen bedraagt € 5 miljoen.

Relatiebeheer

De Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) is huisbankier van de GR DG&J.

Administratieve Organisatie

Via een DVO zijn de treasury-activiteiten belegd bij het SCD, welke met name zijn gericht op het reguliere betalingsverkeer van de GR DG&J.

Schatkistbankieren

Eind 2013 is het verplicht schatkistbankieren ingevoerd. Toegestaan blijft dat decentrale overheden een bedrag van 0,75% van het begrotingstotaal buiten de Schatkist mogen houden, het zogenoemde drempelbedrag. Het drempelbedrag, voor 2020 berekend op € 1.135.000 mag als gemiddeld creditbedrag per kwartaal niet overschreden worden. In onderstaande tabel staat per kwartaal aangegeven wat het gemiddelde positieve banksaldo was.

(bedragen x € 1.000)

Beauregard x 0 1000

1. Benutting drempelbedrag Schatkistbankieren 2020:				
Begrotingstotaal	€ 151.272			
Wettelijk percentage	0,75%			
Drempelbedrag	€ 1.135			
2. Kwartaaluitkomsten benutting drempelbedrag 2020:				
	1e kwartaal	2e kwartaal	3 ^{de} kwartaal	4 ^{de} kwartaal
Gemiddeld positieve banksaldi	€ 857	€ 815	€ 936	€ 713

Het drempelbedrag is in 2020 niet overschreden.

De in 2019 door de VNG-IPO-UVW gedane oproep tot vereenvoudiging van het verplichte schatkistbankieren, heeft in 2020 nog niet geleid tot een andere invulling van het schatkistbankieren.

3.4 Bedrijfsvoering

In deze paragraaf wordt ingegaan op de organisatie van de GR DG&J, personeel, verzuim, en financiën.

De Gemeenschappelijke Regeling bestaat uit de volgende organisatieonderdelen:

De organisatieonderdelen geven, elk op hun eigen terrein, invulling aan de aan hen toebedeelde taken. De Dienst Gezondheid & Jeugd (DG&J) doet dit op het gebied van publieke en preventieve gezondheidszorg (GGD-taken) en aan taken op het gebied van leerplicht en voortijdig schoolverlaten en Veilig Thuis. Bij de GGD-taken is ook de COVID-19 uitvoeringorganisatie ondergebracht. De Regionale Ambulance Voorziening Zuid-Holland Zuid (RAV) draagt zorg het detacheren van personeel naar de Coöperatie AmbulanceZorg ZHZ en de Service Organisatie Jeugd (SOJ) geeft invulling aan een aantal essentiële taken op het gebied van de jeugdzorg.

Dienst Gezondheid en Jeugd (DG&J)

Personeel

In 2020 is op HRM gebied een enorme prestatie geleverd. Gepland waren zaken als de invoering van de WNRA, het aanbesteden van de broker functie voor inhuur derden en de implementatie van een nieuw HRM systeem. Stuk voor stuk zaken die een organisatiebrede impact hebben en de nodige inspanning en zorgvuldigheid vragen. Stuk voor stuk gerealiseerd.

En daarbovenop is een nieuw cluster vormgegeven rond de bestrijding van COVID-19. Dit leidde tot een verdubbeling van de omvang van de organisatie voor het kunnen uitvoeren van testen, het doen van bron-en contactonderzoek, het voorzien in een call-center, backoffice voor de administratie en het zetten van vaccinaties. Ruim 250 nieuwe collega's, vrijwilligers, parttimers en full-timers voor nieuwe taken en nieuwe functies. Niet voor 5 dagen/week en op kantoortijden maar 7 dagen per week op de tijden die nodig zijn.

Dat betekent nogal wat, voor wat betreft het opstellen van functieprofielen, waardering, werving & selectie en (salaris-)administratie.

Het SCD die onder meer de ondersteuning op het gebied van HRM aan ons levert, heeft hierin haar rol goed opgepakt en doet dat nog steeds.

Van een 'rustig' vaarwater is op dit vlak nog zeker geen sprake. De bezetting voor de priklocaties wordt momenteel (februari 2021) gerealiseerd en die voor de testlocaties en BCO/backoffice periodiek herijkt.

Ziekteverzuim

Het streven was om de verzuimcijfers van de dienst op of onder de 5% uit te laten komen. Dat is gerealiseerd.

Ziekteverzuim 2016	Ziekteverzuim 2017	Ziekteverzuim 2018	Ziekteverzuim 2019	Ziekteverzuim 2020	Meldingsfrequentie 2020
5,9 %	7,7 %	5,5 %	5.2 %	4.6 %	0,49

Communicatie

Voor 2020 was onder meer voorzien dat de merkenstrategie verder werd ingevuld en de website (die gedateerd was) zou worden vervangen. COVID-19 heeft echter een enorm beslag gelegd op de capaciteit en het ook noodzakelijk gemaakt om deze uit te breiden.

De ontwikkeling van de website is getemporeerd en de focus van de communicatie functie is vooral gelegd op de GGD-taken rond infectieziektebestrijding. Ook hier geldt dat er 7 dagen/week hard gewerkt is om onze burgers, besturen, pers en collega's van informatie te voorzien die betrouwbaar en eenduidig is en afgestemd met partners zoals VWS, het RIVM, de Veiligheidsregio en de GGD-GHOR, dat is vormgegeven met onder meer het call center, persberichten, 'early warning berichten, flyers, huis aan huis en via de website.

Huisvesting

Op het gebied van huisvesting was gepland om voor Veilig Thuis meer ruimte te realiseren en deze ook efficiënter in te richten. Het eerst is gerealiseerd maar de voorziene investering (waar ook een voorbereidingskrediet voor is aangevraagd) zal in 2021 gedaan worden.

In het kader van COVID-19 zijn diverse maatregelen getroffen op de bestaande locaties om deze 'veilig' te kunnen gebruiken.

Voor het huisvesten van de 'nieuwe' collega's was het ook noodzakelijk om aanvullende ruimte te huren op het HNK-gebouw waar we ook 7 dagen/week terecht kunnen. Ook de gemeente Dordrecht was bereid om een etage beschikbaar te stellen in het Stadskantoor waarvan dankbaar gebruik wordt gemaakt.

Verder is door de gemeente Dordrecht meegeholpen aan het beschikbaar stellen en realiseren van de eerste testlocaties. Inmiddels zijn er 3 locaties (1 per 'regio') ingericht en bieden deze de landelijk afgesproken testcapaciteit.

Eenzelfde aanpak en verdeling wordt ingevuld voor de priklocaties.

Het mag duidelijk zijn dat er ook hier een grote inspanning is verricht ten aanzien van locatiekeuze, inrichting, beheer en beveiliging.

ICT

Voor de ICT infrastructuur wordt gebruik gemaakt van de dienstverlening van het SCD. In 2020 zijn we zowel voor het werken op afstand als ook het 'online' krijgen van de nieuwe huisvesting, test- en vaccinatielocaties goed door het SCD gefaciliteerd.

Er is, samen met OZHZ, gewerkt aan een programma van eisen waarin we zo concreet mogelijk hebben benoemd wat we nodig hebben op ICT gebied. We zijn met het SCD in gesprek om vast te stellen of en tegen welke voorwaarden/kosten hieraan invulling kan worden gegeven.

Privacy

Een belangrijk thema voor 2020 was de structurele invulling en uitvoering van het privacy beleid wat voortkomt uit de wettelijke eisen die de algemene verordening gegevensbescherming (AVG) aan onze organisatie stelt. De GR DG&J heeft voor de uitvoering van haar brede takenpakket zowel toegang tot privacygevoelige informatie, verwerkt deze zelf en deelt deze met haar ketenpartners.

In 2020 is gewerkt aan verdere bewustwording, communicatiemiddelen en ook capaciteit. Zie hiervoor ook de bijdrage van de Functionaris Gegevensbeheer aan dit verslag.

Financiën

De resultaten van de DG&J zijn de afgelopen jaren positief. Dat is een resultaat van zowel behoedzaam ramen vooraf als ook een gerichte en kritische bewaking van de budgetten gedurende het jaar.

Dat vroeg in 2020 een extra inspanning omdat met de bestrijding van COVID-19 omvangrijke personele en materiele uitgaven gedaan zijn die niet in de oorspronkelijke begroting konden worden voorzien. Daarnaast zijn er ook uitgaven niet gedaan en ontvangsten niet gerealiseerd.

Met de dwingende spoed die moet worden betracht voor het realiseren van test- en vaccinatielocaties en de hieraan gerelateerde dienstverlening (beveiliging, verkeersregelaars, schoonmaak ed.) was en is het nodig om af te wijken van het reguliere aanbestedingsbeleid.

Dat is gedocumenteerd en ook middels een afwijkbesluit door het DB bekrachtigd. Hetzelfde geldt overigens voor de 24 andere GGD-en.

Omdat het nog onduidelijk is voor hoe lang en met welke intensiteit (groei/afname) de DG&J haar rol in de bestrijding van COVID-19 moet invullen is het ook lastig om een afweging te maken of en welke dienstverlening, al dan niet Europees, moet worden aanbesteed.

Uitgangspunt voor de vergoeding van de meerkosten door VWS is dat de GGD over de in 2021 gerealiseerde activiteiten geen (financieel) resultaat behaalt. Dat uitgangspunt is ook toegepast bij de totstandkoming van de jaarstukken en zo transparant mogelijk gemaakt.

Voor de (naar verwachting) over 2022 door het bestuur af te geven rechtmatigheidsverklaring is een intern controleplan ontwikkelt waarin we samen met de SOJ optrekken.

Kwaliteit en audits

In maart 2020 heeft Lloyds de DG&J bezocht in het kader van de certificering op basis van de landelijke norm voor Harmonisatie Kwaliteitszorg (HKZ). Daarbij is vastgesteld dat ons kwaliteitssysteem zowel in opzet, bestaan als werking voldoet. Voor een drietal punten op het terrein van de bedrijfsvoering zijn aanbevelingen gedaan welke zijn opgevolgd. In april 2021 is een vervolgonderzoek gepland.

Benchmark

Op 4 december 2020 is door GGD-GHOR de landelijke benchmark GGD-en gepubliceerd op de website van GGD GHOR Nederland <https://ggdghor.nl/thema/benchmark-ggden/>. De benchmark verschijnt om de twee jaar en in dit rapport worden de benchmark resultaten over het jaar 2019 weergegeven. In dit jaar was er nog geen sprake van COVID-19.

Bij het 'vergelijken' van de indicatoren moet in aanmerking worden genomen dat de GGD-en niet uniform zijn vormgegeven, regionaal en lokaal maatwerk leveren en taken al dan niet zelfstandig uitvoeren (JGZ).

Er kan gesteld worden dat de GGD ZHZ als kleinere GGD, goed scoort in vergelijking met de andere 25 GGD'en. Op veel indicatoren scoren we op het landelijk gemiddelde of iets daarboven.

Op het gebied van bedrijfsvoering is de inzet (in fte) op personeel/financieel gebied relatief laag maar dat laat zich verklaren doordat we daarin ondersteund worden door het SCD.

Regionale Ambulance Voorziening (RAV)

Organisatie

Met ingang van 1 januari 2019 is de uitvoering van de taken op het gebied van de ambulancezorg ondergebracht in de Coöperatie AmbulanceZorg ZHZ U.A. (CAZ). Medewerkers van de DG&J onderdeel RAV die, na 1 april 2018 in dienst zijn getreden, zijn met ingang van 1 april 2019 in dienst getreden van de CAZ. In verband met hoge frictiekosten zijn alle medewerkers die al voor 1 april 2018 in dienst waren bij de DG&J onderdeel RAV nog in dienst bij de DG&J. Deze medewerkers worden vanuit de DG&J gedetacheerd aan de Coöperatie. De afspraken hierover zijn vastgelegd in een dienstverleningsovereenkomst en in individuele detacheringsovereenkomsten.

Personeel

Hieronder is het verloop van de personele bezetting van de RAV in 2020 weergegeven.

Bezetting 1-1-2020	Bezetting 31-12-2020
151,6	137,8

Bovengenoemde aantallen zijn bruto, dus inclusief medewerkers met FLO en niet-actieven. Nieuwe medewerkers worden direct aangenomen binnen de CAZ. Het aantal gedetacheerde medewerkers zal dan ook als gevolg van verloop steeds kleiner worden.

Serviceorganisatie Jeugd (SOJ)

Algemeen / organisatiestructuur

De serviceorganisatie is een kleine regie organisatie voor de Jeugdzorg in ZHZ. De kaders voor de bedrijfsvoering zijn vastgelegd in het inrichtingsplan. De organisatie van de serviceorganisatie is volledig ingericht. De Serviceorganisatie bestaat uit de volgende onderdelen:

- Directie
- Inkoop en Beleid
- Informatievoorziening en secretariaat
- Financiën

Administratieve organisatie en interne controle

De processen zijn adequaat ingericht, beschreven en opgenomen in het handboek van de Serviceorganisatie. Periodiek worden de processen en beschrijvingen daarvan geëvalueerd en indien nodig bijgesteld. De verbeterde informatievoorziening en data-analyse hebben het mogelijk gemaakt, onder andere middels signaleringslijsten, meer controle uit te oefenen op de correcte werking van interne processen en declaraties door zorgaanbieders. Hier zijn over de periode 2015-2019 significante bedragen gecrediteerd door aanbieders.

Tevens heeft dit geleid tot een correctere wijze van declareren door aanbieders met ingang van 2020. Daarnaast wordt middels een steekproef controle uitgevoerd op de rechtmatigheid van PGB en zorg geleverd door aanbieders met een regio omzet van minder dan 100k (deze aanbieders hoeven geen accountantsverklaring af te geven). Verder wordt met ingang van 2021 een intern controleprogramma uitgevoerd, dat mede dient ter onderbouwing van de in te voeren rechtmatigheidsverantwoording door het bestuur. Dit betreft een uitgebreide lijncontrole op het proces van beschikking tot betaling zorgfactuur, afdelingskosten inclusief controle aanbestedingsregels en subsidies. Naast rechtmatigheidsaspecten pakt deze controle ook de getrouwheidsaspecten mee.

Informatisering en automatisering (Informatievoorziening)

De processen en in het bijzonder het berichtenverkeer met zorgaanbieders en overige partijen is volledig ingericht. De Serviceorganisatie volgt hierbij de landelijke standaarden. Alhoewel de decentralisatie van de jeugdhulp tot een aanzienlijke administratieve last voor zorgaanbieders heeft geleid, is de administratieve last in ZHZ tot het minimaal mogelijke beperkt gehouden en zijn innovatie maatregelen doorgevoerd ter ontlasting van aanbieders (faciliteren onderaannemerschap). In 2020 is veel ervaring opgedaan met het gebruik van dashboards, het ontsluiten en verstrekken van informatie, analyses en maandelijkse rapportages aan gemeenten en jeugdteams en het gezamenlijk bespreken van de beelden die hieruit naar voren komen. Dit heeft veel toegevoegde waarde opgeleverd voor de sturing op jeugdhulp door gemeenten.

Financiële informatiepositie en stuurbaarheid

Medio 2020 is door de Serviceorganisatie een forecastmodel ontwikkeld waarbij per gemeente een prognose gemaakt wordt. In de eerste helft van 2021, na ontvangst en verwerking van de definitieve productieverantwoordingen van zorgaanbieders zal meer duidelijkheid komen over de betrouwbaarheid en daarmee bruikbaarheid van het model. Daarnaast zijn tijdige declaraties van groot belang voor inzicht in de ontwikkeling van het jeugdhulp gebruik. In 2021 wordt de onderhanden werk financiering voor aanbieders afgebouwd. Dit zal een prikkel opleveren voor tijdiger declareren. De boetebepaling op niet tijdig declareren wordt vanwege de coronacrisis niet toegepast.

Personeel

Bezetting ultimo 2020	Formatie 2020	Formatie 2021
27,0	23,0	23,0

De bezetting in 2020 was 4 fte hoger dan formatie vanwege extra inzet voor het inkoop traject, jeugdhulp naar voren en vervanging voor langdurig ziekteverzuim.

Ziekteverzuim

Ziekteverzuim 2020	Geraamd ziekteverzuim 2020	Geraamd ziekteverzuim 2021
5,47 %	8,0 %	4,0 %

Het verzuim (exclusief zwangerschapsverlof) over 2020 is 5,47 procent, waarvan 3,18 procent langdurig verzuim van meer dan een jaar. Vorig jaar was het verzuim 12,8 procent. Een langdurig zieke is uitgestroomd in 2020 (WIA). Er zijn twee langdurig zieken, waarvan één gedeeltelijk sinds 2019 vanwege medische oorzaak. De ander betreft een nieuwe situatie. De verwachting is dat de twee huidig langdurig ziektegevallen doorlopen in 2021.

Kansen en bedreigingen

De kansen zijn met name gelegen in de effecten van de maatregelen uit de Omdenknottitie en het Aanjaagplan jeugdhulp ZHZ, inclusief de nieuwe inkoop 2022 met afspraken over genormeerde zorginzet en vermindering van de kosten per jeugdige. De belangrijkste bedreiging is dat deze effecten later zichtbaar worden of uitblijven dan wel worden overschaduwed door een grotere stijging van de jeugdhulpvraag.

Follow-up bevindingen accountant jaarrekening en managementletter (ML)

De accountant heeft in haar ML bij de interimcontrole 2020 een aantal aanbevelingen gedaan. Deze zijn voor het grootste deel gelijk aan vorig jaar. Naar aanleiding van de aanbevelingen heeft de SOJ een position paper opgesteld inclusief een voorstel voor welke maatregelen worden opgevolgd en welke niet. Twee van de drie belangrijkste knelpunten betroffen controle op de prestatielevering PGB en aanbieders met een regio omzet van minder dan € 100.000 die vrijgesteld zijn van een accountantsverklaring. De laatste wordt al opgepakt over de geleverde zorg in het jaar 2020 door steekproefsgewijze controle door onze accountant. Voor controle op PGB is in 2020 al een pilot uitgevoerd en zal met ingang van 2021 een controle toereikend op omvang, diepgang en dossiervorming worden uitgevoerd. De aanbevelingen aangaande uitvoering 4 ogen principe, vastlegging en woonplaatsbeginsel worden niet overgenomen vanwege de afweging op gelopen risico en kosten. Alternatieve instrumenten worden ingezet.

3.5 Verbonden partijen

Met ingang van 1 januari 2019 is de Coöperatie Ambulancezorg Zuid-Holland Zuid (CAZ) opgericht. Naast de ziekenhuizen Erasmus Medisch Centrum (EMC) en Albert Schweitzer Ziekenhuis (ASZ) is de DG&J lid in deze zelfstandige coöperatie. In deze coöperatie is de uitvoering van de taken rondom ambulancezorg ondergebracht. De DG&J blijft tot 2021 vergunninghouder voor de ambulancezorg in de regio Zuid-Holland Zuid.

Algemene informatie	
Vestigingsplaats	Papendrecht
Openbaar belang dat wordt behartigd	De Coöperatie Ambulancezorg Zuid-Holland Zuid (CAZ) is een transparante zorginstelling, met professionele medewerkers, die hoogwaardige ambulancezorg verleent. We werken samen met partners in de ketens van zorg en openbare veiligheid.
Omvang van financieel belang	De CAZ is een coöperatie UA, dus met uitgesloten aansprakelijkheid. De DG&J is lid van de coöperatie, maar betaalt geen contributie.
Deelnemende partijen	De leden van de CAZ zijn behalve de DG&J de ziekenhuizen Erasmus Medisch Centrum (EMC) en Albert Schweitzer Ziekenhuis (ASZ)
Beleidsinformatie	
Verbonden doelstelling	
Actuele opgaven van de verbonden partij	- Verlenen hoogwaardige ambulancezorg - Samenwerking in de ketens van zorg en openbare veiligheid
Financiële informatie	
Eigen vermogen verbonden partij aan het begin en einde van het begrotingsjaar	Cijfers voor het jaar 2020, 2021 en 2022 zijn niet beschikbaar. Eigen vermogen 1-1-2019: € 2.706.771 Eigen vermogen 31-12-2019: € 2.484.585
Vreemd vermogen verbonden partij aan het begin en einde van het begrotingsjaar	Vreemd vermogen 1-1-2019: € 3.904.675 Vreemd vermogen 31-12-2019: € 17.804.972
Financieel resultaat (2020)	Financieel resultaat 2020: nog niet bekend
Verwacht financieel resultaat (2021)	Verwacht financieel resultaat 2021 en 2022: € 0,-

3.6 Rechtmatigheid

Volgens artikel 28 BBV moeten begrotingsoverschotten en tekorten goed herkenbaar in de jaarstukken worden verantwoord. De GR DG&J heeft ervoor gekozen deze verantwoording op te nemen bij de producten in de programmaverantwoording (hoofdstuk 2 van de jaarstukken). De (materiële) afwijkingen van de verantwoording ten opzichte van de begroting 2020 zijn gemeld aan het bestuur via bestuursrapportages.

In de vergadering van het Algemeen Bestuur van 3 december 2020 is het controleprotocol voor 2020 vastgesteld. Het normenkader bij het begrotingscriterium is als volgt:

- a. *Bij de staat van baten en lasten:* Van begrotingsonrechtmatigheid is sprake indien het totaal van de baten of de lasten per programma met minimaal € 100.000 is overschreden c.q. onderschreden. In de rapportage worden de verschillen boven deze drempel verantwoord;
- b. *Bij investeringen:* Van begrotingsonrechtmatigheid is sprake indien het toegestane investeringsvolume per programma met minimaal € 100.000 of 10% is overschreden. In het rapport van bevindingen worden de verschillen boven deze drempel verantwoord.

Bij de jaarstukken vindt een analyse van de verschillen ten opzichte van de begroting plaats, conform artikel 28 van het BBV. Bij de analyse moet in ieder geval aan de volgende elementen aandacht worden besteed:

- de oorzaak van de afwijking;
- de relatie met de prestaties;
- de passendheid in het beleid;
- de dekking vanuit andere programma's (alternatieve dekking);
- mogelijke eerdere informatievoorziening over de afwijking aan het Algemeen Bestuur;
- eventueel de mate van verwijtbaarheid.

Bij de overschrijdingen dient aangegeven te worden welke van de volgende twaalf soorten van begrotingsonrechtmatigheid aan de orde is.

1. Onjuist programma, product, budget;
2. Onjuist begrotingsjaar;
3. Extra kosten gedekt door baten c.q. minder baten gecompenseerd door minder kosten;
4. Extra kosten of minder baten, tijdig gesignaleerd;
5. Extra kosten of minder baten, achteraf onrechtmatig;
6. Extra uitgaven door hogere doorbelasting vanuit de kostenplaatsen;
7. Fout in de begroting;
8. Extra kosten of minder baten, niet tijdig gesignaleerd;
9. Extra kosten of minder baten, opzettelijk stil gehouden;
10. Extra investeringen, kosten komen later (afschrijvings- en financieringslast);
11. Extra kosten door niet passende activiteiten;
12. Minder kosten, maar te lage passende activiteiten.

De oorzaken genoemd onder 1 tot en met 7, zijn niet van invloed op de strekking van de controleverklaring. De oorzaken die onder de punten 8 tot en met 12 worden genoemd zijn dat in principe wel en kunnen bij het vaststellen van de jaarstukken alsnog worden goedgekeurd. De tolerantie van onrechtmatigheid is door het Algemeen Bestuur bepaald op 1% van de totale lasten. Dit is een bedrag van ongeveer € 1,8 miljoen.

Uit onderstaande tabel blijkt dat de GR DG&J binnen de gestelde limiet blijft.

(bedragen x € 1.000)

Bedragen x € 1.000/

Programma	Afwijking	Onrechtmatig	Soort onrechtmatigheid en toelichting	Oordeel
Dienst Gezondheid en Jeugd				
Publieke Gezondheid	-9.615	0	De resultaten zijn positief of vallen onder de grens van € 100.000 of ze worden gecompenseerd door hogere inkomsten. Gelet op het protocol heeft e.e.a. geen invloed op de strekking van de controleverklaring.	Rechtmatig
Maatschappelijke zorg	-36	0		Rechtmatig
Onderwijs en aansluiting arbeidsmarkt	155	0		Rechtmatig
Jeugdgezondheidszorg	118	0		Rechtmatig
Kennisprogramma	336	0		Rechtmatig
Algemene Dekkingsmiddelen	-2.684	0		Rechtmatig
Regionale Ambulance Voorziening				
Ambulancehulpverlening	-741	0	De hogere lasten worden gecompenseerd door hogere baten.	Rechtmatig
Serviceorganisatie Jeugd				
Serviceorganisatie Jeugd	-37	0	De hogere lasten worden gedekt door aanvullende gemeentelijke bijdrage. Vanwege resultaatbepaling is het saldo hierdoor € 0.	Rechtmatig
Totaal	-12.504	0		

3.7 Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG)

Inleiding

Het coronajaar 2020 betekende ook veel voor de bescherming van persoonsgegevens binnen de DG&J. De inrichting van nieuwe werkprocessen voor het bestrijden van de pandemie bracht ook de introductie van nieuwe systemen en applicaties met zich mee. CoronIT voor de registratie van testafspraken en resultaten van die testen en HPZone Light voor het bron- en contactonderzoek. Daarnaast was er ook de lancering van de Coronamelder.

Al deze nieuwe systemen zijn landelijk ingevoerd. Op nationaal niveau vond dan ook intensief overleg en samenwerking plaats tussen GGD'en, GGD GHOR Nederland en het ministerie van VWS over de omgang met persoonsgegevens en de beveiliging van informatie.

Op lokaal niveau betekende corona ook veel voor andere afdelingen binnen de DG&J, bijvoorbeeld Veilig Thuis waar de coronamaatregelen ervoor zorgden dat fysiek bezoek moeilijker werd. Dit leidde tot de binnen deze afdeling tot versnelde introductie van videobellen met cliënten.

Testen

Voor het testen – formeel geen wettelijke GGD-taak – is een nieuw proces ingericht waarbij gebruikt wordt gemaakt van CoronIT.

Dit systeem is zeer privacygevoelig vanwege de gezondheidsgegevens die erin staan en vanwege het feit dat het ook gebruikt wordt door partijen in de landelijke schil. Vooral de (ruime) toegang als de controle op die toegang zijn aandachtspunten gebleken. Door GGD GHOR Nederland is een privacy risico-analyse opgeleverd waarvoor ook de functionaris gegevensbescherming van de DG&J input heeft gegeven.

Bron- en contactonderzoek

De piekbelasting voor het BCO-team maakte het noodzakelijk dat werd opgeschaald en ook landelijk verschillende organisatie namens de GGD'en bron- en contactonderzoek zijn gaan uitvoeren. Daarvoor zijn privacyconvenanten opgesteld en getekend tussen de GGD'en en GGD GHOR Nederland, dat zorgde voor contractering en training van de landelijke medewerkers. In deze convenanten staan afspraken over het melden van datalekken en verantwoordelijke omgang met persoonsgegevens.

Coronamelder

De zomermaanden hebben in het teken gestaan van het zo privacyvriendelijk mogelijk maken van de Coronamelder-app. Dit zowel op technisch als juridisch gebied en met de focus op toepassing in de praktijk. De Functionaris Gegevensbescherming van de DG&J heeft bijgedragen aan de bijbehorende privacy risico-analyse (DPIA) en heeft een advies geschreven dat samen met adviezen van andere GGD'en aan de Tweede Kamer is gepresenteerd.

Datalekken

De DG&J registreert alle interne beveiligingsincidenten in een register en doet melding bij de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) van datalekken conform de AVG. In 2020 heeft de Dienst Gezondheid & Jeugd 11 beveiligingsincidenten geregistreerd. Drie datalekken zijn gemeld bij de Autoriteit Persoonsgegevens. Dit zijn minder gemelde datalekken dan in voorgaande jaren en meer interne beveiligingsincidenten. Een mogelijke oorzaak hiervan is, dat meer tijdelijke coronawerkzaamheden zijn uitgevoerd door vaste medewerkers die normaliter andere reguliere taken hadden, waardoor aanpassingen nodig waren in de autorisaties. Ook zijn in de eerste coronagolf veel reguliere werkzaamheden stil komen te liggen, waardoor bijvoorbeeld op het gebied van Leerplicht en Kinderopvang minder datalekken zijn geweest. Ook voor nieuwe medewerkers zijn aanpassingen noodzakelijk geweest in de toegang tot gegevens. Te ruime toegang is daarbij een aantal malen gemeld en direct stopgezet.

Van de 3 bij de AP gemelde datalekken, is er één ontstaan in de landelijke schil bij de coronabestrijding. In andere gevallen betrof het verkeerd verzonden e-mail en te ruime toegang tot informatie waarvoor aanpassingen zijn gedaan in de autorisaties.

3.8 COVID-19 paragraaf

In een Bestuurlijk Overleg tussen VWS, VNG en GGD GHOR zijn afspraken gemaakt over de verantwoording van de COVID-19 naar VWS. Onderdeel van deze afspraken is dat de GGD'en in hun jaarverslag een paragraaf opnemen over de COVID-19. In deze paragraaf wordt aangegeven hoe de COVID-19 uitvoeringsorganisatie binnen Zuid-Holland Zuid is vormgegeven en word weergegeven wat de financiële omvang is van COVID-19 binnen de DG&J.

COVID-19 uitvoeringsorganisatie zhz

De verspreiding van COVID-19 wereldwijd en in Nederland heeft grote impact op de inwoners van en werkzame personen in de regio Zuid-Holland Zuid (ZHJ).

1. De eerste opdracht voor de Dienst Gezondheid & Jeugd van ZHJ is het proces van:
 - a. Telefonische vragen beantwoorden over COVID-19.
 - b. Het inplannen en uitvoeren van de COVID-19 test bij inwoners en werkzame personen in het werkgebied.
 - c. Uitvoeren van bron en contact onderzoek (BCO) bij positief geteste personen.

d. De administratieve afhandeling hiervan.

Bovenstaand proces wordt getoetst aan het Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) toetsingskader. Dit proces zorgt ervoor dat de kwaliteit en continuïteit zijn gewaarborgd, ook bij opschalingen die het gevolg kunnen zijn van kleine of grotere uitbraken.

2. Sinds november 2020 luidt de tweede opdracht voor de COVID-19 uitvoeringsorganisatie het vaccineren van de inwoners van de regio Zuid-Holland ZHZ. Dit betekent:
 - a. Telefonische vragen beantwoorden over het vaccineren en de COVID-19 vaccins.
 - b. Uitvoering geven aan het COVID-19 vaccinatiebeleid ten behoeve van inwoners van de regio Zuid-Holland ZHZ.

Ten eerste is ons uitgangspunt in 2020 geweest een grote bijdrage te leveren aan het veilig wonen, leven en werken in Zuid-Holland Zuid. Wat betekent dat we een opschaalbare organisatie hebben opgezet, die op waakvlam niveau kan branden maar ook volledig aan kan staan. Wat wij willen bereiken is dat wij als GGD en COVID-19 uitvoeringsorganisatie duidelijk zichtbaar en bereikbaar zijn, binnen de gestelde kaders. Dit om een significante en relevante bijdrage te leveren aan de bestrijding van COVID-19 in ons werkgebied.

Het kwaliteitskader, gesteld door de Inspectie Gezondheid en Jeugd is hierbij steeds gehaald. De regelmatige bezoeken van IGJ hebben als resultaat opgeleverd dat we goed aantoonbaar voldoen aan de gestelde normen.

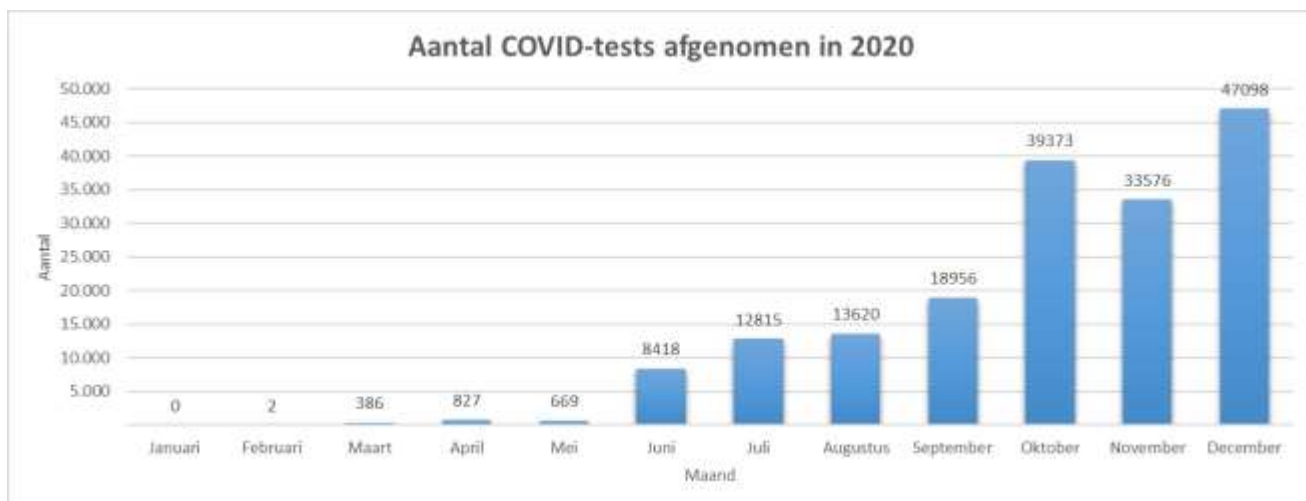
In de opbouwfase van onze organisatie zijn we gestart met enkele medewerkers op het callcentrum, nu schalen we bij drukte op naar veertien medewerkers.

We zijn gestart met één testlocatie, inmiddels beschikken we over drie testlocaties met daarin in totaal 20 testlijnen:

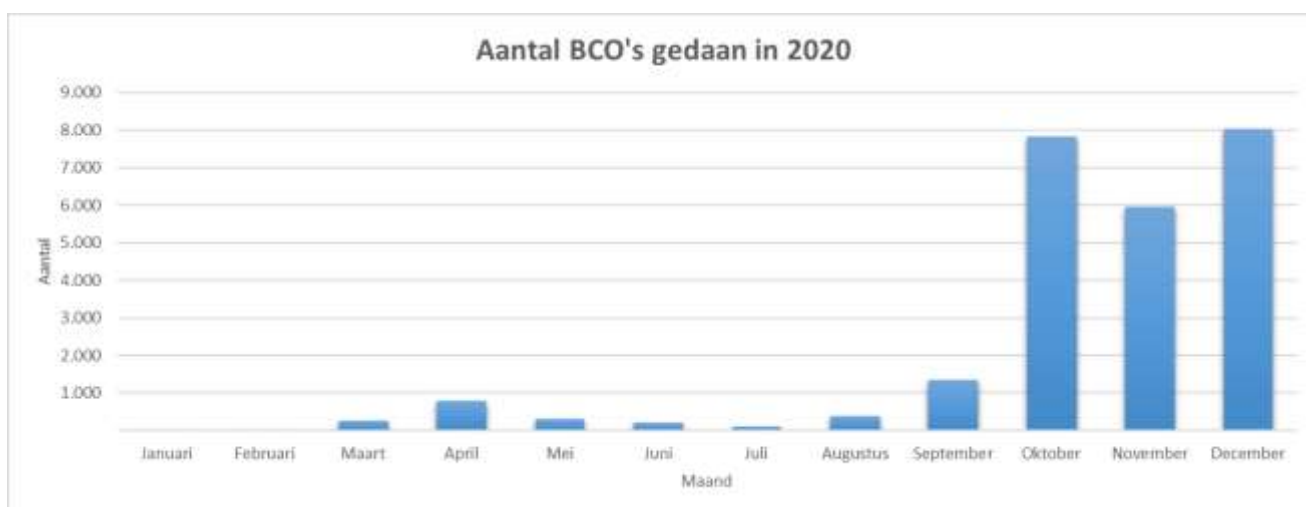
- Dordrecht: Calandstraat 44
- Gorinchem: Edisonweg 9
- Mijnsheerenland: Vrouwenhuisjesweg 1

We zijn in staat om 3.000 testen per dag af te nemen.

Bij de oprichting beschikten we over enkele medewerkers die het bron en contactonderzoek uitvoerden. Op dit moment hebben we vijfenzeftig medewerkers die het bron en contact onderzoek doen. Afhankelijk van de door het land bepaalde werkwijze doen we tussen een half uur tot meer dan acht uur over een onderzoek van een positief geteste inwoner.

In 2020 hebben we twee pieken meegemaakt. Eén in het voorjaar en één in kwartaal vier.

De totale personele omvang voor 2020 ziet er als volgt uit:

Covid uitvoeringsorganisatie in FTE	Q2 2020	Q 3 2020	Q4 2020
Callcentrum (testen, BCO en vaccineren)	5	8	12
Testen	8	20	35
BCO incl artsen	15	35	60
BCO landelijk extern		0	20
Admin bco	2	9	15
Vaccineren		0	20
Overig waaronder ondersteuners, planners en staf	3	4	7
	33	76	169
Cijfers zijn indicatief, komen uit meerdere bronnen			

Onze grootste uitdagingen in 2020 omsloten de volgende dilemma's:

1. Inwoners blijven testen??? Waarom was dit een dilemma?, bron en contactonderzoek uitvoeren? In 2020 toch niet gevaccineerd? waarbij de capaciteit in beschikbaarheid landelijk fluctueert en dit niet altijd haalbaar blijkt te zijn in onze regio. Dit lukt inmiddels wel met testen en het bron en contactonderzoek.
2. Blijven voldoen aan de kwaliteitskaders ook als er snel en veel moet worden opgeschaald met externe medewerkers. Dit lukt ons vaak goed, maar geeft ook gedoe. Zeker toen in december Afas werd geïmplementeerd. Inmiddels hebben we hier drie proces coördinatoren voor aangenomen.
3. Medewerkers de aandacht te geven die nodig is, zodat ze fit, vitaal en met veel plezier hun werk blijven doen, ook al krijgen ze soms te maken met moeilijke situaties en boze mensen die door de aanhoudende maatregelen en persoonlijke omstandigheden buiten proportie reageren op situaties.

Financiën

In 2020 zijn de GGD'en geconfronteerd met extra kosten in verband met het bestrijden en beheersen van COVID-19. Hierbij moet gedacht worden aan personele inzet (testen, BCO), huur van test locaties en van testen. Voor de DG&J gaat het om totaal circa € 12,7 miljoen. Deze lasten bestaan voor € 8,3 miljoen aan personele lasten, € 3,4 miljoen aan laboratorium testen en € 1,0 miljoen aan overige lasten (huur en inrichting test locaties, persoonlijke beschermingsmiddelen (mondmaskers, jassen) en ICT hardware). Gemeenten zijn verantwoordelijk voor infectiepreventie. Dit is vastgelegd in de Wet Publieke Gezondheid. Vanwege de omvang van COVID-19 zijn de lasten van dusdanige omvang dat deze niet gedragen kunnen worden binnen de begroting van een GGD. In een Bestuurlijk Overleg tussen GGD GHOR, VNG en VWS afspraken zijn gemaakt over hoe deze lasten gedekt moeten worden. Hier is afgesproken dat de meerkosten die een GGD maakt verlegd kunnen worden naar VWS. Bij meerkosten gaat het om het totaal van:

- kosten die gemaakt zijn in verband met de COVID-19 die niet gedekt kunnen worden uit de inwonerbijdrage (oa personele inzet teststraten, bco);
- kosten die niet gedekt kunnen worden vanwege (deels) weggevalen opbrengsten (bijv. omzet reizigersvaccinaties, toezicht kinderopvang);
- saldering van kosten waarvoor (deels) externe middelen zijn ontvangen (RIVM vergoeding voor testen, zorgbonus).

Om deze meerkosten te kunnen verleggen, dient op basis van een voorgeschreven format de lasten in beeld te worden gebracht. Het format betreft de tabel hieronder. In blok 1 zijn alle lasten en baten die samen hangen met bron- en contactonderzoek weergegeven. Blok 2 bevat alle lasten en baten die zijn ontvangen in het kader van testen.

De meerkosten en minderkosten die zich hebben voorgedaan op de reguliere DG&J organisatie zijn weergegeven onder Blok 3 en 4. In hoofdstuk 2 zijn deze saldo nader toegelicht. Tot slot is blok 5 weergegeven wat de lasten zijn voor de labonderzoeken die voort zijn gekomen uit de afgenomen testen.

De DG&J heeft totaal aan circa € 3,6 aan COVID-19 gerelateerde baten ontvangen (onder andere RIVM tbv labonderzoeken en VWS-zorgbonus). Het resultaat op de inwonerbijdrage wat volgens de meerkosten richtlijnen ter dekking voor de COVID-19 lasten ingezet dient te worden bedraagt € 0,5 miljoen. Deze meerkosten zijn verlegd naar VWS. Hiermee resteert een negatief saldo van € 8,6 miljoen, wat verlegd wordt naar VWS als meerkosten COVID-19.

(bedragen x € 1)

	Kostensoort	Meerkosten 2020
Blok 1	Bron- en contactonderzoek	4.879.913
Blok 2	Bemonstering	4.256.941
Blok 3	Overige meerkosten	-
	Infectieziekten (IZB)	104.903
	Tuberculosebestrijding (TBC)	359.544
	Medische Milieukunden (MMK)	172.166
	Technische Hygiënezorg (THZ) / Toezicht	-
	Seksuele Gezondheid (inclusief SOA poli)	-328.831
	Reizigerszorg	-
	Gezondheidsbevordering (GB)	750.259
	Algemene Gezondheidszorg (AGZ)	120.458
	Jeugdgezondheidszorg (JGZ), incl. Rijksvaccinatie	-222.568
	Openbare GGZ / Sociaal medische advisering	91.719
	Veilig Thuis	-
	Forensische Zorg (For)	-
	Reguionale Ambulance Voorziening (RAV)	-
	Overig	446.435
	Ondersteuning	-2.208.224
	Subtotaal	-714.139
Blok 4	Minder baten (verrekenend met minder lasten)	-
	Infectieziekten (IZB)	-
	Tuberculosebestrijding (TBC)	-
	Medische Milieukunden (MMK)	-
	Technische Hygiënezorg (THZ) / Toezicht	147.014
	Seksuele Gezondheid (inclusief SOA poli)	-
	Reizigerszorg	39.242
	Gezondheidsbevordering (GB)	-
	Algemene Gezondheidszorg (AGZ)	-
	Jeugdgezondheidszorg (JGZ), incl. Rijksvaccinatie	-
	Openbare GGZ / Sociaal medische advisering	-
	Veilig THuis	-
	Forensische Zorg (For)	-
	Reguionale Ambulance Voorziening (RAV)	-
	Overig	-
	Ondersteuning	-
	Subtotaal	186.256
Blok 5	Laboratoriumkosten	10.710
	Totaal meerkosten 2020	8.619.681

4 Jaarrekening 2020

4.1 Balans GR DG&J

Balans per 31 december 2020 (bedragen x € 1,-)				
ACTIVA	2020		2019	
VASTE ACTIVA				
Materiële vaste activa		778.248		850.153
Investerings met economisch nut				
overige investeringen met een economisch nut	778.248		850.153	
Financiële vaste activa		2.168.574		34.379
Overige langlopende leningen	2.168.574		34.379	
TOTAAL VASTE ACTIVA		2.946.822		884.532
VLOTTENDE ACTIVA				
Voorraden		30.661		52.788
Gereed product en handelsgoederen	30.661		52.788	
Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar		11.609.101		8.240.110
Vorderingen op openbare lichamen	3.506.473		4.040.396	
Rekening-courantverhouding met het Rijk	8.000.000		0	
Overige vorderingen	102.628		4.199.715	
Liquide middelen		799.827		1.094.143
Kas				
Banken	799.827		1.094.143	
Overlopende activa		33.422.089		30.992.902
TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA		45.861.678		40.379.943
TOTAAL ACTIVA		48.808.500		41.264.476

Balans per 31 december 2020

(bedragen x € 1,-)

PASSIVA	2020		2019	
VASTE PASSIVA				
Eigen vermogen		3.113.976		4.772.168
Reserves:				
Algemene reserve	500.000		464.836	
Overige bestemmingsreserves	2.486.416		2.812.231	
Gerealiseerd resultaat volgend uit het ovz van baten en las	127.560		1.495.102	
Voorzieningen		1.629.848		1.456.028
Overige voorzieningen	1.629.848		1.456.028	
Vaste schulden met een rentetypische looptijd ≥ 1 jaar		0		0
Onderhandse leningen van:				
Overige binnenlandse sectoren	0		0	
TOTAAL VASTE PASSIVA		4.743.824		6.228.196
VLOTTENDE PASSIVA				
Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jaar		11.797.908		6.455.849
Overige kasgeldleningen	10.000.000		5.000.000	
Banksaldi	0		0	
Overige schulden	1.797.907		1.455.850	
Overlopende passiva		32.266.769		28.580.430
TOTAAL VLOTTENDE PASSIVA		44.064.676		35.036.279
TOTAAL PASSIVA		48.808.500		41.264.476

4.2 Het overzicht van baten en lasten

(bedragen x € 1.000)

	Actuele begroting 2020			Realisatie 2020			Afwijking 2020		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Publieke gezondheid	7.304	4.133	-3.171	16.919	7.526	-9.392	-9.615	3.393	-6.221
Veilig Thuis	6.131	7.148	1.018	6.167	7.033	866	-36	-115	-151
Onderwijs en aansluiting arbeidsmarkt	1.904	2.400	496	1.750	2.255	505	155	-145	9
Jeugd(-gezondheidszorg)	11.803	11.907	104	11.685	11.907	223	118	0	118
Bestuur en organisatie	1.053	272	-781	717	271	-446	336	-1	335
Regionale Ambulance Voorziening	11.185	11.185	0	11.926	11.926	0	-741	741	0
Serviceorganisatie Jeugd	114.751	114.751	0	121.050	121.050	0	-6.299	6.299	0
Algemene dekkingsmiddelen	9.766	11.799	2.033	12.290	18.970	6.680	-2.524	7.171	4.648
Saldo baten en lasten	163.897	163.595	-302	182.502	180.938	-1.564	-18.605	17.343	-1.262
Mutaties reserves	0	302	302	105	1.797	1.692	-105	1.495	1.390
Gerealiseerd resultaat	163.897	163.897	0	182.608	182.735	128	-18.710	18.838	128

Het resultaat van de SOJ is als vordering op de gemeente in de jaarstukken verwerkt, waardoor dit niet in bovenstaande tabel tot uitdrukking komt.

In paragraaf 2 Programmaverantwoording is per onderdeel op hoofdlijnen een toelichting gegeven op bovenstaande afwijkingen. Daarnaast is in paragraaf 2, specifiek paragraaf 2.4, een specificatie opgenomen van de algemene dekkingsmiddelen.

Overzicht van incidentele baten en lasten

De provincie Zuid-Holland toetst de gemeenten op duurzaam financieel evenwicht. Een belangrijk criterium hierbij is dat er sprake moet zijn van materieel evenwicht, wat inhoudt dat de structurele lasten ten minste worden gedekt door structurele baten. Tot de incidentele baten en lasten worden de baten en lasten gerekend die zich gedurende maximaal drie jaar voordoen.

(bedragen x € 1.000)

Onderdeel	Omschrijving	Incidentele lasten		Incidentele baten	
		Werkelijk	Geraamd	Werkelijk	Geraamd
DG&J	Omgevingswet	111	240	111	240
DG&J	Geschil belastingdienst			37	
DG&J	Voorziening bovenformatieven 2013, storting		131		
	Totaal	111	371	148	240

Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves

De DG&J kent geen structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves.

4.3 Taakvelden

Met ingang van 2018 zijn gemeenschappelijke regelingen verplicht om de begroting, naast de inrichting die zij zelf kiest, ook op basis van verplichte taakvelden te presenteren. Door op deze wijze de begroting te presenteren kan de begroting worden vergeleken met andere openbare lichamen. In totaal zijn acht hoofdtaakvelden te onderscheiden. Voor de GR DG&J is een beperkt aantal hoofdtaakvelden daadwerkelijk van toepassing. In bijlage 4 is weergegeven welk onderdeel van de jaarstukken aan welk taakveld toegerekend wordt. De acht taakvelden zijn:

- (bedragen x €1.000,-)

In bijlage 4 zijn de baten en lasten per taakveld voor zowel de begroting als voor de jaarrekening weergegeven. Daarnaast is in deze bijlage de verdeling van de programma's naar taakvelden opgenomen.

Op grond van de Europese begrotingsregels mag het landelijk EMU-tekort (het gezamenlijk tekort van het Rijk, lokale overheden en sociale fondsen) van de landen die participeren in de Economische Monetaire Unie niet boven de 3% uitkomen. Om tot een goede raming van het EMU-saldo te komen is het van belang dat ook het EMU-saldo van lokale overheden, en daarmee de GR DG&J, in de cijfers worden opgenomen. Met de vernieuwing van het BBV is het verplicht gesteld om het EMU saldo te presenteren in zowel de begroting als in de jaarstukken.

(bedragen x € 1.000)

*1 Bedragen geven de mutatie weer tussen de balansstand per 31-12-2019 en de balansstand per 31-12-2020.

4.5 Toelichtingen

4.5.1 Grondslagen waardering en resultaatbepaling GR DG&J

Algemeen

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het "Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten" (BBV) daarvoor geeft. Volgens de BBV-voorschriften dient de financiële analyse op de programma's plaats te vinden in het jaarrekening gedeelte van de jaarstukken. Echter is er, voor de leesbaarheid, gekozen om deze analyse per dochter op te nemen in het jaarverslag (hoofdstuk 2 Programma's) van de jaarstukken, per programma onder het kopje "wat heeft het gekost?". Dit geldt ook voor de analyse van de afwijkingen tussen de begroting na wijzigingen en de programmarekening. Dit overzicht is opgenomen in paragraaf 3.6 waar er wordt ingegaan op de begrotingsrechtmatigheid.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden meegenomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskostengerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten als ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden, overlopende verlofaanspraken en dergelijke.

Voor arbeidskostengerelateerde verplichtingen van jaarlijks gelijkblijvend volume, wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenbegroting, te weten vier jaar. Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (bijvoorbeeld reorganisaties) wordt wel een verplichting opgenomen.

Vaste activa

Materiële vaste activa

De GR DG&J beschikt uitsluitend over materiële vaste activa met een economisch nut. Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijging- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven. Slijtende investeringen worden vanaf het jaar van oplevering dan wel het eerste moment van ingebruikneming lineair afgeschreven in de verwachte gebruiksduur, waarbij rekening wordt gehouden met een eventuele restwaarde. Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is.

Bij investeringen die bestaan uit onderdelen met een verschillende economische levensduur gebruiken we verschillende afschrijvingstermijnen. Dit wordt de componentenmethode genoemd.

De nota activeren en afschrijven is in de vergadering van het Algemeen Bestuur van 13 december 2018 vastgesteld.

Financiële vaste activa

Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's worden, indien aanwezig, gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingprijs, zal afwaardering plaatsvinden. Financiële vaste activa worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Vlottende activa

Voorraden

De grond- en hulpstoffen (magazijnvoorraden) worden gewaardeerd tegen historische inkooprijzen. De als 'onderhanden werken' opgenomen producten zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingprijs, dan wel de lagere marktwaarde. De vervaardigingprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend (zoals het aantal bestede uren tegen integrale kostprijs).

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Vaste passiva

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de algemene reserves, bestemmingsreserves en het gerealiseerd resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten. Het gerealiseerd resultaat van voorgaand jaar is conform het betreffende besluit van het Algemeen Bestuur verwerkt in de algemene en bestemmingsreserves.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies.

Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

4.5.2 Toelichting op de balans per 31 december 2020

Activa

Materiële vaste activa

(bedragen x €1,-)

Omschrijving	Waarde ultimo 2019	Investering	Des-investering	Afschrijvingen	Waarde ultimo 2020
Machines, apparaten en installaties	850.153	11.261		83.165	778.248
Totaal	850.153	11.261		83.165	778.248

De uitgaven hebben betrekking op de huisvesting van Veilig Thuis aan de J. de Wittstraat in Dordrecht. Op 24 september 2020 is door het Algemeen Bestuur hiervoor een voorbereidingskrediet beschikbaar gesteld van € 50.000. In 2020 is hierop € 11.261 uit gegeven. De overige vaste activa houdt verband met investeringen in het pand aan de K. Lotsyweg in Dordrecht.

Financiële vaste activa

(bedragen x €1,-)

Omschrijving	Saldo 31-12-2019	Investering	Aflossing	Herwaardering	Saldo 31-12-2020
Stichting Breedband	34.379		6.876		27.503
CAZ		2.701.071	560.000		2.141.071
Totaal	34.379	2.701.071	566.876		2.168.574

De investeringen in de financiële vaste activa hebben betrekking op de DG&J en RAV. Voor de DG&J betreft het een in 2009 verstrekte lening aan de Stichting Breedband. Daar de GR DG&J geen belang heeft in de Stichting Breedband, is destijds gekozen voor een lening constructie. De hoofdsom van de lening bedroeg € 103.139. Hiervan is inmiddels € 75.636 afgelost.

Op 18 december 2018 is de Coöporatie Ambulancezorg Zuid-Holland Zuid (CAZ) opgericht en per 1 januari 2019 zijn de ambulancedienst activiteiten van de DG&J, onderdeel RAV, overgegaan naar de CAZ. De afspraken hierover zijn vastgelegd in een uitvoeringsovereenkomst. Bij de overgang is ook de activa van de RAV overgedragen aan de CAZ. Bij de administratieve afwikkeling van de inbreng is een rekening courant positie ontstaan. Deze positie was in de jaarstukken 2019 verantwoord bij de overlopende activa. Vastgelegd is, dat deze rekening courant positie eind 2022 is afgewikkeld. Gelet op het langdurige karakter is in de jaarstukken 2020 de uitstaande vordering opgenomen bij de financiële vaste activa.

Voorraden

(bedragen x €1,-)

Omschrijving	Waarde ultimo 2019	Waarde ultimo 2020
Dienst Gezondheid en Jeugd	52.788	30.661

Het betreft hier de voorraad reizigersvaccins en reizigersartikelen.

Uitzettingen met een rente-typische looptijd < 1 jaar

(bedragen x €1,-)

Uitzettingen met een rente-typische looptijd < 1 jaar	Saldo 31-12-2020	Voorziening oninbaarheid	Gecorrigeerd 31-12-2020	Gecorrigeerd 31-12-2019
Vorderingen op openbare lichamen	3.506.473		3.506.473	4.040.396
Rekening-courantverhouding met het Rijk	8.000.000		8.000.000	0
Overige vorderingen	102.628		102.628	4.199.714
Totaal	11.609.101	0	11.609.101	8.240.110

De vorderingen op openbare lichamen betreft openstaande vorderingen van de SOJ (€ 1,2 mln) en de DG&J (1,9 mln) op gemeenten. Dit laatste bedrag was eind maart nagenoeg geheel voldaan. Daarnaast betreft het hier vorderingen op de gemeenten in verband met doorgeschoven BTW (BCF € 0,4 mln).

De rekeningcourant verhouding met het Rijk heeft betrekking op het schatkistbankieren hetgeen wettelijk is voorgeschreven (Wet FIDO). De treasuryafdeling van het Servicecentrum Drechtsteden houdt toezicht op zowel de bankrekeningen als de rekening-courant Schatkistbankieren.

De overige vorderingen betreft hoofdzakelijk een nog te ontvangen detacheringsvergoeding door de DG&J. Het bedrag is ten opzichte van 2019 aanzienlijk lager, dat komt omdat eind 2019 de CAZ nog detacheringsvergoedingen aan de RAV ZHZ moest voldoen. De CAZ heeft in 2020 deze verplichtingen al in de loop van 2020 voldaan, zodat er per balansdatum geen schuldpositie was.

Liquide middelen

(bedragen x €1,-)

Omschrijving	Saldo 31-12-2020	Saldo 31-12-2019
a. Kas	0	0
b. Banken	799.827	1.085.143
c. Kruisposten	0	9.000
Totaal	799.827	1.094.143

Bij het verplicht schatkistbankieren mag de GR DG&J een bedrag van 0,75% van het begrotingstotaal buiten de Schatkist houden, het zogenoemde drempelbedrag. Het drempelbedrag voor 2020 bedraagt circa € 1,1 mln (artikel 52c BBV). In onderstaande tabel is weergegeven welke liquide middelen buiten 's Rijks schatkist zijn aangehouden:

(bedragen x € 1,-)

	1 ^e kwartaal	2 ^e kwartaal	3 ^e kwartaal	4 ^e kwartaal
Bedrag	857.000	815.000	936.000	713.000

Het drempelbedrag is in 2020 niet overschreden.

Overlopende activa

(bedragen x €1,-)

Omschrijving	Saldo 31-12-2020	Saldo 31-12-2019
Vooruitbetaalde bedragen	11.266.515	12.488.922
Nog te ontvangen bedragen	22.155.574	18.503.980
Totaal	33.422.089	30.992.902

De vooruitbetaalde bedragen hebben grotendeels betrekking op voorschotten aan zorgaanbieders (SOJ € 11,1 mln). De voorschotten betreffen onderhanden werk financiering voor zorgaanbieders. Hierover is in de risicoparagraaf een passage opgenomen. Daarnaast betreft deze post de vooruitbetaalde ICT- en huurkosten huisvesting voor 2021 (DG&J € 0,2 mln).

De post nog te ontvangen bedragen bestaat voor € 13,2 mln uit een vordering van de SOJ op gemeenten voor nog niet gefactureerde bijdragen.

Door de DG&J is nog een bedrag te ontvangen van € 6,9 mln. Voor het grootste deel betreft het een nog te ontvangen bijdrage van het Ministerie van VWS voor de meerkosten COVID-19 (€ 5,9 mln). In het kader van COVID-19 is nog € 0,5 mln te ontvangen van de RIVM voor gemaakte labkosten. Daarnaast is nog een bedrag aan ESF subsidies te ontvangen van € 0,2 mln. De overige nog te ontvangen posten bedragen € 0,3 mln. Dit laatste bedrag bestaat voor het grootste deel (0,2 mln) uit nog te ontvangen gelden van de gemeenten ter dekking van de lasten als gevolg van de reorganisatie in 2015. De oorspronkelijke vordering bedroeg € 1,9 mln. De afgelopen jaren is hier door de gemeenten op afgelost. Daarnaast is in 2020 de vordering verlaagd (€ 0,1 mln), omdat de verwachte toekomstige lasten naar beneden konden worden bijgesteld.

Bij de RAV bedragen de nog te ontvangen bedragen op balansdatum € 2,1 mln. Dit bedrag bestaat voor € 1,5 mln uit nog te ontvangen detacheringsgelden van de CAZ en voor € 0,6 uit de aflossing op de lening aan de CAZ (zie ook de toelichting op de financiële vaste activa. Half maart 2021 zijn beide ontvangen.

Passiva

Eigen vermogen

Het eigen vermogen op de balans van de GR DG&J bestaat uit de volgende onderdelen:

(bedragen x €1,-)

Omschrijving	Saldo 31-12-2020	Saldo 31-12-2019
Algemene reserve	500.000	464.836
Bestemmingsreserves	2.486.416	2.812.230
Resultaat na bestemming volgens rekening	127.560	1.495.102
Totaal	3.113.976	4.772.168

In onderstaande tabel is het verloop van de reserves weergegeven.

(bedragen x €1,-)

	Saldo 01-01-2020	Toevoeging	Onttrekking/ Overdracht	Bestemming 2019	Saldo 31-12-2020
Algemene reserve	464.836		1.389.938	1.425.102	500.000
Totaal algemene reserve	464.836		1.389.938	1.425.102	500.000
Reserve frictiekosten uittreding Leerdam/Zederik	2.812.230		325.814		2.486.416
Reserve uitbreiding pilot veilig opgroeien			70.000	70.000	0
Totaal bestemmingsreserves	2.812.230		395.814	70.000	2.486.416
Totaal reserves	3.277.066		1.785.752	1.495.102	2.986.416

Algemene reserve DG&J

De omvang van de algemene reserve bedraagt per 31-12-2020 € 500.000.

Het jaarrekeningresultaat over 2019 bedroeg € 1.495.102. Hiervan is € 1.425.102 aan de algemene reserve toegevoegd. Het restant (€ 70.000) is toegevoegd aan de reserve uitbreiding pilot veilig opgroeien. Van het jaarrekeningresultaat is in 2020 € 1.389.938 teruggestort naar de deelnemende gemeenten. Per saldo is € 35.164 toegevoegd aan de algemene reserve. Conform de nota risicomanagement en weerstandsvermogen heeft door deze toevoeging de algemene reserve de minimale omvang van € 500.000 bereikt.

Reserve frictiekosten uittreding Leerdam/Zederik

Per 1 januari 2019 zijn de gemeenten Leerdam en Zederik met de Utrechtse gemeente Vianen samen gegaan in de nieuwe gemeente Vijfheerenlanden. Dit heeft ertoe geleid dat deze twee gemeenten geen onderdeel meer zijn van de GR DG&J. Naast dat de gemeenschappelijke regeling zelf hierop aangepast diende te worden, heeft deze uittreding ook organisatorische gevolgen. Om de GR DG&J hier financieel voor te compenseren is vanuit de nieuwe gemeente Vijfheerenlanden een bedrag van circa € 4,0 miljoen ontvangen. Hiervan is € 3,0 miljoen voor de DG&J en € 1,0 voor de SOJ. Omdat de aanpassing van de organisatie tijd vraagt zal in de komende jaren de aanwending van de reserve noodzakelijk zijn. In 2019 en 2020 is in totaal € 1,5 miljoen aan de reserve onttrokken. De stand van de reserve bedraagt op het einde van 2020 € 2,5 miljoen.

Reserve uitbreiding pilot veilig opgroeien

Bij de bestemming van het jaarrekeningresultaat 2019 is € 70.000 aan deze reserve toegevoegd. In 2020 is de pilot uitgevoerd en is derhalve het bedrag aan de reserve onttrokken.

Voorzieningen

(bedragen x €1,-)

Omschrijving	Waarde 1-1-2020	Toevoeging	Vrijval t.g.v. baten en lasten/ Overdracht	Aanwen- dingen	Saldo 31-12-2020
Voorz. frictiekosten bovenformatieven 2013	165.259	130.645		38.773	257.131
Voorzieningen bovenformatieven 2015	279.425		63.773	66.353	149.299
Voorziening Persoonlijk Levensfase Budget	1.011.344	212.074			1.223.418
Totaal Voorzieningen	1.456.028	342.719	63.773	105.126	1.629.848

Bovenformatieven 2013

Vanuit de reorganisatie 2013 zijn medewerkers bovenformatief geplaatst. Grotendeels zijn deze medewerkers inmiddels elders werkzaam. Niet voor alle medewerkers was het van werk naar werk traject echter succesvol. Een aantal van deze medewerkers is ontslagen en heeft een WW-uitkering aangevraagd. De DG&J is risicodrager wat betreft de WW. Dit betekent dat de WW-lasten door het UWV (en eventuele aanvulling door APG) bij de DG&J in rekening worden gebracht, de lasten hiervan waren in 2020 € 38.773.

Een aanvullende storting in de voorziening was nodig in verband met een WW verplichting aan een voormalige medewerker. In 2019 was de verwachting dat deze voormalige medewerker permanent een baan zou gaan betrekken. Dit is helaas niet gelukt, waardoor er voor de DG&J (weer) een WW-verplichting ontstaat.

(bedragen x €1,-)

	Bedrag
Voorziening per 31-12-2019	165.259
Kosten 2020	38.773
Restant voorziening	126.486
Kosten 2020 tot en met 2031	257.131
Omvang voorziening per 31-12-2020	257.131
Aanvullende storting voorziening	130.645

Bovenformativiteit 2015

In 2015 is er opnieuw gereorganiseerd en is met name de topstructuur gewijzigd. Als gevolg hiervan is afscheid genomen van zeven medewerkers. Vijf van hen zijn inmiddels elders werkzaam. Twee medewerkers zitten (deels) in de WW.

De voorziening kan met € 63.773 naar beneden worden bijgesteld. Dit wordt verrekend met de vordering die de DG&J heeft op de gemeenten.

(bedragen x €1,-)

	Bedrag
Voorziening per 31-12-2019	279.425
Kosten 2020	66.353
Restant voorziening	213.072
Kosten 2020 tot en met 2024	149.299
Omvang voorziening per 31-12-2020	149.299
Vrijval voorziening	63.773

Ter dekking van de lasten als gevolg van deze reorganisatie is door de gemeenten een bedrag van € 1,925 miljoen beschikbaar gesteld. Deze middelen zijn niet daadwerkelijk opgehaald bij de gemeenten, maar is in de administratie verwerkt als een vordering op de gemeenten. Jaarlijks wordt op deze vordering ingelopen met de lasten, zoals deze daadwerkelijk in het jaar zijn gemaakt. De jaarlasten voor 2020 bedragen € 66.353. Deze lasten worden bij de deelnemende gemeenten in rekening gebracht. De voormalige gemeenten Leerdam/Zederik hebben bij hun uittreding hun aandeel afgekocht. Rekening houdende met deze bijdrage, resteert voor de deelnemende gemeenten een bedrag van € 60.724. De geraamde lasten voor de periode 2020-2024 bedragen circa € 149.000.

In onderstaande tabel is het verloop van de vordering weergegeven.

(bedragen x €1,-)

Aanvang vordering	1.925.000
Jaarschijf 2015	215.048
jaarschijf 2016	411.909
Jaarschijf 2017	226.834
Verlaging 2017	422.913
Jaarschijf 2018	128.587
Jaarschijf 2019	240.284
Jaarschijf 2020	66.353
Verwachte jaarschijflasten 2020-2024	149.299
Saldo	63.773

Uit bovenstaande tabel blijkt dat het de verwachting is dat van de door de gemeente beschikbaar gestelde middelen, € 1,925 miljoen, circa € 64.000 in 2020 kan vrijvallen.

Voorziening Persoonlijk Levensfase Budget

In de CAO ambulancezorg, wordt aan medewerkers jaarlijks (naar rato van het dienstverband) een Persoonlijk Levensfase Budget toegekend. Medewerkers geboren in 1959 of eerder krijgen 55 uur per jaar; medewerkers geboren na 1959 krijgen 35 uur per jaar. Deze uren mogen onbeperkt worden gespaard en verjaren niet. De verwachting is dat medewerkers deze uren zullen gaan sparen om gedurende een langere periode verlof op te nemen, danwel om eerder te kunnen stoppen met werken. Het aantal PLB-uren per 31-12-2020 is gekapitaliseerd tegen het geldend uurloon met sociale lasten. Doordat deze voorziening verband houdt met de medewerkers die nog in dienst zijn van de RAV is deze voorziening niet overgedragen aan de CAZ.

Netto vlottende schulden met een rente-typische looptijd < 1 jaar

(bedragen x €1,-)

Omschrijving	Saldo 31-12-2020	Saldo 31-12-2019
Kasgeldleningen	10.000.000	5.000.000
Overige schulden	1.797.908	1.455.850
Totaal	11.797.908	6.455.850

Er is in eind 2019 door de RAV een kasgeldlening aangetrokken van € 10.000.000. Deze kasgeldlening was ter overbrugging van de nog te ontvangen middelen van het Ministerie en van de RIVM.

De overige schulden hebben betrekking hebben voornamelijk betrekking op nog te betalen inhuurkrachten.

Overlopende passiva

(bedragen x €1,-)

Omschrijving	Saldo 31-12-2020	Saldo 31-12-2019
Vooruit ontvangen bedragen	1.002	5.775
Nog te betalen bedragen	30.403.819	26.702.726
Vooruit ontvangen bedragen van Europese en Nederlandse overheden	1.861.948	1.871.928
Totaal	32.266.769	28.580.429

De nog te betalen bedragen hebben voornamelijk betrekking op de SOJ en omvatten de volgende kosten:

(bedragen x €1,-)

Omschrijving	Saldo 31-12-2020
Nog te betalen kosten zorginkoop	22.743.288
Nog te betalen organisatiekosten	789.701
Nog te betalen subsidies	243.000
Totaal	23.775.989

Het nog te betalen bedrag voor de DG&J bedraagt € 5,8 mln. Dit bedrag bestaat uit € 2 mln nog te betalen COVID-19 kosten, € 1,0 mln nog te betalen loonbelasting over 2020, € 2,2 mln af te rekenen subsidie 2019 en 2020 jeugdgezondheidszorg, € 0,2 mln kosten 4de kwartaal en afrekening 2020 van het SCD en € 0,4 mln overige kosten.

Dit bedrag bestaat hoofdzakelijk uit een nog te betalen subsidie JGZ (1,3 mln, 90% is betaald) en nog te betalen loonbelasting over 2020 (0,9 mln). Daarnaast moet voor een bedrag van € 0,2 miljoen nog aan een subsidieafrekening met de centrumgemeenten plaatsvinden. Tot slot zijn er in 2019 voor een bedrag van € 0,5 mln facturen betaald welke al betrekking hadden op 2020.

Bij de RAV bedraagt het nog te betalen bedrag van € 0,8 mln. Dit bedrag wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door de nog te betalen loonbelasting over 2020.

In onderstaande tabel is een specificatie opgenomen van de vooruit ontvangen bedragen van Europese en Nederlandse overheden. Het betreft hier middelen die zijn ontvangen waarvan de feitelijke besteding in de toekomstige jaren zal plaatsvinden.

(bedragen x €1,-)

Omschrijving	Saldo 1-1-2020	Toevoeging	Aanwending	Saldo 31-12-2020
Gezond Nieuw-Lekkerland (DG&J)	35.874		35.874	0
Gezondheidsmonitoren (DG&J)	108.833	8.667	90.000	27.500
Ministerie VWS (ABR) (DG&J)	109.103		109.103	0
Transformatiefonds (SOJ)	1.581.419		601.938	979.481
Aandeel bovenformatieven Leerdam/Zederik (DG&J)	36.699		8.010	28.689
Omgevingswet (DG&J)		240.000	111.226	128.774
Jeugdgezondheidsbevordering (DG&J)		1.602.270	1.224.808	377.462
RMC 2020 (DG&J)		1.005.999	735.098	270.901
Subsidie ZonMW (DG&J)		66.835	17.694	49.141
Totaal	1.871.928	2.923.771	2.933.751	1.861.948

Niet uit de balans blijkende financiële rechten en verplichtingen

De GR DG&J heeft de navolgende langlopende verplichtingen:

- Huurovereenkomst Karel Lotsyweg (€ 356.000) (loopt af per 30-11-2030)
- Huurovereenkomst Johan de Wittstraat (€ 286.000) (loopt af per 31-08-2025)
- Huurovereenkomst Gorinchem (€ 14.000) (jaarlijks stilzwijgende verlenging per 31-03)
- Huurovereenkomst Oud-Beijerland (€ 14.000) (loopt af per 30-04-2021)

In de jaarrekening zijn alleen de feitelijke jaarlasten opgenomen. De nog openstaande verlofdagen zijn niet als verplichting op de balans opgenomen.

4.6 Wet normering inkomens topfunctionarissen (WNT)

Op 6 december 2011 is de wet Normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) door de Tweede Kamer aangenomen en is met ingang van 1 januari 2013 in werking getreden. Binnen Gemeenschappelijke regelingen worden als topfunctionaris aangemerkt de leden van de hoogste uitvoerende en toezichthoudende organen. Voor de GR DG&J betreft het hier het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur, de secretaris en de oud secretaris. De WNT kent een openbaarmakingsregime en een maximale bezoldigingsnorm. De maximale bezoldigingsnorm is van toepassing op topfunctionarissen die in dienstbetrekking werkzaam zijn en topfunctionarissen die niet in dienstbetrekking werkzaam zijn, maar worden ingehuurd op overeenkomst van opdracht.

Het dagelijks bestuur van de GR DG&J bestaat uit:

Naam	Functie	Werkzaam in 2020
H. van der Linden	Voorzitter	Geheel 2020
J.H. Blaak	Lid	Geheel 2020
E.M.C. Kraaijeveld	Lid	Geheel 2020
A.D. Zandvliet	Lid	Deel 2020 tot 24/9

Geen van deze bestuursleden ontving een vergoeding in 2020.

Het algemeen bestuur van de GR DG&J bestaat uit de volgende leden:

Naam	Functie	Werkzaam in 2020
H. van der Linden	Voorzitter	Geheel 2020
G.K.C. Baggerman	Lid	Geheel 2020
J.H. Blaak	Lid	Geheel 2020
S. van Die	Lid	Deel 2020 vanaf 9/7
P. van der Giessen	Lid	Deel 2020 tot 4/6
P.J. Heijkoop	Lid	Geheel 2020
E..M.C. Kraaijeveld	Lid	Geheel 2020
L. Lanser	Lid	Geheel 2020
R. de Meij	Lid	Geheel 2020
P.L. Paans	Lid	Geheel 2020
P. Vat	Lid	Deel 2020 vanaf 5/3
P.J. Verheij	Lid	Deel 2020 vanaf 24/9
G.J. Visser	Lid	Deel 2020 tot 30/1
A.D. Zandvliet	Lid	Deel 2020 tot 24/9

Geen van deze bestuursleden ontving een vergoeding in 2020.

Conform de publicatieplicht wordt middels een voorgeschreven tabel de gegevens van de topfunctionarissen (de secretaris en indien aanwezig de griffier) gepresenteerd. De WNT is niet van toepassing op de directeur van de SOJ. Deze directeur voldoen niet aan de definitie van topfunctionaris zoals gesteld door de minister van Binnenlandse Zaken. Namelijk "Er is alleen sprake van een topfunctionaris als leiding gegeven wordt aan de gehele rechtspersoon of instelling".

	K.J. van Hengel
Functiegegevens	Secretaris/Algemeen Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2020	01/01 – 31/10
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 113.344
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 17.326
<i>Subtotaal</i>	€ 130.670
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum 2020	€ 167.500
-/- Onverschuldigd betaald bedrag en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Totale bezoldiging 2020	€ 130.670
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.
Gegevens 2019	
Aanvang en einde functievervulling in 2019	1/1 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	Ja
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 127.820
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 20.136
<i>Subtotaal</i>	€ 147.956
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 194.000
Totale bezoldiging 2019	€ 147.956

	C. Vermeer
Functiegegevens	Secretaris/Algemeen Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2020	01/09 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 41.785
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 6.903
<i>Subtotaal</i>	€ 48.688
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum 2020	€ 67.000
-/- Onverschuldigd betaald bedrag en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Totale bezoldiging 2020	€ 48.688
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.
Gegevens 2019	
Aanvang en einde functievervulling in 2019	N.v.t.
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	
Dienstbetrekking?	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	
Beloningen betaalbaar op termijn	
<i>Subtotaal</i>	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	
Totale bezoldiging 2019	

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2020 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

4.7 Subsidierelaties

De DG&J voert voor een aantal partijen werkzaamheden uit waarvoor een subsidie wordt verstrekt. De verantwoording van deze subsidies verloopt via de jaarstukken van de DG&J en de daarbij behorende verklaring van de accountant. Deze manier van verantwoorden bij de jaarstukken is afgestemd met de centrumgemeenten Dordrecht en Nissewaard. Zie voor de detailoverzicht bijlage 2 & 3.

Voor de door de gemeente Dordrecht verleende subsidies is in totaal € 2.670.393 beschikt en € 2.618.832 werkelijk ingezet. Voor de door de gemeente Nissewaard verleende subsidie is € 387.435 beschikt en is € 370.959 werkelijk ingezet.

In de bijlagen zijn de specificaties van de verantwoording van de subsidies opgenomen. De centrumgemeenten ontvangen separaat van de jaarstukken een uitgebreide inhoudelijke en financiële verantwoording.

5 Vaststelling

Dagelijks bestuur

Als concept jaarstukken vastgesteld en aangeboden aan het Dagelijks Bestuur op 17 juni 2021

Het Dagelijks Bestuur van de GR Dienst Gezondheid en Jeugd Zuid-Holland Zuid

De secretaris,
C. Vermeer

de voorzitter,
H. van der Linden

Algemeen bestuur

Vastgesteld door het Algemeen Bestuur van de GR Dienst Gezondheid en Jeugd Zuid-Holland Zuid in de openbare vergadering van 8 juli 2021

De secretaris,
C. Vermeer

de voorzitter,
H. van der Linden

6 Controleverklaring

Bijlagen

1. Inwoner- en leerlingenbijdrage 2020

Gemeenten	Inwoners	Totaal	VGZ (1)	BLVS (2)	JGZ (3)	Digitaal Dossier JGZ (4)	Extra Contact moment JGZ (5)	Rijksvacc. Programma (6)	Samen voor gezond (7)	Risico taxaties na kantoor. (8)	Veilig Thuis Jeugd (9)	CD (10)
Alblasserdam	20.014	1.154.298	285.774	67.975	429.637	38.168	26.684	45.614	24.617	1.225	189.199	45.405
Dordrecht	118.426	7.008.459	1.690.967	339.123	2.666.343	191.354	157.891	225.368	149.217	7.249	1.274.972	305.975
Gorinchem	36.284	2.063.402	518.088	108.788	784.658	61.004	48.376	72.106	57.692	2.221	331.029	79.442
Hardinxveld-Giessendam	17.958	999.233	256.417	61.774	367.466	34.622	23.942	41.185	28.553	1.099	148.529	35.645
Hendrik-Ido-Ambacht	30.677	1.671.381	438.027	108.511	622.428	60.915	40.900	73.252	48.776	1.878	223.143	53.551
Hoeksche Waard	86.115	4.373.911	1.229.609	257.735	1.675.911	140.760	114.813	166.577	136.923	5.271	521.226	125.087
Molenlanden	43.846	2.430.716	626.063	157.070	934.437	85.885	58.458	100.637	69.715	2.684	319.171	76.596
Papendrecht	32.264	1.754.429	460.687	98.387	667.709	54.051	43.016	63.570	51.300	1.975	253.014	60.720
Sliedrecht	25.020	1.446.958	357.253	77.782	506.842	44.877	33.358	53.383	39.782	1.532	267.866	64.284
Zwijndrecht	44.586	2.504.958	636.629	128.144	933.177	72.591	59.444	85.847	70.892	2.729	415.734	99.770
Totaal	455.190	25.407.746	6.499.513	1.405.290	9.588.609	784.227	606.882	927.538	677.466	27.864	3.943.882	946.475

2. Verantwoording subsidie gemeente Dordrecht

bedragen x €1,-)

Subsidieonderdeel	Deelproduct	Beschikt	Werkelijk	Vershil
Veilig Thuis	Volwassenen	1.143.683	1.099.884	43.799
Veilig Thuis	Jeugd	489.987	489.987	0
OGGZ	Procescoördinatie + Procesconsultatie Stedelijk Netwerk	99.937	99.937	0
OGGZ	Procescoördinatie Kerngroep Overlast	18.416	18.416	0
OGGZ	Coördinatiepunt Nazorg Detentie	75.885	75.885	0
OGGZ	Extreme woningvervuiling (60 trajecten)	62.253	62.253	0
OGGZ	Preventieve contracten wonen (20 trajecten)	110.000	110.000	0
OGGZ	Preventieve waterafsluitingen Evides	9.115	9.115	0
Doe ff gezond	programma	150.400	142.191	8.209
Team Toeleiding en Bemoeizorg (TT&B)	programma	510.717	511.164	-447
Totaal		2.670.393	2.618.832	51.561

3. Verantwoording subsidie gemeente Nissewaard

(bedragen x €1,-)

Product	Prestatieafspraken	Beschikt	Werkelijk	Verschil
Veilig Thuis	Volwassenen	273.108	256.632	16.476
Veilig Thuis	Jeugd	114.327	114.327	0
Totaal		387.435	370.959	16.476

4. Taakvelden

Met ingang van 2018 zijn gemeenschappelijke regelingen verplicht om de jaarstukken, naast de inrichting die zij zelf kiest, ook op basis van verplichte taakvelden te presenteren. Door op deze wijze de jaarstukken te presenteren, kunnen de jaarstukken worden vergeleken met andere openbare lichamen.

(bedragen x €1.000,-)

	Taakveld	Begrote lasten*1	Begrote baten*1	Saldo*1	Werkelijke lasten	Werkelijke baten	Saldo
0.4	Overhead	9.877	0	-9.877	10.739	86	-10.653
0.5	Treasury	0	0	0	-9	0	9
0.8	Overige baten en lasten	0	10.386	10.386	1.551	18.536	16.985
0.10	Mutatie reserves	0	879	879	105	1.797	1.692
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	1.823	2.397	574	1.750	2.255	505
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	442	814	372	697	549	-148
6.2	Wijkteams	13.277	13.252	-25	13.252	13.252	0
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	78.779	78.779	0	107.725	96.680	-11.045
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	1.016	1.472	456	1.080	1.390	310
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	16.385	16.863	478	5.160	17.110	11.950
7.1	Volksgezondheid	29.673	26.430	-3.243	40.558	31.081	-9.477
Totaal		151.272	151.272	0	169.740	182.608	182.736

*1 Betreft de begrotingsbedragen exclusief begrotingswijzigingen, zie pagina 52 van de begroting 2020

In onderstaande tabel is de verdeling van de programma's naar taakvelden weergegeven.

Programma/product		Taakveld	
Dienst Gezondheid en Jeugd			
	Publieke Gezondheid		
	Infectieziektebestrijding	7.1	Volksgezondheid
	SOA/Sense	7.1	Volksgezondheid
	TBC-bestrijding	7.1	Volksgezondheid
	Reizigers	7.1	Volksgezondheid
	Medische Milieukunde	7.1	Volksgezondheid
	Technische Hygiënezorg	7.1	Volksgezondheid
	Toezicht Kinderopvang en WMO	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie
	Gezondheidsbevordering	7.1	Volksgezondheid
	Crisisorganisatie	7.1	Volksgezondheid
	OGGZ	7.1	Volksgezondheid
	Outbreakmanagement Corona	7.1	Volksgezondheid
	Veilig Thuis		
	Veilig Thuis Volwassenen	6.81	Geëscaleerde zorg 18+
	Veilig Thuis Jeugd	6.82	Geëscaleerde zorg 18-
	Crisisdienst	6.82	Geëscaleerde zorg 18-
	Onderwijs en aansluiting arbeidsmarkt		
	Leerplicht	4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken
	VSV/RMC	4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken
	Jeugdgezondheidszorg		
	Jeugdgezondheidszorg	7.1	Volksgezondheid
	Kennisprogramma		
	Kennisprogramma	7.1	Volksgezondheid
	Regionale Ambulance Voorziening		
	Ambulancezorg	7.1	Volksgezondheid
	Serviceorganisatie Jeugd		
	Jeugdteams	6.2	Wijkteams
	Zorginkoop	6.72	Maatwerkdienstverlening 18-
	Zorginkoop LTA	6.72	Maatwerkdienstverlening 18-
	PGB	6.72	Maatwerkdienstverlening 18-
	Jeugdbescherming	6.82	Geëscaleerde zorg 18-
	Gesloten Jeugdhulp	6.82	Geëscaleerde zorg 18-
	Vervoerskosten	6.72	Maatwerkdienstverlening 18-
	AMHK	6.82	Geëscaleerde zorg 18-
	Algemene dekkingsmiddelen		
	Financiering	0.5	Treasury
	Overige algemene dekkingsmiddelen	0.8	Overige baten en lasten
	Overhead	0.4	Overhead
	Vpb heffing	0.9	Vennootschapsbelasting
	Onvoorzien	0.8	Overige baten en lasten
	Mutaties reserves & resultaat (indien van toepassing per organisatieonderdeel)		
	Mutatie reserves	0.10	Mutaties reserves
	Geraamd resultaat	0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten

5. Beleidsindicatoren

Met ingang van 2018 dienen gemeenschappelijke regelingen de vanuit het BBV voorgeschreven beleidsindicatoren die betrekking hebben op de gemeenschappelijke regeling in haar begroting op te nemen. In onderstaande tabel zijn de beleidsindicatoren van de GR DG&J weergegeven.

nr.	Taakveld	Naam indicator	Eenheid	Bron	Begroting	Rekening
1	0. Bestuur en ondersteuning	Formatie	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens	0,72	0,78
2	0. Bestuur en ondersteuning	Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens	0,72	0,83
3	0. Bestuur en ondersteuning	Apparaatskosten	Kosten per inwoner	Eigen gegevens	€ 47,56	€ 23,41
4	0. Bestuur en ondersteuning	Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	Eigen gegevens	3,21%	22,3%
5	0. Bestuur en ondersteuning	Overhead	% van totale lasten	Eigen gegevens	6,5%	5,8%
17	4. Onderwijs	Absoluut verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	DUO	0	0,9
18	4. Onderwijs	Relatief verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	DUO	27,3	10
19	4. Onderwijs	Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	% deelnemers aan het VO en MBO onderwijs	DUO	1,6%	2,1%
29	6. Sociaal domein	Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS	9,5%	10,6%
30	6. Sociaal domein	Jongeren met jeugdbescherming	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS	1,1%	1,4%
31	6. Sociaal domein	Jongeren met jeugdreclassering	% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	CBS	0,4%	0,3%

6. GR DG&J 2020 inclusief toerekening overhead naar programma's

Om een vergelijking te kunnen maken met voorgaande jaren is hieronder de begroting inclusief toerekening van overhead naar de diverse programma's weergegeven.

Dienst Gezondheid en Jeugd

(bedragen x € 1.000)

	Begroting 2019			Realisatie 2019			Afwijking		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Publieke gezondheid	10.128	4.133	-5.995	20.892	7.526	-13.365	-10.763	3.393	-7.370
Veilig Thuis	7.075	7.148	73	7.111	7.033	-78	-36	-115	-151
Onderwijs en aansluiting arbeidsmarkt	2.982	2.400	-582	2.787	2.255	-532	195	-145	50
Jeugdgezondheidszorg	11.820	11.907	88	11.701	11.907	206	118	0	118
Kennisprogramma	1.490	272	-1.218	1.160	271	-889	330	-1	329
Algemene dekkingsmiddelen	0	7.565	7.565	1.548	14.875	13.326	-1.548	7.310	5.762
Saldo baten en lasten	33.495	33.425	-70	45.199	43.867	-1.332	-11.704	10.441	-1.262
Mutaties reserves	0	70	70	105	1.565	1.460	-105	1.495	1.390
Gerealiseerd resultaat	33.495	33.495	0	45.305	45.432	128	-11.809	11.937	128

Programma 1 Publieke Gezondheid

(bedragen x € 1.000)

	Begroting 2019			Realisatie 2019			Afwijking		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Infectieziektebestrijding	1.434	16	-1.418	667	63	-605	767	47	813
SOA/sense	596	604	7	415	597	181	181	-7	174
TBC	459	41	-418	457	65	-393	1	24	25
Reizigers	658	193	-466	436	207	-229	223	14	237
Medische Milieukunde	353	0	-353	297	0	-297	56	0	56
Technische Hygiënezorg	122	60	-62	105	56	-49	17	-4	14
Toezicht kinderopvang en WMO	1.353	422	-931	1.013	549	-464	340	127	467
Gezondheidsbevord.	2.356	879	-1.477	1.946	501	-1.445	410	-378	32
Crisisorganisatie	236	65	-171	211	68	-143	25	3	28
OGGZ	2.561	1.853	-707	2.606	1.797	-809	-45	-57	-102
Outbreakmanagement COVID-19	0	0	0	12.738	3.624	-9.114	-12.738	3.624	-9.114
Saldo baten en lasten	10.128	4.133	-5.995	20.892	7.526	-13.365	-10.763	3.393	-7.370
Mutaties reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	10.128	4.133	-5.995	20.892	7.526	-13.365	-10.763	3.393	-7.370

Programma 2 Veilig Thuis

(bedragen x € 1.000)

	Begroting 2019			Realisatie 2019			Afwijking		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Veilig Thuis Volwassenen	1.394	1.448	54	1.415	1.390	-25	-20	-58	-79
Veilig Thuis Jeugd	4.681	4.674	-7	4.670	4.656	-14	11	-18	-7
Crisisdienst	1.000	1.027	26	1.027	988	-39	-26	-39	-65
Saldo baten en lasten	7.075	7.148	73	7.111	7.033	-78	-36	-115	-151
Mutaties reserves	0	70	70	0	70	70	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	7.075	7.218	143	7.111	7.103	-8	-36	-115	-151

Programma 3 Onderwijs en aansluiting arbeidsmarkt

(bedragen x € 1.000)

	Begroting 2019			Realisatie 2019			Afwijking		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Leerplicht	1.976	1.307	-670	1.710	1.311	-399	266	4	270
RMC/VSV	1.006	1.094	88	1.076	944	-133	-71	-150	-220
Saldo baten en lasten	2.982	2.400	-582	2.787	2.255	-532	195	-145	50
Mutaties reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	2.982	2.400	-582	2.787	2.255	-532	195	-145	50

Programma 4 Jeugdgezondheidszorg

(bedragen x € 1.000)

	Begroting 2019			Realisatie 2019			Afwijking		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Jeugdgezondheidszorg	11.820	11.907	88	11.701	11.907	206	118	0	118
Saldo baten en lasten	11.820	11.907	88	11.701	11.907	206	118	0	118
Mutaties reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	11.820	11.907	88	11.701	11.907	206	118	0	118

Programma 5 Kennisprogramma

(bedragen x € 1.000)

	Begroting 2019			Realisatie 2019			Afwijking		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Kennisprogramma	1.490	272	-1.218	1.160	271	-889	330	-1	329
Saldo baten en lasten	1.490	272	-1.218	1.160	271	-889	330	-1	329
Mutaties reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	1.490	272	-1.218	1.160	271	-889	330	-1	329

Algemene dekkingsmiddelen van DG&J

(bedragen x € 1.000)

	Begroting 2019			Realisatie 2019			Afwijking		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Financiering	0	0	0	-2	0	2	2	0	2
Vpb heffing	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Onvoorzien	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Algemene dekkingsmiddelen	0	7.565	7.565	1.551	14.875	13.324	-1.551	7.310	5.759
Overhead	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo baten en lasten	0	7.565	7.565	1.549	14.875	13.325	-1.549	7.310	5.761
Mutaties reserves	0	0	0	105	1.495	1.390	-105	1.495	1.390
Gerealiseerd resultaat	0	7.565	7.565	1.655	16.370	14.715	-1.654	8.805	7.150

Regionale Ambulancevoorziening

(bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Begroting 2019			Realisatie 2019			Afwijking		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Ambulancezorg	11.185	11.185	0	11.926	11.926	0	-741	741	0
Saldo baten en lasten	11.185	11.185	0	11.926	11.926	0	-741	741	0
Mutaties reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	11.185	11.185	0	11.926	11.926	0	-741	741	0

Serviceorganisatie Jeugd

(bedragen x € 1.000)

	Begroting 2019			Realisatie 2019			Afwijking		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Producten	119.157	118.925	-232	125.296	125.064	-232	-6.139	6.139	0
Saldo baten en lasten	119.157	118.925	-232	125.296	125.064	-232	-6.139	6.139	0
Mutaties reserves	0	232	232	0	232	232	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	119.157	119.157	0	125.296	125.296	0	-6.139	6.139	0

Karel Lotsyweg 40
Postbus 166, 3300 AD Dordrecht

☎ 078 770 8500
✉ info@dgjzhz.nl
🌐 www.dienstgezondheidjeugd.nl